

ΡΗΞΗ

Μηνιαία εφημερίδα για την εθνική ανεξαρτησία, την κοινωνική χειραφέτηση, την οικολογία και την άμεση δημοκρατία

Έτος 9ο • Αριθμός φύλλου 118

Σάββατο 14 Νοεμβρίου 2015

www.ardin-rixi.gr • Τιμή: 2€

● | Σήμερα

Ν. Ντάσιος
Η «φτωχοποίηση» των νέων

Σελίδα 4

Σταύρος Χριστακόπουλος
Το αντάλλαγμα της ευρωπαϊκής στήριξης

Σελίδα 5

Βασίλης Στοϊθόπουλος
Το προσφυγικό και τα νέα βάρη της Ελλάδας

Σελίδα 6

Γιάννης Ξένος
Υπόθεση Noor One

Σελίδα 7

Δημήτρης Ναν. Γιαννάτος
Ανθρωπισμός και πολιτικό παιχνίδι

Σελίδα 10

Κοινωνία εναντίον Σύριζα

Γ. Καραμπελιάς, Η Κοινωνία απέναντι στην Κυβέρνηση Σελ. 3

ΣΕΛ. 12-13
Η μονταζιέρα του Τάσου Κωστόπουλου

ΣΕΛ. 16
Τουρκία, μετά τις εκλογές τι;

Σελίδα 11
Παιδεία: Αδιάφορο σφύριγμα

Σελίδα 17
Ο Σόρος στην Τουρκία

Σελίδα 19
Ιταλία - Γαλλία: οι συνεταιρισμοί σε άνοδο

εκ ΡΗΞΗΣ | Μίσος της πατρίδας ή/και υπηρέτες συμφερόντων

του Γ.Κ

Η απόφαση του «επιστήμονα» Φίλη περί Ποντίων πυροδότησε πάλι τη συζήτηση και την αναρώτηση πολλών φίλων για τις αιτίες αυτής της εμμονής στα **εθνομνηδενιστικά** μυθεύματα, από την κυβερνώσα αριστερά και τους εκπροσώπους της. Άραγε το κάνουν από **ιδεολογία** ή εξυπηρετούν **συμφέροντα**;

Εδώ και τουλάχιστον σαράντα πέντε χρόνια, από το 1970, συγκρούομαι με τις αντιπatriωτικές αντιλήψεις στον χώρο της αριστεράς και κατεχοχίν μετά το 1985, όταν άρχισε να ογκώνεται το κύμα του εθνομνηδενισμού, που μετέλλαξε ένα μεγάλο μέρος της αριστεράς, κυρίως της αριστερής διανόησης, σε αντιπatriωτική

δύναμη.

Σταδιακώς, ιδιαίτερα μετά το 2000, μια νέα αντιπatriωτική αριστερά κυριάρχησε σχεδόν ολοκληρωτικά και ήρθε να συναντήσει, από την απέναντι όχθη, την παραδοσιακά «ξεπουλημένη στον ιμπεριαλισμό» νεοφιλελεύθερη δεξιά. **Λιάκος** και **Νίκος Δήμου** ήταν τα σύμβολα αυτής της συνάντησης, ή **Δαμανάκη** και **Σημίτης**.

Για δεκαετίες, ιδιαίτερα τις πρώτες, αντιπatriωτεύοι τον εθνομνηδενισμό αποκλειστικά με ιδεολογικά επιχειρήματα. Όμως, από τη δεκαετία του 1990 και μετά, τα πράγματα αλλάζουν. Στα πλαίσια της παγκοσμιοποίησης, ο εθνομνηδενισμός μεταβάλλεται σε όχημα **κοινωνι-**

κής και **πολιτικής** **ανόδου**. Από τον Ανδρέα στον Σημίτη. Και οι «ανανεωτικοί» αριστεροί ήταν – ως «διεθνιστές»– οι πιο προετοιμασμένοι γι' αυτό, σε σχέση με τους «καθυστερημένους» δεξιούς.

Και η Αυτοκρατορία δεν είχε «ιδεολογικές προκαταλήψεις», γιατί όχι οι αριστεροί, γιατί όχι ο **Τσίπρας**, απέναντι στον **Σαμαρά**; Αριστερή γάτα, δεξιά γάτα, αρκεί να πιάνει τα πατριωτικά «ποντίκια» και να εξαπατά το εθνολαϊκιστικό πόπολο. Εξάλλου, είναι πολύ πιο ενδιαφέρον κάποιος που υποστηρίζει το σχέδιο **Ανάν** να έχει και την ανάλογη «διεθνιστική» ιδεολογία, όπως ο Κωνσταντόπουλος, ο Φίλης και η Σία Αναγνωστοπούλου, σε σχέση με τη «δεξιά» Ντόρα Μπακογιάν-

νη και τον παλιό αριστερό Αλέξη Παπαχελά.

Έτσι λοιπόν, σταδιακώς, οι αριστεροί εθνομνηδενιστές ανακάλυψαν ότι ο αντιπatriωτισμός αποδίδει: θέσεις, ταξίδια, συνέδρια, βουλευτηλίκια, Ακαδημία Αθηνών, ακόμα και υπουργηλίκια. Αντίθετα ο «πatriωτισμός» βρωμάει «επαρχιωτίλα», «καθυστερήση», «Χριστιόδουλο», «ακροδεξιά». Γιατί λοιπόν να μη συναλλάσσεσαι με Αμερικανούς, Γερμανούς και... Τούρκους αφού οι «εθνικισμοί» είναι ξεπερασμένοι και ο πατριωτισμός είναι πλέον ένα κίβδηλο όχημα; Κατά συνέπεια **και ιδεολογία και συμφέροντα**. Το τερπνόν μετά του ωφελίμου.

ΡΗΞΗ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΘΝΙΚΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΣΙΑ
ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΧΕΙΡΑΦΕΤΗΣΗ
ΤΗΝ ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ
ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΜΕΣΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Εκδίδεται από μη κερδοσκοπικό σωματείο
Ιδιοκτήτης-Εκδότης
Γιώργος Καραμπελιάς

Ομάδα έκδοσης:
Γιάννης Ξένος, Γιώργος Ρακκάς
Κωνσταντής Σεβρής, Νικόλας Δημητριάδης,
Ελένη Σαββάκη, Γιώργος Μπύρος
Κώστας Μαυρίδης
Αλέκος Μιχαηλίδης
Κωνσταντίνος Διαλεκτόπουλος

Οικονομικός υπεύθυνος
Στράτος Ιωαννίδης

Διορθώσεις-επιμέλεια κειμένων
Ελένη Ζαχαροπούλου
Χριστίνα Σταματοπούλου
Νίκη Παντελεμίδου
Γρηγόρης Αποστολίδης

Επιμέλεια έκδοσης
Νάσια Παναγοπούλου

Καλλιτεχνική Επιμέλεια
Δημήτρης Γ. Λουζικιώτης
www.louzikiotis.gr

Αθήνα
Θεμιστοκλήους 37, 106 77
Τηλ: 210 3826319 fax: 210 3839930
Θεσσαλονίκη
Βαλαωρίτου 1 & Δωδεκανήσου,
Τηλ/fax: 2310 543751
E-mail: efrxi@gmail.com

Τυπογραφείο
Γ. ΤΑΣΣΙΟΠΟΥΛΟΣ-Κ. ΜΠΑΡΛΑΣ & ΣΙΑ Ο.Ε.
Ορφέως 13, Κορωπί, 194 00 Αθήνα
Τηλ.: 210 6620734

Συνδρομές

ΣΥΝΔΡΟΜΗ (1 ΕΤΟΣ): 30 ευρώ
ΑΡΙΘΜΟΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ:
116/772277-01 - Εθνική Τράπεζα

Η ΡΗΞΗ κυκλοφορεί στα περίπτερα όλης της Ελλάδας από το Σάββατο 2 Δεκεμβρίου 2006 και κάθε πρώτο Σάββατο του μήνα.

• Η κυκλοφορία της ΡΗΞΗΣ βασίζεται επίσης, πέρα από το πρακτορείο, στην καλή θέληση των μελών, των φίλων και των αναγνωστών της. Γι' αυτόν τον σκοπό, μπορείτε να περνάτε από τα γραφεία της εφημερίδας στην Αθήνα (Θεμιστοκλήους 37, τηλέφωνο 210 3826319), στο Εναλλακτικό Βιβλιοπωλείο (στην ίδια διεύθυνση, τηλ. 210 3802644), στη Θεσσαλονίκη (Βαλαωρίτου 1 & Δωδεκανήσου, τηλ. 2310 543751) και να προμηθεύσετε τον αριθμό των φύλλων που επιθυμείτε.

ΠΩΣ ΜΠΟΡΕΙΤΕ ΝΑ ΣΥΝΔΡΑΜΕΤΕ:

• Η ΡΗΞΗ φιλοδοξεί να εξελιχθεί σε μία εφημερίδα συμμετοχικής ιδιοκτησίας. Η κατώτερη τιμή μίας μετοχής είναι 100 ευρώ. Η κατάθεση των χρημάτων μπορεί να γίνεται, κατόπιν επικοινωνίας, στον λογαριασμό που έχουμε ανοίξει γι' αυτόν τον σκοπό στην Εθνική Τράπεζα (αρ. λογ. 116/772277-01).

• Η ΡΗΞΗ επιθυμεί να διευρύνει όσο το δυνατόν τον κύκλο των συντακτών της.

Μπορείτε μας στείλετε το δικό σας άρθρο στην ηλεκτρονική διεύθυνση efrxi@gmail.com

• Η ΡΗΞΗ έχει συνδρομές. Μπορείτε, αν θέλετε, να γραφτείτε συνδρομητές, προσφέροντας έτσι μία επιπλέον οικονομική ενίσχυση για την έκδοσή της. Η ετήσια συνδρομή κοστίζει 30 ευρώ.

Το επόμενο φύλλο της ΡΗΞΗΣ θα κυκλοφορήσει το Σάββατο 12 Δεκεμβρίου 2015

Στο παρά πέντε

Ο κυνισμός των συριζαίων

Όρες ώρες, ο κυνισμός των συριζαίων ξαφνιάζει ακόμα και όσους ήταν ψυλλιασμένοι γι' αυτούς καιρό πριν. Την επομένη των εκλογών του Σεπτεμβρίου, ο ξάδερφος του πρωθυπουργού, Γιώργος Τσίπρας (μασοϊκός μέχρι πριν λίγα χρόνια), δήλωσε ότι, αφού ο κόσμος εξέλεξε και πάλι τον Σύριζα, νομιμοποίησε το μνημόνιο! Και συνέχισε στο ίδιο ύφος: «Σε τελευταία ανάλυση, είναι ο κόσμος, η μάζα, που ορίζει πολιτικά τα πράγματα. Τι είναι ηθικό και όχι, τι επιτρεπτό και τι ανεπίτρεπτο!» Σαν να είχε πει, «αφού μας βγάλατε μετά τη συμφωνία του Ιούλη, καλή να πάθετε για όσα θα έρθουν». Λίγες μέρες πριν χτύπησε ο βουλευτής του Σύριζα, Χρήστος Σιμορέλης. Μιλώντας στην τηλεόραση του Σκάι, δήλωσε ότι: «Και να μην υπήρχε το μνημόνιο, θα έπρεπε να το είχαμε εφεύρει». Η χώρα, κατά τον βουλευτή του Σύριζα, χρειάζεται «μεταρρυθμίσεις»: «Εάν πάμε με τη λογική την παλιά, δεν μπορούμε να προχωρήσουμε. Ξέρετε πολύ καλά ότι η χώρα μας χρειάζεται μεγάλες τομές σε όλα τα επίπεδα. Ο δημόσιος τομέας, όπως έχει χτιστεί, δεν μπορεί να λειτουργήσει. Δεν είναι παραγωγικός, άρα θα πρέπει να κάνουμε μεγάλες τομές». Τα ίδια δεν έλεγαν πριν μερικά χρόνια οι «κηπουροί» του ΓΑΠ; Δεν δήλωναν ότι η κόπωση των μνημονίων ήταν νομοτελειώδης (κάτι που φυσικά έχει αποδειχτεί τεράστιο ψέμα); Σήμερα τα λένε αυτοί που μέχρι πριν μερικούς μήνες έσχιζαν ένα μνημόνιο στην καθισιά τους.

Γ.Ξ.

Η «άρνηση της εργασίας» στην παρηκμασμένη Ελλάδα του 2015

Αν ο Λαζόπουλος δεν είχε ξιπαστεί τόσο, θα μπορούσε να το είχε μεταμορφώσει σε σκετς βγαλμένο από τους παλιούς, καπούς «Δέκα Μικρούς Μήτσους»: Τρεις νέοι κάθο-

νται σε μια ταβέρνα, από εκείνες τις μαζικές που πωλούν κατεργασμένα κοντοσουβίλια γερμανοδανέζικης προελεύσεως. Κουβεντιάζουν ενθέρμως και θορυβώδιστα για μια νέα «επιχειρηματική ιδέα», που επιτέλους θα τους αποκαταστήσει. Νούμερα εκτοξεύονται δεξιά και αριστερά, τόσοι πελάτες, τόσοι υπάλληλοι, έσοδα, έξοδα. Ξαφνικά αντιλαμβάνονται το απίστευτο: Οι τύποι κάθονται σε μια ταβέρνα, και φαντασιώνονται πως θα ανοίξουν μια... ταβέρνα και θα βγάλουν λεφτά, πολλά λεφτά, βάζοντας άλλους να δουλεύουν γι' αυτούς, ενώ εκείνοι θα κάθονται σ' ένα αντίστοιχο τραπέζι, τρώγοντας και πίνοντας. Σχόλιο φίλου, που δουλεύει από τα δεκατέσσερα: «Στην Ελλάδα κανείς δεν θέλει να δουλέψει, όλοι θέλουν να γίνουν μπίζνεσμαν»...

Γ.Ν.

«Κανένα σπίτι με ρεύμα»

Αυτό θα είναι το σύνθημα που θα φωνάζουν σε λίγες μέρες οι συριζαίοι. Η ΔΕΗ ετοιμάζεται για 700.000 εντολές διακοπών σε ετήσια βάση. Σε πρώτη φάση έχουν δοθεί 100.000 εντολές και ήδη μέσα σε δέκα μέρες κόπηκε το ρεύμα από 15.000 παροχές, μέχρι τέλη Γενάρη θα κοπεί το ρεύμα και στις υπόλοιπες. Κάποιοι θα κάνουν Χριστούγεννα χωρίς ρεύμα. Αν τα έκαναν αυτά οι προηγούμενοι θα είχε γίνει «επανάσταση», πρώτα και κύρια από τους ίδιους τους συριζαίους, που θα έπιαναν μόνιμο στασίδι στα τηλεοπτικά πάνελ. Τώρα απόλυτη σιωπή, τα ΜΜΕ τρομοκρατούν τους πολίτες, «πάτε να πληρώσετε, μπαταχιστές, τέρμα αυτά που ξερατε».

Σε δύο μήνες έχει πέσει ένα βουλό υποχρεώσεων πάνω στους πολίτες, πρώτα η εφορία που έσκασε τέλη Αυγούστου, τέλη Οκτωβρίου ήρθε ο ΕΝΦΙΑ (αυτός που η κυβέρνηση θα καταργούσε). Και επειδή η κυβέρνηση δεν τον έφερε στα τέλη Αυγούστου (για να μη χαλάσει το προεκλογικό κλίμα), φέτος θα πληρωθεί σε πέντε αντί για έξι δόσεις. Και τώρα σκάει και η ΔΕΗ, σε λίγες μέρες θα είναι η μεταρρύθμιση στο Ασφαλιστικό και πάει λέγοντας.

Μαύρα Χριστούγεννα θα έχουμε φέτος, οι επιλογές και η «καθαρότητα» του πρώτου εξαμήνου του 2015 θα πληρωθούν πολύ ακριβά.

Γ.Ξ.

Βιβλιοπαρουσίαση στη Θεσσαλονίκη

Ο χώρος πολιτισμού και πολιτικής του Άρδην και οι εκδόσεις Πραγματεία οργανώνουν στην Θεσσαλονίκη, το Σάββατο 14 Νοεμβρίου, στις 7.30 μ.μ. παρουσίαση του βιβλίου του Αναστάσιου Λαυρέντζου, *Η θράκη στο μεταίχμιο, η αμφισβήτηση της ελληνικής κυριαρχίας. Προτάσεις για μια ελληνική πολιτική στην περιοχή*.

Για το βιβλίο θα μιλήσουν οι: Κώστας Καραϊσκάκης, εκδότης του Αντιφωνητή της Θράκης

Παντελής Σαββίδης, δημοσιογράφος και ο συγγραφέας του βιβλίου.

Στο χώρο πολιτικής και πολιτισμού του «Άρδην», Βαλαωρίτου 1 & Δωδεκανήσου (8ος Όροφος).

Προβολή «Χαίρε Αρκαδία» στην Πάτρα

Η δημοτική παράταξη "Κοινοτικών" θα προβάλει στο θέατρο Λιθογραφείο σε πρώτη προβολή στην Πάτρα την νέα ταινία του Φίλιππου Κουτσαφτή, *Αρκαδία Χαίρε*, στις 21 και 22 Νοεμβρίου. Την Κυριακή 22 Νοεμβρίου θα ακολουθήσει συζήτηση, στην οποία θα συμμετέχουν οι: Παναγιώτης Φαφούτης, Παναγιώτης Παπαγιαβής, Δημήτρης Μακρίδης και ο ίδιος ο σκηνοθέτης.

Σουρεαλισμός ή Ψυχολογικός Πόλεμος

«Εκεί θα είμαστε. Με όλο τον υπόλοιπο κόσμο. Είχαμε πει ότι δεν θέλουμε ψήφο ανάθεσης. Είχαμε πει ότι θέλουμε τον λαό στους δρόμους. Ζωντανό κίνημα, γιατί μόνο έτσι η κυβέρνηση μπορεί να αντισταθεί και να παλέψει

καλύτερα τις δικές της προτάσεις. Ό,τι κινείται στους δρόμους και τις πλατείες το βλέπουμε θετικά. Όχι ενάντια στην κυβέρνηση. Για μας είναι κίνημα στήριξης των δικών μας επιλογών». Τάδε έφη Ν. Δημητριάδης, συντονιστής της Νομαρχιακής Επιτροπής του ΣΥΡΙΖΑ Θεσσαλονίκης, για την απεργία της 12ης Νοεμβρίου. Ναι, καλά διαβάσατε, αυτά είπαν σε συνέντευξη Τύπου εκπρόσωποι του κυβερνώντος κόμματος, μια μέρα πριν την απεργία.

Προτού κοροϊδέσουμε την οικτρή κατάσταση στην οποία έχουν περιέλθει, αξίζει να θυμηθούμε ένα απόσπασμα από το γαλλόφωνο βέλγικο περιοδικό *Καιρός*, που μας μετέφερε ο Στράτος Μείντανόπουλος στο εξαιρετικό άρθρο του «Αντίσταση, Ματαιίωση, Αντίσταση»: «Η άρνηση της αντίθεσης μεταξύ αντίστασης και συνθηκολόγησης καταργεί κάθε δυνατότητα σύγκρουσης, διότι κάνει να συνυπάρχουν δύο αλληλοαναιρούμενες δηλώσεις χωρίς η μία να επηρεάζει την άλλη. Πρόκειται για τη λεγόμενη "σχάση" στην ψυχανάλυση. Παρεμποδίζεται έτσι η μνήμη και η διαμόρφωση του "εμείς". Ο πολιτικός αυτός λόγος μας δημιουργεί ψύχωση: νομίζουμε ότι δεν υπάρχει εναλλακτική λύση. Ο Όργουελ περιέγραψε στο *1984* το μηχανισμό της "διπλής σκέψης", που συνίσταται στο να πιστεύουμε ταυτόχρονα δύο αλληλοαντικρουόμενες απόψεις. Σκοπός της διπλής σκέψης είναι να στερήσει το άτομο από οποιαδήποτε δυνατότητα αντίστασης, να οβήσει κάθε ανάμνηση της επιθυμίας αντίστασης».

Γ.Ρ.

Η Κοινωνία απέναντι στον Σύριζα

Η σχέση του Σύριζα με την κοινωνία περνά σε νέο επίπεδο, αυτό της ανοιχτής αντιπαθότητας

Του Γιώργου Καραμπελιά

Στις 5 Νοεμβρίου και στις 10 Νοεμβρίου χιλιάδες Πόντιοι και άλλοι πολίτες διαδήλωσαν στην Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη με το σύνθημα, «Φίλη, παραιτήσου». Όσο δε για την απεργιακή συγκέντρωση της 12ης Νοεμβρίου, τα μέλη του Σύριζα δεν τόλμησαν να εμφανιστούν στην Αθήνα ή τη Θεσσαλονίκη, με πανό ή συγκροτημένο μπλοκ στην Πάτρα υποχρεώθηκαν να διαδηλώσουν χωρίς πανό, στην Κατερίνη τους εξεδίωξαν από τη συγκέντρωση και παντού αλλού, υποχρεώθηκαν ή σε λαθρόβια παρουσία ή σε παντελή απουσία.

Πρόκειται για μια ιστορική πρώτη της κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ. Για πρώτη φορά ακούγεται το σύνθημα **παραιτήσου** για κάποιον υπουργό της, κυρίως δε, για πρώτη φορά στη Μεταπολίτευση, τα μέλη και τα στελέχη της «ανανεωτικής αριστεράς» βρίσκονται αντιμέτωπα με τους εργαζόμενους, σε τέτοιο βαθμό και έκταση, ώστε να υποχρεώνονται σε απουσία ή έκλειψη από μια πανεργατική απεργία. Έχει ο καιρός γυρίσματα.

Πενήντα μέρες μετά τις εκλογές του Σεπτεμβρίου και τη νέα νίκη του ΣΥΡΙΖΑ, ο Τσίπρας και η τυχολογική παρέα του είχαν τη δυνατότητα, για πρώτη φορά, να προσμετρήσουν τη νέα σχέση τους με την κοινωνία: **την ανοιχτή αντιπαθότητα!**

Μέσω της παγιδευτικής εξάρσης του δημοψηφίσματος, που δημιούργησε μια μεγάλη δυνητική δεξαμενή ψηφοφόρων, και εξ αιτίας της ολοκληρωτικής διάλυσης των αντιπάλων του, ο ΣΥΡΙΖΑ κατόρθωσε να διατηρήσει τους μισούς από τους ψηφοφόρους του ΟΧΙ στις εκλογές του Σεπτεμβρίου. Ένα μεγάλο μέρος από αυτούς δεν εμπιστεύτηκε προφανώς το κόμμα του Λαφαζάνη και της Ζωής Κωνσταντινοπούλου και απείχε μαζικά από τις εκλογές, με συνέπεια ο Τσίπρας να επανεκλεγεί, ενώ, εξ αιτίας του μειωμένου αριθμού των ψηφοφόρων, εισέδωσε για **τελευταία φορά** και ο Καμμένος στη Βουλή. Ούτε γάτα, ούτε ζημιά. Και όλα μοιάζουν ευνοϊκά στο διεθνές περιβάλλον. Όλες οι δυνάμεις της Δύσης τον στηρίζουν, η κάθε μία για τους δικούς της λόγους. Οι Αμερικανοί, για να προωθήσουν ένα νέο σχέδιο Ανάν στην Κύπρο και να επιταχύνουν τη λύση του Μακεδονικού, αφού πρώτα

κατόρθωσαν να υπονομεύσουν την απόλυτη γερμανική ηγεμονία στην Ευρώπη, μέσω της ελληνικής κρίσης, της Ουκρανίας και της... Βολκοβόγκεν. Οι Γάλλοι βρήκαν επίσης στον Τσίπρα και την Ελλάδα ένα αντίβαρο για τη γερμανική ηγεμονία και εοχάτως και η Γερμανία δείχνεται πιο συγκαταβατική εξ αιτίας του προσφυγικού.

Και στο εσωτερικό πολιτικό μέτωπο, όλα μοιάζουν να τους έρχονται δεξιά. Τα αστικά κόμματα, το Ποτάμι ή η Νέα Δημοκρατία, είναι ανίκανα να διεκδικήσουν την εξουσία αυτόνομα. Πρόκειται, όπως έχουμε υπογραμμίσει, για συνέπεια της ίδιας της κρίσης ηγεμονίας της αστικής τάξης στην Ελλάδα. Η ελληνική αστική τάξη, εγγενώς μεταπρατική, συνέχιζε σε ένα παρασιτικό κρεσέντο, προπαντός από τη δεκαετία του 1990 και μετά, για να αποσυρθεί μέσα από δύο αλληπάλλινες κρίσεις, αρχικώς εκείνη του χρηματιστηρίου και οριστικά σχεδόν, μετά τη μεγάλη κρίση των μνημονίων. Μέσα από αυτές τις αλληπάλλινες κρίσεις, ένα μεγάλο μέρος της ισχύος της θα περάσει στα χέρια των ξένων συμφερόντων, ιδιαίτερα στον τραπεζικό τομέα, τις κατασκευές, το συγκεντρωμένο λιανεμπόριο. Η ελληνική μεγαλοαστική τάξη κάνει έτσι ένα ακόμα βήμα για την έξοδο της από την οικονομική κυριαρχία στη χώρα, τα κεφάλαιά της και οι γόννοι της – όπως και οι γόννοι των μεσαίων στρωμάτων, μεταναστεύουν. Αρχικώς λοιπόν η κρίση του χρηματιστηρίου και εν συνεχεία η μνημονιακή κρίση, την αποτελείωσαν. Έτσι της απέμειναν ως πολιτικές εκπροσωπήσεις ο **Βαγγέλης Μεϊμαράκης** και... ο **Σταύρος Θεοδωράκης**. Από την πλευρά του άλλοτε κραταιού κρατικοκαπιταλιστικού και μικρομεσαίου ΠΑΣΟΚ, η κατάρρευση μετά τον ΓΑΠ και η μαζική μετακίνηση του δημοσιοϋπαλληλικού και κοινωνικού και παρεμπιπτόντως εκλογικού σώματος προς τον ΣΥΡΙΖΑ, οδήγησε στη... **Φώφη** και ένα γερασμένο κόμμα.

Από την άλλη όχθη, εκείνη των υπολειμμάτων της αντιμνημονιακής αριστεράς, τη ΛΑΕ, την Ανταρσία και το ΚΚΕ, δεν υπάρχουν επίσης ισχυροί αντίπαλοι – ως συνέπεια και εδώ της παραγωγικής αποσάθρωσης της χώρας. Η εργατική τάξη έχει οδηγηθεί στα τάρταρα της ανεργίας, ή έχει υποκατασταθεί σε μεγάλο βαθμό από τους ξένους εργάτες. Και οι άνεργοι, ως γνωστόν, λειτουργούν πολύ περισσότερο ως ψηφοφόροι ή ως οργι-

Πλέον ο ΣΥΡΙΖΑ, με τον ένα ή άλλο τρόπο, βρίσκεται απέναντι στην κοινωνία και πολύ σύντομα θα υποχρεωθεί να συνασπιστεί με το υπόλοιπο πολιτικό σύστημα για να αντιμετωπίσει την κρίση

ομένο πλήθος.

Ίδιως μετά την πρώτη «αγωνιστική βαρουφάκια φάση» του ΣΥΡΙΖΑ, που κατέληξε σε οικονομικό Βατερλώ, ένας μεγάλος αριθμός των αντιμνημονιακών πολιτών φοβήθηκαν τις νέες «αγωνιστικές» παρόλες, περί δραχμής και άλλων σχετικών, και μάλλον μαύρισαν τα αντίστοιχα κόμματα, ενώ στήριξαν με βαριά καρδιά τον Τσίπρα, παρά τη μεγάλη του «κωλοτούμπα».

Αυτήν τη «φοροσέ» επικράτηση, ο Τσίπρας και οι περί αυτόν εξουσιολάγνοι την εξέλαβαν ως στήριξη και **αποδοχή**, ενώ δεν ήταν τίποτε άλλο, για την πλειοψηφία, παρά μια αναγνώριση της ήττας του αντιμνημονιακού κινήματος και φόβου για τα χειρότερα που υπόσχοιαν οι «επαναστάτες». Στην πραγματικότητα, με μαύρη καρδιά και συχνά κρυφά, τους

ψηφισαν, εξ ου και η μεγάλη απόκλιση από τις δημοσκοπήσεις! Η ψήφος προς τον μνημονιακό Σύριζα υπήρξε ήδη ψήφος ντροπής, «κρυφή ψήφος», όπως συμβαίνει και με τα ακροδεξιά κόμματα, ενώ συνήθως τα αριστερά σχήματα παίρνουν υψηλότερα ποσοστά στις δημοσκοπήσεις, παρά στις κάλπες! Ακόμα και σήμερα, οι Έλληνες υποπεύονται κάποιους στο περιβάλλον τους, ό,τι ψηφισαν ΣΥΡΙΖΑ, γιατί συνεχίζουν να το κρύβουν!

Όμως, πενήντα μέρες μετά, οι κυβερνητικοί πρέπει ήδη να έχουν αρχίσει να ανυλαμβάνονται τι συμβαίνει. Οι κομματικές οργανώσεις αδειάζουν και προφανώς δεν υπάρχει κανένα περιθώριο για εγγραφή νέων μελών με τις σημερινές συνθήκες. Ακόμα και τα διάφορα πιθανά λαμόγια φυλάγονται, διότι η επιβίωση και η μακροπρόθεσμη της κυβέρνησης δεν είναι εξασφαλισμένη. Στον κομματικό μηχανισμό παραμένουν ή θα παραμείνουν μόνο όσοι έχουν **άμεσο** και **από υλικό συμφέρον** – διορισμό, κρατικές προμήθειες κλπ. (Παρεμπιπτόντως, ο αγωνιστής **Λάμπρου** αμειβόταν για τους αγώνες του ως σύμβουλος του Παρασκευόπουλου μόλις 2.500 ευρώ το μήνα). Παράλληλα, η κοινωνική πίεση, καθώς έρχονται φορολογίες, περικοπές μισθών, τσεκούρεμα συντάξεων και άλλα οσχευά, θα αρχίσει να μεγαλώνει γύρω από τον εναπομείναντα κομματικό μηχανισμό και τους βουλευτές. Το να είναι μέλος του ΣΥΡΙΖΑ θα αποτελεί **κοινωνικό στίγμα** πολύ σύντομα, αν ήδη δεν έχει αυτό συντε-

λεστεί. Πόσο μάλλον βουλευτής που έσκιζε μνημόνια, όπως ο αρειμάνιος **Πολάκης**, επί παραδείγματι, που σε λίγο δεν θα τολμάει να εμφανιστεί στα Σφακιά.

Υπό αυτές τις συνθήκες, ελλείψει πολιτικού υποδοχέα της αντίθεσης με μια κυβέρνηση που, εκτός από **«εξωμότες»**, αποτελείται και από **ανικάνους**, η αυξανόμενη αγανάκτηση του κόσμου – η οποία αφορά ήδη τη συντριπτική πλειοψηφία των Ελλήνων – θα υποκαθιστά σταδιακά την περιρρέουσα κατάθλιψη και θα τείνει να εκφραστεί εκεί και όπου μπορεί, έξω πλέον από τα παραδοσιακά πολιτικά κανάλια. Γι' αυτό και κάνει πολύ λάθος η κυβέρνηση όταν νομίζει ότι μπορεί να περάσει αβρόχοις ποσίν την ενδοική πολιτική της στα εθνικά θέματα, μέσα στην τούρλα του οικονομικού στραγγαλισμού. Διότι, όταν σου παίρνουν τα πάντα, μάλλον δεν θες να εγκαταλείψεις και την ταυτότητά σου.

Πλέον ο ΣΥΡΙΖΑ, με τον ένα ή άλλο τρόπο, βρίσκεται **απέναντι** στην κοινωνία και πολύ σύντομα θα υποχρεωθεί να συνασπιστεί με το υπόλοιπο πολιτικό σύστημα για να αντιμετωπίσει την κρίση, εξέλιξη που θα βαθύνει ακόμα περισσότερο την αντίθεση του Λαού με αυτό το σύστημα στο σύνολό του. Ο κύκλος έκλεισε, ΠΑΣΟΚ, ΝΔ, ΣΥΡΙΖΑ, με τον τελευταίο να είναι ο χειρότερος. Πρέπει να πασχίσουμε πλέον για έναν νέο κύκλο. Για να μην πέσουμε στα κατακάθια της Χρυσής Αυγής και των μαφιόζων ολιγαρχών που караδοκούν.

Η ψήφος προς τον μνημονιακό Σύριζα υπήρξε ψήφος ντροπής, «κρυφή ψήφος», όπως συμβαίνει και με τα ακροδεξιά κόμματα...

Η φτωχοποίηση των νέων

Αποκαλυπτικά τα στοιχεία μιας έρευνας του ΕΚΚΕ

Του Νίκου Ντάσιου

Άκρως αποκαλυπτικά τα ευρήματα της έρευνας του Εθνικού Κέντρου Κοινωνικών Ερευνών (ΕΚΚΕ) για την παιδική φτώχεια και τις διαστάσεις που έχει λάβει στα χρόνια της κρίσης, όπως τα παρέθεσε ο διευθυντής ερευνών και δημογράφος Μπαλούρδος, για την εφημερίδα Ρήξη. Η ποσοτική έρευνα με τίτλο «IN4YOUTH» διεξήχθη σε αστικές περιοχές της Ελλάδας την περίοδο 2013-2014 σε δείγμα περίπου 2.000 νέων ηλικίας 15-34 ετών, ήτοι σε ποσοστό 8% της εν λόγω ηλικιακής ομάδας.

Εξετάζοντας τις επιπτώσεις της φτώχειας στις ομάδες αυτές, η έρευνα υιοθετεί τον ορισμό της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, σύμφωνα με τον οποίο, «η φτώχεια ορίζεται συγκριτικά σε σχέση με το μέσο επίπεδο διαβίωσης μιας συγκεκριμένης κοινωνίας στη δεδομένη ιστορική στιγμή». Οι παράμετροι που συνυπολογίστηκαν για τον προσδιορισμό του υλικού επιπέδου των συμμετεχόντων στο δείγμα είναι ο συνδυασμός των καθαρών εισοδημάτων (μετά την αφαίρεση φόρων και ασφαλιστικών εισφορών) από εργασία, αυτοαπασχόληση, κοινωνικές παροχές & επιδόματα, ενοίκια περιουσιακών στοιχείων, καθώς και από χρηματικές μεταβιβάσεις εντός οικογενείας.

Το σημαντικότερο εύρημα της

έρευνας είναι η συντελεσθείσα πρόκληση σημαντικών καταστροφών στον μηχανισμό ενθάρτυσης των νέων ανθρώπων, αν αυτοί οριστεί με βάση δύο βασικές παραμέτρους: την πρόσβαση στην αγορά εργασίας και τη δημιουργία ανεξάρτητου νοικοκυριού.

Αναφορικά με τον πρώτο παράγοντα, την εργασία, φαίνεται πως δεν υπάρχει σταθερή φάση μετάβασης στην αγορά εργασίας αφού, λόγω της φύσης τους οι προσφερόμενες θέσεις δεν παρέχουν σταθερότητα και εξασφάλιση. Το 21% των εργαζόμενων νέων είναι εκτεθειμένο σε κίνδυνο φτώχειας λόγω χαμηλής αμοιβής, μη σταθερής καταβολής μισθού, χαμηλής εκπαίδευσης και υποαπασχόλησης. Από τους ερωτώμενους, το 51% των απασχολούμενων εργάζεται στον ιδιωτικό τομέα, το 22% είναι αυτοαπασχολούμενοι και το 19% στον δημόσιο τομέα. Σύμφωνα με τον κύριο Μπαλούρδο: «Στα χρόνια της κρίσης διαμορφώθηκε ένα μοντέλο αγοράς εργασίας «εντός - εκτός» (insiders-outsiders), όπου οι νεοεισερχόμενοι, είναι πιο πιθανό να καταλάβουν μια προσωρινή, ανασφαλής και αβέβαιη θέση, με ιδιαίτερα χαμηλές αποδοχές και άρα να βρίσκονται υπό την απειλή της φτώχειας. Συμπέρασμα: η εργασία δεν παρέχει κάποια ικανοποιητική προσαρμογή έναντι της φτώχειας».

Για το 56,3% των νέων, η προοπτική δημιουργίας ανεξάρτητου νοικοκυριού είναι άπιαστο όνειρο, αφού επιλέγει να ζει με τους γονείς του, ενώ

το 24% αντιμετωπίζει τον κίνδυνο φτώχειας, δεδομένων των συνθηκών υλικής στέγης του συνόλου της οικογένειας. Προς επιρρωση και η σχετική έρευνα της ΕΛΣΤΑΤ για τις συνθήκες διαβίωσης των νοικοκυριών έτους 2013, όπου το 8% (από 4% το 2009) δεν μπορούν να προσφέρουν στα παιδιά τους ένα γεύμα με κρέας, κοιτόπουλο ή ψάρι σε καθημερινή βάση! Ο συνδυασμός της διαμονής με τους γονείς και του κινδύνου φτώχειας είναι αντίστοιχα υψηλός σε χώρες της Α. Ευρώπης και των Βαλκανίων όπως Ρουμανία, Βουλγαρία, Λιθουανία και Λετονία. Η ανεργία είναι ο καθοριστικότερος παράγοντας για την παραμονή ή την επιστροφή των νέων στην πατρική εστία, αφού το 40% των διαμενόντων με τους γονείς τους δηλώνει άνεργο, ενώ το 62,7% βρίσκεται σε αναζήτηση εργασίας μετά από σπουδές. Να σημειωθεί δε ότι το ποσοστό ανεργίας ξεπερνάει το 46,5% στην ηλικιακή ομάδα 20-24 ετών, το 47,6% μεταξύ 25-29 ετών και το 21,5% στην ομάδα 30-34 ετών.

Συμπληρωματικό εύρημα, το γεγονός ότι το 80,6% είναι άγαμοι, ενώ η μέση ηλικία τέλεσης του πρώτου γάμου για τις γυναίκες φτάνει τα 30 χρόνια και των αντρών τα 33, όρια που βαίνουν συνεχώς αυξανόμενα. Ο κίνδυνος φτώχειας στη συγκεκριμένη ηλικιακή ομάδα καταγράφεται ως ο πλέον καθοριστικός παράγοντας αποθάρρυνσης για την απόκτηση παιδιών, ρίχνοντας τον σχετικό δείκτη γονιμότητας, που ήταν 1,49 παιδιά ανά

γυναίκα, κάτω από το 1,3 το 2014. Να σημειωθεί ότι το 1,5 είναι ο δείκτης ορόσημο για την βιώσιμη αναπαραγωγή μιας κοινωνίας δεδομένου ότι η πτώση κάτω του ορίου αυτού δύσκολα μπορεί να αποτρέψει τη δημογραφική συρρίκνωση μιας κοινωνίας με τη μορφή της χιονοστιβάδας!

Οι νέοι λοιπόν –κυρίως των μεσοστρωμάτων–, κατά τη διάρκεια της κρίσης φαίνεται να παρατείνουν τις σπουδές τους, να εξακολουθούν να μένουν μαζί με τους γονείς και να μεταθέτουν τον γάμο και την απόκτηση της δικής τους οικογένειας στο μέλλον. Αν σ' αυτό προσθέσουμε ένα 37% που αναζητεί μόνιμη μειεγκατάσταση στο εξωτερικό –και όσους έχουν ήδη φύγει– απεικονίζουμε κυριολεκτικώς μια χαμένη γενιά!

Συνοψίζοντας, ο κος Μπαλούρδος αναφέρει πως: «Η μετάβαση στην ενθάρτυση ήταν για κάθε γενιά αργή και επίπονη, πόσο μάλλον σήμερα, με το 26% των νέων απειλούμενο με την ακραία φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό. Αυτό το ιδιαίτερα ευάλωτο τμήμα των νέων κουβαλάει ψυχικά τραύματα και προβλήματα πέραν εκείνων των προκλήσεων που αντιμετωπίζουν οι νέοι γενικότερα. Ελλείψει δε στοχευμένων πολιτικών και δράσε-

ων, όλο και περισσότεροι απ' αυτούς ωθούνται στο περιθώριο της κοινωνίας, μακριά από τη σταθερή εργασία, το εισόδημα, τις ευκαιρίες εκπαίδευσης, καθώς επίσης και από τις κοινωνικές και κοινοτικές δραστηριότητες. Γι' αυτούς οι οργανισμοί λήψης αποφάσεων είναι «ξένοι» κι οι ίδιοι κουβαλούν το αίσθημα ότι είναι ανίσχυροι και ανίκανοι να πάρουν στα χέρια τους τον έλεγχο των αποφάσεων που έχουν επιπτώσεις στην καθημερινή τους ζωή. Εξ ου και η πολιτική αποστράτευση ως παρακμιακό φαινόμενο του πιο ζωντανού κομματιού της κοινωνίας μας...»

Απέναντι λοιπόν σε μια κρίση που τείνει να πνάζει στον αέρα τη διαδικασία αναπαραγωγής της κοινωνίας μας, δεν επαρκεί μια κοινωνική πολιτική που τείνει να λάβει χαρακτήρα φιλανθρωπίας και να λειτουργεί πυροσβεστικά. Αντίθετα, απαιτούνται διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις προκειμένου να αντιμετωπιστούν συντονισμένα η παραγωγική ανασυγκρότηση, η δημογραφική συρρίκνωση, η φτώχεια των νέων και να υπάρξει εγγυημένη πρόσβαση σε εισόδημα και δημόσιες υπηρεσίες, ενεργοποιώντας παράλληλα και τα άτυπα κοινωνικά δίκτυα –ξεκινώντας από το επίπεδο της γειτονιάς.

Αυτό το σπίτι ποιος θα το πάρει;

Του «Νεομαρξιστή»

Είναι γνωστό πως από το '11 η Τρόικα –νυν κουαρτέτο– είχε βάλει στον στόχο, εκτός απ' τη δολοφονία, και την ιδιωτική περιουσία των Ελλήνων. Ιστορικά, η όποια αποταμίευση στην Ελλάδα πάντα ήταν δεμένη με τα ακίνητα. Αυτό το ξέρει καλά η Τρόικα κι ως εκ τούτου, σε μια χώρα οικόπεδων που λέει κι ο λαός, η ιδιωτική περιουσία είναι μόνιμα στο στόχαστρο.

Από πού κινδυνεύει λοιπόν αυτή; Από τα εξής στόχαστρα: Τράπεζες, εφορίες, ασφαλιστικά ταμεία –δηλ. το περιβόητο ΚΕΑΘ. Ειδικά για το τελευταίο απ' το οποίο στοχοποιούνται όλο και περισσότεροι. Πλέον οι ελεύθεροι επαγγελματίες, βιοτέχνες, έμποροι, επιστήμονες που αδυνατούν να καταβάλουν εισφορές, αγγίζουν το 60%.

Για τους κυβερνητικούς σχεδιασμούς των τυχόν ιδιωτικών των ΣΥΡΙΖΑΝΕΛ επί 9μηνου ήρθαν στο

φως ενδιαφέροντα στοιχεία απ' το Κίνημα των Ανασφάλιστων του ΟΑΕΕ. Είναι γνωστό πως διοικητές ΔΕΚΟ και Ταμείων συνήθως είναι προσωπικές επιλογές του εκάστοτε πρωθυπουργού, που υπερβαίνουν και τις τυχόν αλληλαγές υπουργών. Ο τ. διοικητής, λοιπόν, του ΟΑΕΕ, που μετά τις εκλογές προήχθη σε υφυπουργό, ξεκίνησε μετά τον Γενάρη περιοδεία σε μια σειρά επιμελητήρια της χώρας. Σε δύο απ' αυτά, τις ομιλίες του παρακολούθησαν και υπήρξε και διάλογος με συλλόγους ανασφαλίστων του ΟΑΕΕ. Εκεί, ούτε λίγο ούτε πολύ, ο τ. διοικητής αυτολεξεί καλούσε, τους παριστάμενους «να σπρίξουν τον ΣΥΡΙΖΑ στις επόμενες εκλογές». Και τα λέγε αυτά όταν υπήρχε μια φρέσκια κυβέρνηση ισχυρής κοινοβουλευτικής πλειοψηφίας λίγων ημερών. Αυτό που δεν μπορούσε να καταλάβει το Κίνημα των Ανασφαλίστων απ' τα λεγόμενά του άρχισε να το καταλαβαίνει μετά το όπερα μπούφα καταστροφικό δημοψήφισμα, κι ό,τι επακολούθησε κατόπιν.

Τώρα πλέον που οι κατασχέσεις της ακίνητης

περιουσίας είναι στο στόχαστρο, ορισμένα κομμάτια του κινήματος κατά των πλειστηριασμών μοιάζουν να βρίσκονται πίσω στον Δεκέμβρη του 2014. Δείχνουν να αγνοούν ότι από 1/1/2016 οι κατασχέσεις θα γίνονται πλέον ηλεκτρονικά, χωρίς φυσική παρουσία διαδίκων. Η εκ των υστέρων νομική προσβολή και πολυέξοδη είναι και θέλει ένα νομικό συνδυασμό απ' τον Νόμο Κατσέλη, όσο κι αν έχει πετσοκοπεί μέχρι τη γνωμοδότηση Μανιτάκη περί ΟΑΕΕ.

Επειδή λοιπόν οι κατασχέσεις-πλειστηριασμοί αγγίζουν τον στενό κοινωνικό πυρήνα της χώρας, κομμάτια της αριστεράς και διάφοροι μηκελιθβάνηδες και σωτήρες προσπαθούν να παίξουν πολιτική μπάλα πάνω στις αγωνίες των πολιτών. Ας πάρουμε μια απ' τις καλύτερες περιπτώσεις. Προ ολίγων ημερών με ταρατατούμ στο Mega και στον Σκάι, η δημοτική σύμβουλος της ΛΑΕ, τέως συριζαία Ε. Πορτάλη, δήλωσε πως αυτοί μαζί με άλλους παίρνουν μια συλλογική πρωτοβουλία για τη διάσωση της πρώτης κατοικίας, παραθέτοντας μά-

λιστα και στοιχεία επικοινωνίας.

Είμαστε σε θέση να γνωρίζουμε ότι σοβαρός φορέας προσπάθησε να επικοινωνήσει μαζί τους, για να υπάρξει συντονισμός. Ούτε φωνή, ούτε ακρόαση. Καραγκιοζήλεια λαφαζαναίικα κι αριστεριστικά για άλλη μια φορά. Ωστόσο, για να είμαστε δίκαιοι, κι απ' τον παραπάνω πολιτικό χώρο σαφώς υπάρχουν σοβαροί άνθρωποι, κυρίως στην επαρχία, που αγωνίζονταν από τον Δεκέμβρη-Γενάρη, όταν οι νυν και τέως συριζαίοι μάζευαν κουκιά ή έραβαν κοστούμια κυβερνητικά.

Το κίνημα κατά των πλειστηριασμών και των κατασχέσεων θα κριθεί το αμέσως επόμενο διάστημα στα εξής επίπεδα: 1^ο, αν επιτύχει τον κοινό βηματισμό δεκάδων συλλογικοτήτων που ασχολούνται ανά τη χώρα. 2^ο, αν θα εφαρμόσει μια αξιόπιστη νομική στρατηγική όσο αυτή είναι εφικτή μέσα στο μνημονιακό νομικό πλαίσιο και 3^ο και κυριότερο, αν δείξει έμπρακτα ότι είναι έτοιμο να συγκρουστεί μέχρις εσχάτων με τις δυνάμεις καταστολής που θα αναλάβουν να ξεσπιτώσουν τους Έλληνες.

Το αντάλλαγμα της ευρωπαϊκής «στήριξης»

Το Αιγαίο τώρα είναι τάφος για πρόσφυγες, αλλή ίσως αρχίσει να δέχεται στα βάθη του και κυβερνήσεις

Του Σταύρου Χριστοκόπουλου*

Τις τελευταίες εβδομάδες στην επικαιρότητα κυριάρχησαν η αμφισβήτηση της γενοκτονίας των Ποντίων από τον Φίλη, όσα την ακολούθησαν, και το σίριαλ Παπούση.

Αν έκρινε κάποιος από τα - «τσιτωμένα», λόγω της νέας ρύθμισης του ραδιοτηλεοπτικού τοπίου - κανάλια, θα πίστευε ότι συντελείται ένα πολιτικός Αρμαγεδδών, ενώ επί της ουσίας υφίσταται μόνο μια τρικυμία σε ένα ποτήρι νερό. **Ούτε** οι προσωπικές τοποθετήσεις ενός νυν υπουργού **ούτε** η διάθεση εκδίκησης ενός πρώην συνιστούν κυβερνητική κρίση, αν άλλες, σοβαρότερες ζημιές, δεν σωρευθούν στις πλάτες της κυβέρνησης.

Το **γιατί** αυτή την ώρα δεν κινδυνεύει η κυβέρνηση Τσίπρα είναι απλό. Οι προϋποθέσεις για πολιτική αστάθεια και κυβερνητική κρίση δεν είναι πολλές: ισχυρός πολιτικός αντίπαλος, εχθρικοί μεγιστάνες, κοινωνική έκρηξη, ισχυρό κίνημα λαϊκισμού και η έξωθεν υπονόμηση είναι, συνήθως, οι σημαντικότερες. **Ας** δούμε **τι συμβαίνει** σήμερα:

1. Στο εσωτερικό δεν υπάρχει πολιτικός αντίπαλος, αφού η **Ν.Δ.**, ύστερα από αλλεπάλληλες συντριπτικές εκλογικές ήττες, κάθε μέρα **βυθίζεται** βαθύτερα στη μιζέρια της.

2. Δεν υπάρχει σοβαρός αντίπαλος στο **επιχειρηματικό** πεδίο: καναλάρχες και εργολάβοι περνούν ο ένας μετά τον άλλον τις πόρτες της Εισαγγελίας, ενώ τα τεράστια **δάνειά** τους θα αντιμετωπιστούν χωρίς ιδιαίτερη ευγένεια από το τραπεζικό σύστημα, το οποίο θα περάσει υπό τον πλήρη έλεγχο των δανειστών. Αυτό βεβαίως **δεν σημαίνει** ότι τα κανάλια θα ξεδονιαστούν, αφού υπάρχει δυνατότητα να μεταφέρουν την έδρα τους ακόμη και σε άλλη χώρα και να εκπέμπουν δορυφορικά στην Ελλάδα!

3. Η ελληνική κοινωνία αντιλήφθηκε την **ήττα** των προσδοκιών της για απαλλαγή από τα μνημόνια. Εν συνεχεία **αποδέχθηκε**, προφανώς, ότι ήρθε η ώρα της πλήρους εφαρμογής του μνημονίου ώστε να μην πάμε στη δραχμή και, ως εκ τούτου, όχι μόνο επανεξέλεξε τον Τσίπρα με συντριπτική διαφορά, αλλά κάθεται **στον καναπέ** και περιμένει να δει τι την περιμένει μετά το μνημόνιο, το οποίο τρέχει με λιγγωδείς ρυθμούς.

4. Τα κινήματα του τύπου «Δεν

Η Ευρώπη θέλει το τρίτο μνημόνιο να το εφαρμόσει ο Τσίπρας

Πληρώνω» βρίσκονται ήδη στο **καναβάτσο** και πληρώνουν ακριβά τις... μη πληρωμές της προηγούμενης περιόδου (φόρους, ΔΕΗ, δάνεια κλπ.) υπό την απειλή ακόμη και **κατασχέσεων**.

5. Η μόνη απειλή που θα μπορούσε κάποιος να υποθέσει ότι ίσως εμφανιστεί στον ορίζοντα της συγκυβέρνησης θα ήταν πιθανόν η μετατροπή της κοινωνίας σε μια **αγανακτισμένη μάζα**, η οποία θα μπορούσε να άγεται και να φέρεται από δημιουργούς, δημιουργώντας πολιτικό χάος και αστάθεια. **Ούτε** αυτό φαίνεται επικτό, αφού το μεγαλύτερο μέρος του πάλαι ποτέ «κινήματος των πλατειών» ήδη **κυβερνάει** μέσω του ΣΥΡΙΖΑ.

Απομένει η **Χρυσή Αυγή**, η οποία έχει όντως σχεδιασμό στηριζόμενο στο μνημόνιο του ΣΥΡΙΖΑ, αλλά, μετά τον αρχικό αιφνιδιασμό των Ποντίων στην Αθήνα και τον ξυλοδαρμό του Κουμουτσάκου, εισέπραξε τις **«μπούφλες»** της από τους Πόντιους στη Θεσσαλονίκη και αντιλήφθηκε ότι η καπιλεύα σοβαρών θεμάτων - ακόμη και των εθνικών - δεν είναι πάντα μια εύκολη υπόθεση. Στην πραγματικότητα οι νεοναζι **εξακολουθούν** να αποτελούν έναν δυνητικό - ωστόσο όχι άμεσο - κίνδυνο.

«Προτιμούν τον ΣΥΡΙΖΑ»

Ο σοβαρότερος παράγοντας, όμως, που εγγυάται - στο μνημονιακό τουλάχιστον πεδίο - ότι η κυβέρνηση δεν κινδυνεύει έξωθεν είναι η **θετική στάση** των Ευρωπαίων απέναντί της. Δύο φορές το τελευταίο διάστημα ο επίτροπος Οικονομικών Υποθέσεων **Πιερ Μοσκοβισί** δήλωσε ότι αυτή την εποχή στην Αθήνα υπάρχει μια κυβέρνηση η οποία προσφέρει στους δανειστές την **καλύτερη συνεργασία** που αντιμετώπισαν τα τελευταία πέντε χρόνια.

Ενδεικτικές και οι πρόσφατες

«χαλαρές» δηλώσεις του **Γερούν Ντάισελμπλουμ**, οι οποίες σε τίποτε δεν θυμίζουν το πολεμικό κλίμα του πρώτου επιταμνίου της διακυβέρνησης του ΣΥΡΙΖΑ. **Ακόμη** και ο **Σόιμπλε** μοιάζει πολύ περισσότερο συμβιβαστικός. Παραθέτω ένα πολύ χαρακτηριστικό απόσπασμα από άρθρο του διευθυντή του **Βήματος Αντώνη Καρακούση**, με τίτλο, «Η Ευρώπη θέλει να επιτύχει ο κ. Τσίπρας»:

«Όπως μεταδίδουν επίσημα πρόσωπα που συμμετέχουν στα κοινοτικά όργανα, «η Ευρώπη **θέλει να επιτύχει** ο κ. Τσίπρας». Οι ίδιοι μάλιστα προχωρούν πολύ πιο πέρα και δεν κρύβουν ότι ακόμη και το Ευρωπαϊκό Λαϊκό Κόμμα **αποστρέφει** τούτο τον καιρό την κεφαλή από το αδελφό κόμμα της Νέας Δημοκρατίας και **«προτιμά** την εφαρμογή του προγράμματος» από την κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ».

Πρόκειται για ένα σύμφωνο συμβίωσης του ΣΥΡΙΖΑ με τους δανειστές: οι δανειστές θα δουν το μνημόνιο να εφαρμόζεται στον μέγιστο δυνατό βαθμό, ο ΣΥΡΙΖΑ θα πά-

ρει πολύτιμο χρόνο για να χτίσει την εσωτερική του κυριαρχία και όλοι μαζί θα περιμένουν να δουν αν η πλήρης εφαρμογή της συνταγής θα οδηγήσει στην **έξοδο** από την κρίση ή στο **βάραθρο**.

Στη μέγερνη του μεταναστευτικού

Όμως αυτό το πλαίσιο δεν συνιστά μια ισότιμη συμφωνία, αλλά την ξεκάθαρη εφαρμογή της **ισχύος** του ευρωσυστήματος επί μιας εξουθενωμένης οικονομίας, ενός πτωχμένου πολιτικού συστήματος και μιας παραιτημένης κοινωνίας. Επομένως οι πιθανότητες να γλιτώσουμε τα χειρότερα επειδή είμαστε «καλά παιδιά» είναι **μηδαμινές** - όπως συμβαίνει πάντα στη σχέση δανειστή και οφειλέτη, κυριάρχου και μπανανίας.

Ήδη το πιο επικίνδυνο κεφάλαιο έχει ανοίξει και λέγεται **μεταναστευτικό**, το οποίο έχει τραγικά επιδεινωθεί με την έξαρση της προσφυγικής πλευράς του, η οποία απειλεί να μετατρέψει την Ελλάδα σε **φυλακή** για πολλές εκατοντάδες χιλιάδες μετανάστες που δεν θα βρουν ποτέ ανοιχτό τον δρόμο προς την Εσπερία. Με όλες τις οικονομικές και κοινωνικές **συνέπειες** που εύκολα μπορούμε να υποθέσουμε.

Ακόμη χειρότερα, η προσφυγική και μεταναστευτική κρίση έχει χτυπήσει ως και την πανίσχυρη Γερμανία, με συνέπεια η καγκελαρία και το ευρωσύστημα να πέφτουν στα πόδια του Ερντογάν προσφέροντάς του **γην και ύδωρ** προκειμένου να μειώσει τη ροή προσφύγων προς την Ευρώπη, την οποία ελέγχει... η ίδια η Τουρκία. Μέρκελ, Γιουνκέρ και Ερντογάν, σε **πλήρη σύμπνοια**, πιέζουν Ελλάδα και Κύπρο να ξεμπλοκάρουν την ενταξιακή διαδικασία της Τουρκίας και να αποδεχθεί η Αθήνα τη **συνδιαχείριση** των θαλάσσιων συνόρων στο Αιγαίο με την Άγκυρα.

Είναι εκπληκτικό το έγγραφο που αποκάλυψε η ιστοσελίδα **Euro2day** την Τετάρτη 11 Νοεμβρίου, με το οποίο πολλές ευρωπαϊκές κυβερνήσεις «ενημερώνονται» ότι:

- «Η θέση μας είναι ότι η Τουρκία **δεν** στέλνει συνειδητά και σκοπίμως πρόσφυγες μέσω Ελλάδας, όπως η Ελλάδα κάνει στη FYROM».

- «Η ελληνική προσέγγιση, που **αγνοεί** το τεράστιο ανθρωπιστικό βάρος που επιωρίζεται η Τουρκία, είχε αποτέλεσμα η Ελλάδα να μην είναι συνεργάσιμη στη Σύνοδο Κορυφής (για το μεταναστευτικό)».

- «Τις επόμενες εβδομάδες θα χρειαστούμε τη **βοήθεια** της Ελλάδας με δύο τρόπους:

- Κάποια από τα κεφάλαια **ένταξης** της Τουρκίας της Ε.Ε. πρέπει να ανοίξουν με ομοφωνία.

- Για να μπορέσουμε να διαχειριστούμε την είσοδο των μεταναστών, πρέπει να υπάρξει μεγαλύτερη συνεργασία μεταξύ της **ακτοφυλακής** της Ελλάδας και της Τουρκίας».

- «Η Ελλάδα έχει πολλά να κερδίσει από το action plan Ε.Ε. - Τουρκίας για τους πρόσφυγες και να υποστηρίξουμε ότι έτσι θα **αποσυμπίστούν** τα σύνορά της».

- «Να αναδείξουμε τον **πνιγμό προσφύγων** ως το νούμερο ένα πρόβλημα, για να προβάλουμε τη στάση μας για κοινή ακτοφυλακή Ελλάδας - Τουρκίας».

- «Να **αναγνωρίσουμε** ότι υπάρχουν εδαφικές διαφορές ακόμα μεταξύ Ελλάδας - Τουρκίας και να ζητήσουμε από τον κ. Τσίπρα να μας πει αν θα είναι πιο άνετος εάν οι κοινές περιπολίες στο Αιγαίο γίνουν με τη **Frontex** να παίζει έναν μεγαλύτερο ρόλο».

Κοινώς, και κερατάδες και δαρμένοι! Καθώς ο Τσίπρας οδεύει προς την Τουρκία, **ας** έχει κατά νου ότι, όποια συναίνεση ή ανοχή και αν επικρατεί στη σχέση του με το ευρωσύστημα, **τίποτε** δεν μπορεί να ζημιώσει τον ίδιο, την κυβέρνησή του και τη χώρα τόσο όσο μια μείζων υποχώρηση στο Αιγαίο. Και ότι **κανένα** επικοινωνιακό αντάλλαγμα δεν μπορεί να την αντισταθμίσει. Το Αιγαίο τώρα είναι **τάφος** για πρόσφυγες, αλλά ίσως αρχίσει να δέχεται στα βάθη του και κυβερνήσεις. Στην πραγματικότητα, αυτός είναι ο μόνος πολύ σοβαρός κίνδυνος που έχει να αντιμετωπίσει σε βραχύ χρόνο αυτή η κυβέρνηση...

* Διευθυντής σύνταξης στην εφημερίδα **Το Ποντίκι**.

Ο Τσίπρας καθ' οδόν στην Τουρκία **ας** έχει κατά νου ότι μια μείζων υποχώρηση στο Αιγαίο μπορεί να αποτελέσει ανεπανόρθωτο πλήγμα στην πρωθυπουργία του

ΠΡΟΣΦΥΓΙΚΗ ΚΡΙΣΗ

Το προσφυγικό και τα νέα βάρη της Ελλάδας

Τι σχεδιάζει να επιβάλλει η Μέρκελ στη χώρα μας

Του Βασίλη Στοϊλόπουλου

Μετά την ελληνική κρίση χρέους, που για πολλούς μήνες επισκίασε σχεδόν κάθε άλλη δραστηριότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ήρθε, στις απαρχές του φθινοπώρου, η προσφυγική-μεταναστευτική κρίση, για να μονοπωλήσει με τη σειρά της το ευρωπαϊκό γίγνεσθαι και να διχάσει την Ευρώπη. Η «σκοτεινή υπερδύναμη του ευρώ και της τρόικας», που βρέθηκε στα πρωτοσέλιδα όλων σχεδόν των έγκυρων ΜΜΕ της Ευρώπης ως ο αλαζονικός «τύραννος της Ελλάδας», αίφνης μεταμορφώθηκε σε μεγαλομανή «προστάτη των ευρωπαϊκών αξιών» και σε «πρότυπο ηθικής ανωτερότητας», ενώ η καγκελάρια Μέρκελ επέδειξε «ιστορικό μεγαλείο» με το να καταργήσει, ουσιαστικά μόνη της, τα εθνικά σύνορα και να επιβάλει πανευρωπαϊκά, για μια ακόμα φορά, «ειδικό ρόλο» για τη Γερμανία.

Η χώρα, που και στις δυο κρίσεις παρέμεινε στο επίκεντρο της κριτικής και των απαξιωτικών νουθετίσεων, είναι, η ανυπεράσπιστη και με ανύπαρκτη πλέον εθνική κυριαρχία, όπως αποδεικνύεται, Ελλάδα. Αυτή τη φορά επειδή αδυνατεί, όντας το «εξωτερικό όριο» της Ευρώπης, ν' αντιμετωπίσει το μεταναστευτικό τσουνάμι, παραβιάζει κοινοτική νομοθεσία (Δουβλίνο II, Σένγκεν) και δεν ελέγχει τα θαλάσσια σύνορά της, που μετατράπηκαν, παρά τις απεγνωσμένες προσπάθειές της, σε καθημερινό υγρό τάφο παιδιών και ταλαιπωρημένων ψυχών. Βεβαίως, ουδείς αναφέρεται επικριτικά στη νεοθωμανική Τουρκία, τη χώρα-κλειδί που ελέγχει δουλεμπορούς/διακινητές και τεράστιες μεταναστευτικές ροές, αλλά ούτε και στις αιτίες που προκαλούν την προσφυγιά και τον ανθρώπινο ξεριζωμό. Αναμενόμενο, γιατί αλλιώς θα έπρεπε κανείς ν' αναφερθεί στα «καλά και ωφέλιμα» του καπιταλισμού και του ιμπεριαλισμού και να αναμολχεύσει παλιές ιστορίες που δεν τιμούν τη Δύση.

Αφού για πολλά χρόνια η βρυξελλιώτικη γραφειοκρατία και οι λοιποί δυτικοευρωπαίοι «φιλάνθρωποι» παρακολουθούσαν εκ του μακρόθεν, σαν να επρόκειτο για «θεϊκή μάσιγα», τον ουριακό εμφύλιο και το πώς η ταλαίπωρη Ελλάδα (και η Ιταλία) προσπαθούσε με τις πενιχρές

Ακόμα μια εξαιρετική γελοιογραφία του Δημήτρη Χατζόπουλου από την Καθημερινή (09/11/2015)

της δυνάμεις να αντιμετωπίσει τις συνεχώς αυξανόμενες μεταναστευτικές ροές από την Τουρκία, ξαφνικά αποφάσισαν να δράσουν. Αντιλήφθηκαν, έστω και με καθυστέρηση, ότι το μερκελικό αξίωμα «θα τα καταφέρουμε», γιατί «δεν μπορούμε να κάνουμε διαφορετικά», οδηγεί, εφόσον συνεχιστεί, σχεδόν νομοτελειακά, σε διαχειριστικό/λογιστικό χάος και στην υπονόμευση της προτεσταντικής αποτελεσματικότητας και ασκητικής ηθικής. Επιπλέον, όλοι γνωρίζουν πια ότι, εκτός από τον κλασικό, γερμανικό οικονομικό ιμπεριαλισμό, υπάρχει και ο ηθικός, που εκπορεύεται από τη γνωστή γερμανική «κουλτούρα της ευθύνης».

Έτσι, στις 14 Οκτωβρίου, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ανακοίνωσε την εφαρμογή των δράσεων προτεραιότητας, στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Προγράμματος Δράσης για τη Μετανάστευση (COM (2015) 510 final), που στην Ελλάδα πέρασε σχεδόν απαρατήρητη. Για τη χώρα μας προβλέπονται μια σειρά από βραχυπρόθεσμες δράσεις:

Αναφορικά με τα «κομβικά σημεία» (Hotspots) η Ελλάδα πρέπει:

- να θέσει σε εφαρμογή το σχέδιο δράσης για την ενεργοποίηση των υπόλοιπων «κομβικών σημείων, έως το τέλος του Νοεμβρίου 2015.
- να βελτιώσει περαιτέρω την ικανότητα καταγραφής (στο πλαίσιο του συστήματος Eurodac).
- να ενισχύσει περαιτέρω την ικανότητα προσωρινής στέγασης στα κομβικά σημεία.
- να μεριμνήσει ώστε τα κομβικά σημεία να διαθέτουν επαρκές προσωπικό, διερευνώντας τις δυνατότητες εσωτερικής μετάταξης προσωπικού, εντός της δημόσιας διοίκησης.
- να φροντίσει για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας της πρώτης υποδοχής και καταγραφής στη Λέσβο, με τη δημιουργία πρόσθετων

μονάδων καταγραφής κοντά στα σημεία αποβίβασης.

- να δημιουργήσει μια διοικητική δομή διαχείρισης κρίσεων ώστε να διασφαλίζεται η καθημερινή παρακολούθηση των κομβικών σημείων και των δραστηριοτήτων μετεγκατάστασης.

- να διασφαλίσει ότι οι συνεισφορές των κρατών-μελών διοχετεύονται μέσω των καθιερωμένων δομών της Ε.Ε. (π.χ. των Περιφερειακών Ειδικών Ομάδων της ΕΕ).

Ως προς τη μετεγκατάσταση προσφύγων η Ελλάδα πρέπει:

- να εντείνει τις προσπάθειές της για το πρόγραμμα μετεγκατάστασης, ενώ τα κράτη-μέλη πρέπει να διορίσουν, χωρίς καθυστέρηση, αξιωματικούς-συνδέσμους στην Ελλάδα.

- να αυξήσει το δυναμικό της σε ανοικτές εγκαταστάσεις υποδοχής.

- να αυξήσει περαιτέρω την ικανότητα διεκπεραίωσης της υπηρεσίας ασύλου της μέσω της αποστολής πρόσθετου προσωπικού από την ΕΑΣΟ και την Υπατη Αρμοστεία των ΗΕ για τους Πρόσφυγες.

Ό,τι ήταν να δώσει για το προσφυγικό η καγκελάρια της παγκοσμιοποίησης το έδωσε ήδη στον πονηρό Ανατολίτη Ερντογάν,

Επιπλέον, όλα τα κράτη-μέλη θα πρέπει:

- να καταρτίσουν και να καταστήσουν διαθέσιμα κατάλληλα πακέτα πληροφοριών προκειμένου να βελτιωθεί η ενημέρωση των υποψηφίων σχετικά με το πρόγραμμα.

- να δημιουργήσουν κατάλληλες δομές υποδοχής (στέγαση και διαμονή, ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, σχολική εκπαίδευση, γλωσσικά μαθήματα κ.λπ.), αξιοποιώντας πλήρως τα μέσα επιμερισμένης διαχείρισης για τη στήριξη αυτών των προσπαθειών (TAME, EKT, FEAD, ΕΓΤΑΑ, ΕΠΠΑ).

Αναφορικά με τις επαναπροσθίσεις/επιστροφές οικονομικών μεταναστών και όσων δεν δικαιούνται ασύλου, η Ελλάδα, με τη συνδρομή της Επιτροπής και των κρατών-μελών, πρέπει να ολοκληρώσει γρήγορα την πρόσκληση υποβολής προσφορών για επιστροφές και να επαναλάβει, χωρίς καθυστέρηση, το δικό της πρόγραμμα επαναπροώθησεων στις χώρες προέλευσης.

Στην ανακοίνωση της Επιτροπής υπάρχουν και μεσοπρόθεσμες δράσεις, σύμφωνα με τις οποίες η Ελλάδα θα πρέπει:

- να μεριμνήσει, με την τεχνική υποστήριξη της Επιτροπής και των κρατών μελών, ώστε οι συστημικές και διαρθρωτικές ελλείψεις του συστήματος ασύλου και μετανάστευσης να αντιμετωπιστούν με βιώσιμο τρόπο, εντός των επόμενων έξι μηνών.

- να βελτιώσει τον συντονισμό της διοίκησης σε όλα τα διοικητικά επίπεδα, περιλαμβανομένης της αποκεντρωμένης διοίκησης.

- να βελτιώσει περαιτέρω την ικανότητά της να χρησιμοποιεί αποτελεσματικά τα ειδικά χρηματοδοτικά κονδύλια της ΕΕ.

- να αυξήσει περαιτέρω την ικανότητα στέγασης που διαθέτει στην πρώτη γραμμή και στην ηπειρωτική χώρα, ώστε να είναι προετοιμασμένη για περιόδους κορύφωσης των αφίξεων.

Από τα παραπάνω γίνεται σαφές ότι η Ελλάδα της κλιμακούμενης φτωχοποίησης και της κοινωνικής αστάθειας, της παρακμής και της παραίτησης, έχει κληθεί να αναλάβει έναν δυσβάστακτο ρόλο, που προφανώς την ξεπερνά σε όλα τα επίπεδα. Ουσιαστικά, προς χάριν των δυτικών εταίρων, αποδέχεται τη σταδιακή μετατροπή της χώρας σε χώρο, όπου θα εγκλωβιστεί, για άγνωστο χρονικό διάστημα, τεράστιος αριθμός μεταναστών, με διαφορετικά πολιτισμικά χαρακτηριστικά, μεγάλο μέρος από

τους οποίους τελικά θα μείνει οριστικά στην Ελλάδα.

Ο πρωθυπουργός κ. Τσίπρας, ακολουθώντας τη μερκελική τακτική να καταλαμβάνει συγχρόνως πολλές πλεονεκτικές θέσεις, υποκαθιστά και αυτός στο μεταναστευτικό την πολιτική με την ηθική. Γι' αυτό, ετοιμάζει, μαζί με δεσποτάδες και δημάρχους, «μέτωπο για το προσφυγικό», προκειμένου, όπως ισχυρίζεται, να αναβαθμίσει και τη γεωπολιτική αξία της χώρας. Ακόμη, μπορεί, παρά τις περί του αντιθέτου ενδείξεις, να πιστεύει ότι τελικά η Μέρκελ, που αγωνίζεται να επιβιώσει πολιτικά, ύστερα από τη θύελλα που προκάλεσε στη Γερμανία και στην υπόλοιπη Ευρώπη, θα χαλαρώσει το ελληνικό πρόγραμμα λιτότητας και θα του δώσει πολιτικές ανάσες, λόγω των παραχωρήσεων του στο προσφυγικό. Για μια ακόμη φορά όμως πλανάται οικτρά, αγνοώντας τους πραγματικούς συσχετισμούς δυνάμεων και τη δεδομένη βούληση των Γερμανών. Άλλωστε, ό,τι ήταν να δώσει για το προσφυγικό η καγκελάρια της παγκοσμιοποίησης το έδωσε ήδη στον πονηρό Ανατολίτη Ερντογάν, που κυριολεκτικά τα πήρε όλα. Όσο για την πραγματική αξία της χώρας, στην εποχή Τσίπρα, σημειολογικά τουλάχιστον, τη δίνει η αναμνηστική φωτογραφία στην πρόσφατη σύνοδο για το μεταναστευτικό, με τον Έλληνα πρωθυπουργό κυριολεκτικά να βρίσκεται αλλού. Προφανώς, στον αγγελικό κόσμο της πρώην υπουργού Μετανάστευσης, της ανεπανόληπτης κυρίας Τασίας, που ο ίδιος διόρισε, εμμένοντας σε εξόφθαλμες κομματικές ιδεοληψίες.

Δυστυχώς, μεσοπρόθεσμα, τη λευκή σημαία στο μεταναστευτικό θα σηκώσει η κατεστραμμένη Ελλάδα και όχι η κραταιά Γερμανία, παρότι μόνο για φέτος θα δεχτεί πάνω από ένα εκατομμύριο πρόσφυγες. Τα χειροκροτήματα γι' αυτό θα τα εισπράξει η Μέρκελ, η οποία, μετά τον συγκεντρωτικό οικονομικό στραγγαλισμό της Ελλάδας, επέβαλε και την αποκεντρωμένη διαχείριση του προσφυγικού, αδιαφορώντας αν οι υπόλοιποι Ευρωπαίοι ήθελαν ή ήταν σε θέση να το κάνουν. Και εδώ ακριβώς έγκειται ο αμοραλισμός της Μέρκελ και των Γερμανών, οι οποίοι, αφού θα δώσουν άσυλο και κρατήσουν ό,τι πιο ικανό στοιχείο υπάρχει στο προσφυγικό κύμα, θα προσπαθήσουν μετά να προωθήσουν τους υπόλοιπους, λόγω ποσόστωσης, στα λοιπά κράτη-μέλη.

Ένα βαπόρι με πολλές αμαρτίες

Δύο τόνους ηρωίνη, τρεις θανάτους, δύο εξαφανίσεις και ποδηγή σιωπή

Του Γ. Ξ.

Ξεκίνησε πριν λίγες μέρες η εκδίκαση της υπόθεσης των 2,1 τόνων ηρωίνης που μετέφερε το πλοίο Noor One. Πρόκειται για τη μεγαλύτερη υπόθεση εξάρθρωσης κυκλώματος μεταφοράς ναρκωτικών σε εθνικό επίπεδο και από τις μεγαλύτερες και σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Ο τζίρος από αυτή την ποσότητα ηρωίνης, που με τη νόθευσή της θα ξεπερνούσε τους πέντε τόνους, υπολογίζεται σε 400 εκ. ευρώ!

Το Noor One ξεκίνησε από την Ασία στα τέλη Απριλίου του 2014. Αρχές Μαΐου, όταν έπλεε σε διεθνή ύδατα μεταξύ Πακιστάν και Ομάν, δέλωσε βλάβη και ακινητοποιήθηκε. Ήταν μια πρόφαση, κατά το Λιμενικό, για να γίνει η μεταφόρτωση της ηρωίνης. Η υπόθεση άρχισε να ξετυλίγεται τον Ιούνιο του 2014, όταν σε σπίτι εφοπλιστή βρέθηκαν περίπου 600 κιλά ηρωίνης. Τις επόμενες μέρες βρέθηκε και η υπόλοιπη ποσότητα, σε αποθήκες στο Κορωπί. Τότε έγιναν οι πρώτες συλλήψεις όσων σχετίζονταν με τη μεταφορά του φορτίου, καθώς και των Τούρκων που θα το παραλάμβαναν και θα το μετέφεραν στην Κεντρική Ευρώπη. Πιθανώς, μιας και αναφέρεται και η συνδρομή της αμερικανικής δίωξης ναρκωτικών, DEA, οι Αμερικανοί να έδωσαν πληροφορίες ότι στην Αθήνα βρισκόταν η συμμορία των Τούρκων σεσημασμένων (σεσημασμένοι, γιατί οι λιμενικοί θεωρούν ότι η συμμορία δρούσε στην Ευρώπη αρκετά χρόνια) που προετοιμάζαν την παραλαβή.

Η υπόθεση άρχισε να παίρνει άλλες διαστάσεις, όταν συνελήφθη ως εγκέφαλος της υπόθεσης ο **Αιμίλιος Κοτσώνης**, που ήταν ιδιοκτήτης της εταιρείας που είχε ναυλώσει το Noor One, αλλά και συμπλοκότης του. Ο Κοτσώνης, πρώην έμπορος αυτοκινήτων, που η κρίση τον είχε χτυπήσει σκληρά, ήταν για πολλά χρόνια το δεξί χέρι του **Βαγγέλη Μαρινάκη**. Στον Ολυμπιακό, ο Μαρινάκης τον είχε τοποθετήσει στο ΔΣ της ομάδας από το 2010, όταν και την ανέλαβε. Στην ομάδα είχε κεντρικό ρόλο: όταν ο Μαρινάκης δεν μπορούσε, λόγω επαγγελματικών υποχρεώσεων, να ακολουθεί την ομάδα, έστελνε τον Κοτσώνη για να λειτουργεί ως ο άνθρωπος του προέδρου. Είχαν τόσο στενή σχέση, που όταν μετά από ένα ντέρμπι Παναθηναϊκού-

Ολυμπιακού, στις αρχές του 2014, ο Μαρινάκης εξέδωσε ανακοίνωση για τη συμπεριφορά της αστυνομίας στον αγώνα, στα παράπονά του πρόσθεσε ότι η Ελληνική Αστυνομία δεν είχε διαλευκάνει τη δολοφονική επίθεση που είχε υποστεί πριν τρεις μήνες ο Αιμίλιος Κοτσώνης. Στις 28 Δεκεμβρίου 2013, ο Κοτσώνης, στην αντιπροσωπεία αυτοκινήτων του, δέχτηκε επίθεση με είκοσι οκτώ σφαίρες, από δύο άντρες που επέβαιναν σε μηχανή. Ο Κοτσώνης δεν έχασε την ψυχραιμία του, αντιαπέδωσε τα πυρά και μάλιστα τραυμάτισε τον έναν από τους δύο άντρες, χωρίς ο ίδιος να τραυματιστεί. Οι δράστες δεν συνελήφθησαν ποτέ και δεν διαλευκάνθηκε ποιος ήθελε να τον βγάλει από τη μέση. Το καλοκαίρι του 2014, χωρίς να εκδοθεί οποιαδήποτε ανακοίνωση, απομακρύνθηκε από τον Ολυμπιακό.

Το ερώτημα που ανακύπτει μετά τη σύλληψη του Κοτσώνη, ως εγκέφαλου της επιχείρησης, είναι πού βρήκε το απαιτούμενο ρευστό, μιας και οι δουλειές του δεν πήγαιναν καλά, για να μπει στη δουλειά. Υπολογίζεται ότι χρειαζόταν γύρω στα 15 εκατ. ευρώ για να αγοράσει το φορτίο ηρωίνης. Στις υποκλοπές από την ΕΥΠ συνομιλίες του, συχνά μιλούσε με τον Μαρινάκη για δουλειές, άλλωστε για δουλειές τον έστελνε στο Ντουμπάι ο Μαρινάκης. Ίσως ο Κοτσώνης να χρησιμοποιούσε ως κάλυψη τις νόμιμες δραστηριότητες του Μαρινάκη στο Ντουμπάι για να κάνει δικές του δουλειές και ο Μαρινάκης να μην έχει σχέση. Ίσως. Όπως και να 'ναι, υπάρχουν βάσιμες υποψίες ότι πίσω από τον Κοτσώνη βρίσκεται κάποιο «μεγάλο ψάρι»

που εγγυούνταν γι' αυτόν. Γι' αυτό και η δεύτερη δικογραφία που έχει συνταχθεί για αυτή την υπόθεση, που ίσως αυτή την στιγμή είναι πιο ενδιαφέρουσα, είναι του ξεπλύματος βρόμικου χρήματος.

Και εδώ είναι που αρχίζει να περιπλέκεται το πράγμα, γιατί στις αρχές του μήνα δημοσιεύθηκε η είδηση ότι το Λιμενικό έχει την πρόθεση να αφαιρέσει αυτόν τον φάκελο από την ομάδα που χειρίστηκε τον πρώτο φάκελο και που, κατά γενική ομολογία, τα πήγε περίφημα. Μετά τη δημοσιοποίηση του θέματος, ο υπουργός Ναυτιλίας Θεόδωρος Δρίτσας παρενέβη και διαβεβαίωσε ότι η υπόθεση δεν θα αφαιρεθεί από τους λιμενικούς. Το δεύτερο περιεργό

Το πρωτοπαλίκαρο της ΧΑ στον Πειραιά ήταν μπλεγμένο και σε οπαδικές συγκρούσεις, αλλή και ως στενός συνεργάτης του Λαγού στην περιοχή, έκαναν ό,τι μπορούσαν το 2012-13 για να διαλύσουν τα σωματεία των ημιμενεργατών. Ο μαφιόζος δεν κάνει προκοπή χωρίς τον χρυσαυγίτη του.

συμβάν είναι ότι, η δικαστικός που είχε αναλάβει την υπόθεση, λίγες μέρες πριν ξεκινήσει η δίκη δέλωσε προσωπικό κώλυμα.

Τρεις «θάνατοι» και δύο «εξαφανίσεις»

Και δεν είναι μόνο αυτά. Πριν ένα εξάμηνο δολοφονήθηκε στην Κωνσταντινούπολη ο Ιρανός **Σαχίντ** που είχε σχέση με το φορτίο της ηρωίνης, αλλά κατόρθωσε να αποφύγει την σύλληψη. Όταν μετά από μήνες τον αναζήτησαν οι ελληνικές αρχές, πληροφορήθηκαν από τις τουρκικές αρχές ότι είχε δολοφονηθεί. Μια γυναίκα τουρκικής καταγωγής, που επισκεπτόταν τους Τούρκους στον Κορυδαλλό, βρέθηκε επίσης δολοφονημένη στην Ολλανδία. Ο τρίτος θάνατος είναι ο πιο περιεργός και με τη μεγαλύτερη αξία για την υπόθεση. Ο **Σερχάν Μπασκάλ**, που σύμφωνα με το κατηγορητήριο ήταν ο αρχηγός της συμμορίας των Τούρκων που θα παραλάμβαναν την ηρωίνη, βρέθηκε νεκρός στο κελί του. Στην ιατροδικαστική εξέταση ως αιτία θανάτου αναγράφεται το οξύ έμφραγμα του μυοκαρδίου, μόνο που ο Τούρκος μαφιόζος δεν είχε πρόβλημα με την καρδιά του. Με το στόμα του είχε πρόβλημα, αφού, όπως αποκαλύπτει η *Εφημερίδα των Συντακτών*, λίγες μέρες πριν βρει τον θάνατο είχε αποκαλύψει σε τρίτο πρόσωπο τι ρόλο είχαν στην υπόθεση άλλοι κατηγορούμενοι. Εξαφανισμένοι είναι και ο επίσημος μεταφραστής του δικαστηρίου στον Πειραιά, που είχε μεταφράσει τις καταθέσεις του πληρώματος. Η εξαφάνισή του δηλώθηκε από τη σύζυγό του, η οποία εξα-

φανίστηκε και αυτή, στη συνέχεια!

Δεν είναι τυχαίο ότι μια τόσο σοβαρή υπόθεση ελάχιστα απασχολεί τα ΜΜΕ, με εξαίρεση τα ΜΜΕ του Αλαφούζου (ένεκα η κόντρα με τον Μαρινάκη), την *Εφημερίδα των Συντακτών* και, περιστασιακά, το *Βήμα* και το *Έθνος*.

...και ο απαραίτητος χρυσαυγίτης

Σε μια τέτοια υπόθεση που έχει μέσα Πειραιά, χοντρές δουλειές, απόπειρες δολοφονίας και ποδόσφαιρο, δεν θα μπορούσε να λείπει και ένας χρυσαυγίτης. Ο χρυσαυγίτης λοιπόν της υπόθεσης είναι ο πρώην βουλευτής της ΧΑ στον Πειραιά **Νίκος Κούζηλος**. Ο υποπλοίαρχος Ν. Κούζηλος ήταν πρώην καπετάνιος στο *Κύθνος*, δηλαδή το όνομα του σαπιοκάραβου πριν βαφτιστεί Noor One! Ο κορίθς της ΕΥΠ έχει πιάσει τον Κοτσώνη και εκμυστηρεύεται σε συνεργάτη του ότι σκέφτεται να πει στον Κούζηλο να αναλάβει το καράβι και να το φέρει μέχρι την Αίγυπτο. Με τον Κούζηλο ήταν «συναγωνιστές» και σε άλλα μετερίζα, αφού το πρωτοπαλίκαρο της ΧΑ στον Πειραιά ήταν μπλεγμένο και σε οπαδικές συγκρούσεις, αλλά, και ως στενός συνεργάτης του Λαγού στην περιοχή, έκαναν ό,τι μπορούσαν το 2012-13 για να διαλύσουν τα σωματεία των ημιμενεργατών και να δημιουργήσουν εργοδοτικά σωματεία. Ο μαφιόζος δεν κάνει προκοπή χωρίς τον χρυσαυγίτη του.

Ο Πειραιάς τελευταία αποπνέει πολλή δυσοσμία...

Η Γενοκτονία που δεν συζητάμε

Του **Αναστάσιου Λαυρέντζου**

Εν έτει 2015 η Ελλάδα είναι η μόνη χώρα στην Ευρώπη που ακόμη παραμένει σε μνημόνιο, η μόνη χώρα στον κόσμο που εν καιρώ ειρήνης θα μπει για 8^η χρονιά σε ύφεση και, φυσικά, η μόνη χώρα στην ΕΕ που έχει χάσει πάνω από το 1/4 του ΑΕΠ της!

Η παραπάνω κατάσταση, εκτός των πολύπλευρων και τραγικών συνεπειών που συνεπάγεται, έχει μια τροπαιοειδή διάσταση για την ελληνική κοινωνία, η οποία φαίνεται να απομακρύνεται τόσο πολύ από τον υπόλοιπο ανεπτυγμένο κόσμο, ώστε να θεωρείται παγκοσμίως το πρότυπο της αποτυχίας. Σχετικά αρκεί να αναφέρει κανείς ότι πρόσφατα οι εφημερίδες της Αφρικής, σχολιάζοντας τα προβλήματα της Κένυας, αναρωτήθηκαν αν η χώρα αυτή είναι η Ελλάδα της Αφρικής!

Ενώ όμως η ελληνική κοινωνία θα έπρεπε να αναρωτιέται σοβαρά πώς μπορεί να συμβαίνουν όλα αυτά, τι φταίει και πώς το σημερινό αδιέξοδο μπορεί να ξεπεραστεί, κατά έναν παράξενο τρόπο τίποτε από αυτά δεν συζητείται. Αντιθέτως πολιτικοί, καθηγητές οικονομικών και άλλοι θαμώνες των τηλεπαραθύρων συνεχίζουν κατά κανόνα να λένε τις μισές αλήθειες ή τα ολόκληρα ψέματα που εξυπηρετούν τα κόμματά τους ή τις προσωπικές τους στρατηγικές και, όταν τα πράγματα ζορίζουν, κάποιιοι δεν διστάζουν να «πετάξουν την μπάλα στην εξέδρα», θέτοντας υπό αμφισβήτηση ακό-

μη και ζητήματα τραγικής ιστορικής και εθνικής μνήμης, όπως η γενοκτονία των Ποντίων.

Δεν φαίνεται βεβαίως να ανησυχούν ούτε για τις οικονομικές ούτε για τις εθνικές συνέπειες αυτής της τακτικής, γιατί όντας μάλλον πιο πονηροί από όσο νομίζει κανείς, ξέρουν μια απλή αλήθεια: Σε αυτήν τη σύντομη ζωή, δεν χρειάζεται να πασχίσουν για λύσεις, ούτε για υπερβάσεις. Ό,τι κενό υπάρξει θα το καλύψει το μνημόνιο που θα απαιτήσει νέα μέτρα για κάθε τρύπα και τότε η συνταγή είναι γνωστή: αφού παλέψουν ηρωικά με τους ξένους, την τρόικα, τον διεθνή καπιταλισμό και ό,τι άλλο υποβλέπει αυτή η χώρα, στο τέλος θα υπογράψουν τη νέα συμφωνία, η οποία θα σπρώχνει τη χώρα ακόμη πιο βαθιά στο αδιέξοδο...

Δεν λέμε βέβαια ότι και «οι ξένοι» είναι άγιοι, αλλά αυτοί δεν οφείλουν να είναι άγιοι. «Άγιοι», ή τουλάχιστον ειλικρινείς και στοιχειωδώς ικανοί, οφείλουν να είναι οι εγχώριοι πολιτικοί ταγοί, οι οποίοι επί 8^η χρόνια δεν μπόρεσαν ή δεν θέλησαν να διατυπώσουν μια εθνική πρόταση για το πώς θα λύσει τα προβλήματα της η Ελλάδα, οι οποίοι εναλλάσσονται στον ρόλο του ανημνημονιακού-μνημονιακού που στο τέλος υπογράφει για να μην καταστραφεί η χώρα, που καταγγέλλουν τους εκβιασμούς των ξένων, αλλά δεν κάνουν τίποτε για να σταθεί η χώρα στα πόδια της, που επί δεκαετίες εξαγγέλλουν την πάταξη της φοροδιαφυγής και φορολογούν όλο τους ίδιους και τους ίδιους, που δεν ξέρουν τι έγινε η «λίστα Λαγκάρντ», που όλο ΘΑ αναδιάρθρωσουν το κράτος, αλλά επί της ουσίας δεν κάνουν τίποτε εκτός από εκείνα που τους επέβαλαν οι ξένοι (π.χ. ηλεκτρονική συνταγογράφηση), που θυμήθηκαν 8^η ολό-

κληρα χρόνια μετά τη χρεοκοπία της χώρας να καλέσουν «επιτροπή σοφών» για να ενταφιάσουν με τιμή το ασφαλιστικό σύστημα της χώρας, το οποίο έτσι κι αλλιώς είναι καταδικασμένο με ανεργία της τάξεως του 30%, που έχουν το 1/3 της κοινωνίας βυθισμένο μόνιμα στη φτώχεια και ακόμη παίζουν κομματικά τερτίπια, που έχουν μια χώρα που κάθε μέρα την εγκαταλείπει το καλύτερο ανθρώπινο δυναμικό της, που δεν γεννά, αλλά πεθαίνει, που γερνά, που χάνει τη στρατιωτική και διπλωματική της ισχύ, που αποσυντίθεται ιδεολογικά και κοινωνικά, που μετατρέπεται σε πανευρωπαϊκό προθάλαμο μεταναστών...

Είμαστε ίσως λίγο πριν από εκείνα τα χει-

ρότερα που αφήνουν μόνιμα σημάδια σε μια χώρα. Σε μια χώρα που κινδυνεύει να είναι η πρώτη που θα αποσυντεθεί από την παγκοσμιοποίηση. Που κινδυνεύει να χάσει οριστικά αυτά που πέτυχαν με κόπο ολόκληρες γενιές. Και ακόμη μιλάει, υποκρίνεται, κοροϊδεύει και κοροϊδεύεται... Που ελπίζει ότι θα γλιτώσει γιατί κάποιιοι της το χρωστούν... Συνεχίστε λοιπόν, κ. Φίλη, να μας αποπροσανατολίζετε, αφού δεν μπορείτε να αντιμετωπίσετε τα προβλήματα. Έτσι και αλλιώς δεν είστε ο μόνος. Άλλωστε, ίσως και η γενοκτονία των Ποντίων να αποδειχτεί λεπτομέρεια μπροστά σε αυτά που μας επιφυλάσσει η Ιστορία...

Η θεολογία της πολυπολιτισμικότητας εντός των τειχών

Του **Γιώργου Ν. Παπαθανασόπουλου**

Η θεολογία της πολυπολιτισμικότητας και η προώθηση της θρησκευσιολογίας στο μάθημα των θρησκευτικών είναι όχι μόνο εντός των τειχών της Εκκλησίας, αλλά και εντός του Συνοδικού Μεγάρου της Εκκλησίας της Ελλάδος.

Στην Ιεραρχία του περασμένου Οκτωβρίου και στην ομιλία – χαιρετισμό του προς τους αρχιερείς – μέλη της Αρχιεπισκόπου κ. Ιερώνυμος είπε μεταξύ των άλλων: «Οι φίλοι μας οι εδώ και οι Ευρωπαίοι, εκμεταλλευόμενοι τη δεινή μας οικονομική κατάσταση δεν θα παραλείψουν, αλλά αντιθέτως θα επιδιώξουν με κάθε τρόπο την αλλοίωση τη ελληνικής κοινωνίας μας αρχίζοντας από τη σχολική μας εκπαίδευση. Το τραγικό είναι ότι οι εχθροί μας δεν είναι πλέον πέρα και μακριά, είναι εντός των τειχών μας. Το βλέπουμε, το σφραγισμένο». [Σημ. Η υπογράμμιση του υπογράφοντος].

Ο Αρχιεπίσκοπος έχει δίκιο. Ο κ. Σταύρος Γιαγκάζογλου, διευθυντής του επιστημονικού περιοδικού «Θεολογία», το οποίο εκδίδεται από την Ιερά Σύνοδο της Ελλάδος ανά τρίμηνο, έχει κα-

θαρές και απόλυτες απόψεις για την αλληλαγία του χαρακτήρα του Μαθήματος των θρησκευτικών (Μθ). Στο τεύχος αριθμός 93 (Ιαν. – Μάρ. 2005) του περιοδικού «Σύναξη» [Σελ. 51] γράφει, μεταξύ των άλλων:

«Είναι όντως ανάγκη, λοιπόν, το Μθ να αλλάξει φυσιογνωμία και χαρακτήρα. Είναι ανάγκη η θεολογία της πολυπολιτισμικότητας όχι απλώς να το αγγίζει, αλλά να το διαπεράσει, ώστε αυτό το ίδιο να γίνει πρωτοπόρο στη διαπολιτισμική αγωγή, κομίζοντας μίαν αληθή μαρτυρία για την αλήθεια και ποιότητα της ζωής του ανθρώπου και του κόσμου. Είναι ανάγκη να αναπληρωθεί ο θεολογικός και παιδαγωγικός του χαρακτήρας σε νέες βάσεις και αρχές».

Στο ίδιο κείμενο ο κ. Γιαγκάζογλου συγκεκριμενοποιεί τις σκέψεις του και προτείνει μεταξύ των άλλων το Μθ:

> Να παραμερίσει τον κατηχητικό, ομολογιακό και απολογητικό του προσανατολισμό.

> Να περιέχει θρησκευσιολογικά στοιχεία με νηφάλια γνώση και δίχως ψυχροπολεμική αντιπαράθεση, και

> Να χρησιμοποιηθεί η μεθοδολογία της διαθεματικότητας, σε σχέση με τα άλλα μαθήματα

του σχολείου και της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης, στο πλαίσιο της πολυπολιτισμικότητας και πολυθρησκευτικότητας.

Αυτά δεν τα γράφει και δεν τα υποστηρίζει ένας απλός θεολόγος της γνωστής ομάδας του «Χαιρού», ούτε ένας από τους συμβούλους του υπουργείου Πολιτισμού, Παιδείας και θρησκευμάτων. Τα γράφει και τα υποστηρίζει ο διευθυντής του εγκυρότερου επιστημονικού περιοδικού της Εκκλησίας της Ελλάδος. Για να αντιληφθεί ο αναγνώστης τη βαρύτητα και το κύρος που έχει η συγκεκριμένη θέση να σημειωθεί ότι επί δεκαετίες την κατείχε ο διακεκριμένος διεθνώς καθηγητής του Πανεπιστημίου Αθηνών κ. Ευάγγελος Θεοδώρου, υπήρχε δε η παράδοση, στο συγκεκριμένο περιοδικό, διευθυντές να είναι πάντα πανεπιστημιακοί καθηγητές της θεολογικής Σχολής.

Σημειώνεται ότι η Πανελλήνια Ένωση θεολόγων δίδει ένα σκληρό αγώνα επί των ακόλουθων σημείων:

> Το νέο πολυθρησκευτικό πιλοτικό πρόγραμμα, με τον αντιχριστιανικό του χαρακτήρα και το αντιεπιστημονικό και αντιπαιδαγωγικό του περιεχόμενο, στοχεύει αποδεδειγμένα στη διάβρωση και αλλοίωση της ορθόδοξης πίστεως της νε-

ότητας.

> Δεν είναι αντίθετη με τη διδασκαλία των θρησκειών, αλλά βάζει ως προϋπόθεση αυτή να είναι μια μεθοδική εξέταση και έρευνα κάθε θρησκείας ξεχωριστά και όχι όλων μαζί στην κάθε ώρα διδασκαλίας, με τη μορφή θρησκευτικού συγκρητισμού.

> Είναι αντιεπιστημονική και αντιθεολογική η μείξη των θρησκειών με τον Χριστιανισμό, που οδηγεί στο να καταλύονται οι ταυτότητες, οι ιδιαιτερότητες και οι διαφορές τους.

> Με τα νέα πολυθρησκευτικά προγράμματα επιχειρείται να εισαχθεί ο θρησκευτικός συγκρητισμός, με στοιχεία από διαφορετικές θρησκευτικές παραδόσεις, αναμειγμένα με τρόπο αφελή και θεολογικά απαράδεκτο.

Ο κ. Γιαγκάζογλου και οι άλλοι θεολόγοι της ομάδας «Χαιρός» έχουν εμμονές στην ιδεολογία τους, που τους οδηγούν στο να έχουν καταστεί απόλυτοι και πολύ επίμονοι στο να τις επιβάλλουν. Ο Αρχιεπίσκοπος, που η συγκεκριμένη ομάδα τον είχε και τον έχει περιστοιχίσει, φαίνεται ότι θα δυσκολευθεί πολύ να τους πείσει να παραδεχθούν ότι σκέπτονται λανθασμένα και να αποδεχθούν τις απόψεις τις δικές του και της Εκκλησίας.

Φλυαρία και αδράνεια

Η κυβερνητική πολιτική πελαγοδρομεί διαρκώς ανάμεσα στα δύο.

Του Αλέξανδρου Γαλάνη

Είναι προφανές πλέον ποια στρατηγική ακολουθεί ο κ. Τσίπρας και η κυβέρνηση του σε όλα τα κρίσιμα και μείζονα προβλήματα της πατρίδας μας και δεν είναι άλλη από την επικοινωνιακή προπαγάνδα. Η ομιλία του πρωθυπουργού στη Βουλή, την τριακοστή του Οκτώβρη, προς απάντηση σε επίκαιρη ερώτηση του βουλευτή της ΝΔ Κουμουτσάκου για το προσφυγικό, ανέδειξε την καταστροφική ικανότητά του στην πολιτική του τύποτα.

Η στάση του κ. Τσίπρα στο προσφυγικό είναι μια πιστή επανάληψη αυτής που επέδειξε στην πρώτη εξάμηνη θητεία του, δηλαδή ένα επικοινωνιακό παίγνιο χωρίς καμιά ουσία, με τον χρόνο να κυλά εις βάρος της Ελλάδας και υπέρ της Γερμανίας και όσων έχουν συμφέροντα στην περιοχή, άρα όσων επιθυμούν τον εγκλωβισμό των προσφύγων και των μεταναστών στον ελλαδικό χώρο και γενικότερα στη Βαλκανική με ταυτόχρονη ικανοποίηση των αιτημάτων του Ερντογάν όπως η δέσμευση της καγκελαρίου Μέρκελ για το κλείσιμο του Κυπριακού έως τον Μάρτιο. Ο πρωθυπουργός μιας χώρας οφείλει να μετουσιώνει τις προσδοκίες του κόσμου εμπράκτως και να διεκδικεί πρωτίτως τα δίκαια και τα συμφέροντά του, όχι να ηθικολογεί ανεξόδως και να επαναλαμβάνει σε κάθε πρότασή του τη φράση «πνιγμένα παιδάκια» και να ρωτάει την ανυπολίτευση «πόσο κοστολογούν τη ζωή ενός παιδιού». Οι Έλληνες αποδεικνύουν στην πράξη το ήθος τους και τις αντιλήψεις τους περί της ανθρώπινης ζωής και οι κάτοικοι των νησιών είναι το ζωντανό παράδειγμα του ότι αν δεν υπήρχε η ενεργοποίησή τους (η οποία υποκαθιστά και την κρατική ανεπάρκεια) τα πράγματα θα ήταν πολύ χειρότερα.

Επιπροσθέτως έχει επιστρατευθεί το επιχείρημα της διεθνοποίησης του προβλήματος, όπως έγινε και με τη διεθνοποίηση της ανθρωπιστικής κρίσης στην πρώτη θητεία, που κατέληξε στο δημοψήφισμα και το τρίτο μνημόνιο, όπως έγινε με τις γερμανικές επανορθώσεις που κατέληξαν ανύπαρκτο ζήτημα πλέον, όπως έγινε με το χρέος που, από προεκλογικό σύνθημα του Σεπτέμβρη, τώρα δείχνει να είναι μια παράμετρος του γενικού προβλήματος ή μάλλον μια εναλλακτική στην περίπτωση της εξόδου της χώρας από την ευρωπαϊκή ένωση. Σε όλες τις προαναφερθείσες περιπτώσεις, ο Τσίπρας επέλεξε την πολιτική της επικοινωνιακής φανφάρας και υποχρεώθηκε σε εξευτελισμό και, αν δεν υπήρχε η σαφής στήριξη στο πρόσωπό του από εξωτερικούς και εσωτερικούς παράγοντες, θα

Σε όλες τις προαναφερθείσες περιπτώσεις, ο Τσίπρας επέλεξε την πολιτική της επικοινωνιακής φανφάρας και υποχρεώθηκε σε εξευτελισμό και αν δεν υπήρχε η σαφής στήριξη στο πρόσωπό του από εξωτερικούς και εσωτερικούς παράγοντες θα είχε ήδη καταρρεύσει, τόσο ο ίδιος όσο και το κόμμα του.

είχε ήδη καταρρεύσει, τόσο ο ίδιος όσο και το κόμμα του.

Ένα κόμμα που αγνοεί τη δημογραφική κατάρρευση της πατρίδας μας και τον υπαρκτό κίνδυνο της κοινωνικής αλλοίωσης του πληθυσμού μπροστά στο ενδεχόμενο εγκλωβισμού των προσφύγων και μεταναστών στη χώρα μας, έναν κίνδυνο που μακροπρόθεσμα ενισχύεται με την πρόσφατη ψήφιση του νομοσχεδίου για την ιθαγένεια. Ο «ανθρωπιστής» πρωθυπουργός παραβλέπει το γεγονός πως αυτοί οι άνθρωποι θα παραμένουν σε μια Ελλάδα που δεν μπορεί να εξυπηρετήσει τις ανάγκες των Ελλήνων και το σύνολο των πολιτών της, σε μια Ελλάδα της ύφεσης, της ανεργίας, εν μέσω μαζικής φυγής των πιο καταρτισμένων νέων Ελλήνων. Πού θα οδηγηθούν άραγε τα παιδάκια που τόσο πονάει, υποτίθεται ο πρωθυπουργός, σε μια χώρα με προβλήματα τέτοιας φύσης; Ποιος μπορεί να τους εγγυηθεί ένα βιώσιμο μέλλον, μια αξιοπρεπή διαβίωση σε επίπεδο σίτισης, εκπαίδευσης και περίθαλψης; Ποιοι θα σπεύσουν να εκμεταλλευθούν αυτούς τους ανθρώπους; Αυτά τα ερωτήματα δεν φελάνε μπροστά στον υποτιθέμενο ανθρωπισμό του πρωθυπουργού.

Επιπλέον, υποκινείται μια άποψη η οποία υποστηρίζει πως πρέπει να κατεδαφιστεί ο φράχτης του Έβρου για να αποσυμπίστούν, έτσι, λέει οι τραγωδίες στο Αιγαίο. Μια άποψη που διαφημίζει η νεο-

λαία του ΣΥΡΙΖΑ και υιοθετεί και η περιφερειάρχης Βορείου Αιγαίου, προφανώς για να καταπραΰνει τις εύλογες αντιδράσεις των κατοίκων των νήσων της περιφέρειάς της. Όλα αυτά βεβαίως χωρίς πάλι να εγγυάται κανείς για τη μετέπειτα πορεία των προσφύγων και των μεταναστών. Ασκείται δηλαδή μια πίεση που εκμεταλλεύεται την αγανάκτηση των πολιτών για να ανακλύψει και επιπρόσθετο ζήτημα σε μια περιοχή που η πατρίδα μας αντιμετωπίζει ήδη σοβαρότητα προβλήματα.

Τέλος, στην ίδια ομιλία, ο κ. Τσίπρας ισχυρίζεται πως, όποιος διαφωνεί, εκφράζει τις ακραίες πτέρυγες, άρα τη Χρυσή Αυγή. Παρανοεί και σε αυτή την περίπτωση, καθώς η πρόσφατη συμφωνία για την εγκατάσταση πενήντα χιλιάδων προσφύγων στη χώρα μας και η ρητορική των ανοιχτών συνόρων και των ανύπαρκτων θαλάσσιων συνόρων (κατά τον Τσίπρα) ενισχύουν τις γερμανικές και τουρκικές θέσεις και άρα διοχετεύουν στην ελληνική κοινωνία την αίτηση του κυβερνητικού ενδοτισμού και συνεπώς της εθνικής ταπείνωσης. Ας μην αναφερθούμε στις απόψεις του κ. Φίλη περί μη γενοκτονίας των Ελλήνων του Πόντου και στα λεγόμενα της κ. Αναγνωστοπούλου περί απαλλαγής από το μάθημα των θρησκευτικών οι οποίες, σε συνδυασμό με τα προαναφερθέντα, προλειαίνουν το έδαφος για στροφή του λαού προς αυταρχικές και ακραίες επιλογές.

Γενική Απεργία 12ης Νοεμβρίου: Άφαντοι οι συρι- ζαίοι

Τις μέρες πριν τη γενική απεργία της Πέμπτης, επίκεντρο συζήτησης, μεταξύ σοβαρού και αστείου, ήταν το κάλεσμα του Τμήματος Εργατικής Πολιτικής του Σύριζα σε εργαζόμενους, συνταξιούχους, ανέργους και νέους (δηλαδή όσους πλήττει η πολιτική του Σύριζα) να συμμετάσχουν μαζί στη γενική απεργία. Το Τμήμα Εργατικής Πολιτικής του Σύριζα, ως άλλος ασθενής που πάσχει από διπολική διαταραχή επιτίθεται με σφοδρότητα «στις αντιλαϊκές, ακραία νεοφιλελεύθερες πολιτικές που συνεχίζονται ακόμα πιο δυναμικά» από την κυβέρνησή τους. Για τους συριζαίους, η γενική απεργία δεν στρεφόταν κατά της κυβέρνησης, αλλά προσφέρει πολύτιμες υπηρεσίες στην κυβέρνηση για να διαπραγματευτεί ακόμα πιο σκληρά για τα δίκαια του εργαζόμενου λαού!

Το Πασόκ, χρόνια πριν, είχε φτιάξει σχολή ολόκληρη με το να κατορθώνει να καπελώνει τους εργατικούς αγώνες, ενώ παράλληλα κατείχε την εξουσία. Τώρα οι συνθήκες δεν ευνοούν τέτοια ταχυδακτυλουργικά κόλπα, ούτε φυσικά οι συριζαίοι είναι τόσο ικανοί, όσο οι πασόκοι του '80 και του '90. Οι συριζαίοι, λοιπόν, τουλάχιστον στην Αθήνα, δεν τόλμησαν να κατέβουν στην πορεία ως συγκροτημένο μπλοκ, δεν ρίσκαραν να δεχτούν μαζικές αποδοκιμασίες. Είναι και αυτό μια ένδειξη ότι οι μέρες του Σύριζα στην εξουσία από δω και πέρα δεν θα είναι εύκολες.

Κατά τα άλλα, μετά από πολύ καιρό που τέτοιες πορείες δεν συγκέντρωναν πολύ κόσμο, η πορεία ήταν αρκετά μαζική. Το μπλοκ του ΚΚΕ ήταν πολύ δυναμικό και μαζικό (οι ΚΚέδες έκαναν μέρες πριν συστηματική δουλειά), αλλά κινήθηκε στα γνωστά πλαίσια, σαν να βλέπετε στην τηλεόραση μια ακόμα επανάληψη του σίριαλ «Κωνσταντίνου και Ελένης». Το δεύτερο μπλοκ, αυτό της ΓΣΕΕ/ΑΔΕΔΥ και του αριστερισμού ήταν επίσης πολυπληθές, ειδικά το δεύτερο σκέλος, αλλά, ως είθισται, όχι τόσο δυναμικό, πού και πού άκουγες κάνα σύνθημα. Πάντως, μετά από καιρό, κάτι έχει αρχίσει να κινείται. Ο κόσμος δείχνει να ξεπερνά το σοκ της δεύτερης φοράς αριστεράς και καιρός ήταν, γιατί αν ο Σύριζα δεν βρει αντίσταση από την κοινωνία, σε λίγο καιρό τα δύο προηγούμενα μνημόνια θα φαίνονται σαν χάδια μπροστά στις καταστροφές του τρίτου.

Γ.Ξ.

ΠΡΟΣΦΥΓΙΚΗ ΚΡΙΣΗ

Ανθρωπισμός και πολιτικό παιχνίδι

Προσφυγικό και κυβερνητικές «συμμαχίες»

Του Δημήτρη Ναη. Γιαννάτου

Αδιαμφισβήτητα, το προσφυγικό δράμα αποτελεί το πιο κομβικό ζήτημα του τελευταίου χρόνου. Η Ελλάδα βρίσκεται στο μάτι του κυκλώνα και των θανάτων χιλιάδων ψυχών, καθώς η ηρωική, αλλά πεπερασμένη, ανθρωπιστική βοήθεια των απλών ανθρώπων από τη μια και η κυβερνητική ανικανότητα στον σχεδιασμό μιας ολιστικής γεωπολιτικής αντιμετώπισης του φαινομένου, από την άλλη, δεν επαρκούν για να αντιμετωπίσουν τα μεγέθη του. Η νεοοποικιακή παγκοσμιοποίηση και οι επεμβάσεις της, έσπρωξαν στις χαραμάδες της ζωής, εκατομμύρια ανθρώπους και μια χώρα στη δεινή θέση να μετατρέπεται σ' ένα τεράστιο στρατόπεδο συγκέντρωσης, «φιλιρράρισματος» και αποθήκευσης ανθρώπων.

Παρόλη την τραυματική φύση του, το προσφυγικό ζήτημα αποτελεί για την κυβέρνηση ένα πεδίο που ποντάρει πολλά. Για την Ευρώπη, ιδιαίτερα για χώρες του αναπτυγμένου Βορρά, αποτελεί δώρο και βραδυφλεγής βόμβα, ταυτόχρονα. Δώρο γιατί συμβάλλει στην ...αντι-γήρανση του ευρωπαϊκού πληθυσμού και στην εισαγωγή και εκμετάλλευση μιας χειραγωγημένης εργατικής τάξης μέσω της ενσωμάτωσης των προσφύγων ως μεταναστών. Ο τεράστιος όμως αριθμός των ανθρώπων που αναμένουν να περάσουν στην Ευρώπη, είναι μέγεθος που δεν μπορεί να διαχειριστεί η Ε.Ε χωρίς τον κίνδυνο ακόμα και να καταρρεύσει από μία σειρά πολιτικών, ταξικών και πολιτισμικών κρίσεων.

Το σύστημα θα ισορροπήσει στη βάση κοινών συμφερόντων ανάγκης στο ζήτημα αυτό. Η γερμανική ηγεμονία στην Ευρώπη, στρέφεται προς την Ελλάδα για να ρεγουλάρει τη ροή των προσφύγων. Θα εντάσει τόσους όσους χρειάζεται, ώστε να αποδεικνύει τον ... «ανθρωπισμό» της και θα καταδικάζει άλλους σε θάνατο και άλλους σε αποθήκευση στις «φαβέλλες κοινωνικής φροντίδας», στην Ελλάδα.

Η κυβέρνηση Τσίπρα, στην ισορροπία αυτή, επιδιώκει την αύξηση της χρηματοδότησης για φροντίδα και υποδομές και μια ποσοπική δημοσιονομική χαλάρωση με τραγικό κοινωνικό κόστος, έναντι αυτής του Ντράγκι που έκαψε ο τυχοδιωκτισμός της. Παράλληλα, θα παίζει συνεχώς το χαρτί του «Ευρωπαϊκού ανθρωπισμού» και της υπονοούμενης απειλής να πλημμυρίσει ανεξέλεγκτα οι Ευρώπη με πληθυσμούς που δύσκολα θα ενσωματωθούν. Η αποδοχή ενός τέτοιου ρόλου της Ελλάδας, αποτελεί άλλο ένα επεισόδιο στην αλαζονική και τυχοδιωκτική πολιτικής της «κυβερ-

Ιδιαίτερα, όσον αφορά στις πολιτικές και κοινωνικές οργανώσεις, το μεταναστευτικό ζήτημα ήταν ο κοινός ιδεολογικός χώρος με τον πάλαι ποτέ αλλά και τον τωρινό ΣΥΡΙΖΑ, οπότε μπορούν ακόμα να νιώθουν συγγενείς, έστω και τσακωμένοι.

νώσας αριστεράς της ευθύνης», που βλέπει τη διαχείριση της προσφυγικής τραγωδίας ως ένα ανέλπιστο πολιτικό λαχείο.

Στην προσπάθεια αυτή η κυβέρνηση, αποκτά απρόσμενες κοινωνικές συμμαχίες που αμβλύνουν την πολιτική, συνδικαλιστική και εξεγερτική δυναμική εναντίον της, που σε άλλες συνθήκες θα είχε ήδη ενταθεί. Ο ανθρώπινος πόνος, ο ξεριζωμός, η απώλεια είναι δύσκολες στιγμές για να αντέξει κανείς και η υποστήριξη των προσφύγων φυσιολογικά ριζώνει στον κοινωνικό ιστό της χώρας.

Έτσι, ομάδες του αριστερισμού, ο αντι-

Η κυβέρνηση Τσίπρα, στην ισορροπία αυτή, επιδιώκει την αύξηση της χρηματοδότησης για φροντίδα και υποδομές και μια ποσοπική δημοσιονομική χαλάρωση με τραγικό κοινωνικό κόστος, έναντι αυτής του Ντράγκι που έκαψε ο τυχοδιωκτισμός της

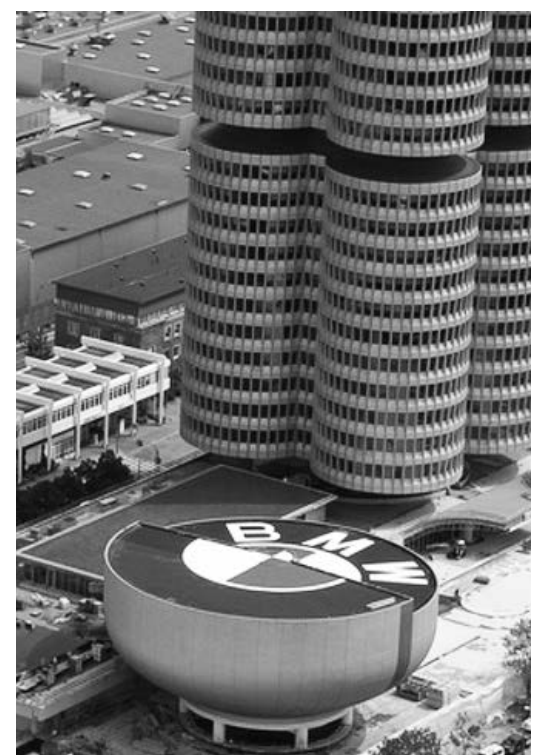
φα-αναρχικός χώρου, εθελοντικές οργανώσεις αλληλεγγύης, πολλά Σωματεία και Σύλλογοι (εργατικά, εκπαιδευτικά, πολιτιστικά, κ.ά.), οι Μ.Κ.Ο κοινωνικής και ιατρικής φροντίδας (οι οποίες θα διαχειριστούν τα Ευρωπαϊκά κονδύλια για την προσφυγιά), φοιτητικοί σύλλογοι και Πανεπιστήμια, αλλά και πλήθος απλών ανθρώπων που βλέπουν μια μεγαλύτερη συμφορά δίπλα τους να μην συγκρίνεται ακόμα με την δική τους, θα δρουν ως απρόθυμοι σύμμαχοι της κυβέρνησης. Ιδιαίτερα, όσον αφορά στις πολιτικές και κοινωνικές οργανώσεις, το μεταναστευτικό ζήτημα ήταν κοινός ιδεολογικός χώρος με τον πάλαι ποτέ αλλά και τον τωρινό ΣΥΡΙΖΑ, οπότε μπορούν ακόμα να νιώθουν συγγενείς, έστω και τσακωμένοι. Η κυβέρνηση, γνωρίζοντας την δυναμική αυτή, θα προσπαθήσει να την ενισχύσει, τόσο οικονομικά όσο και με στρατηγικές συνεργασίες, ώστε να αμβλύνει τις πολιτικές και ταξικές αντιδράσεις τους, γνωρίζοντας ότι οι χώροι αυτοί είναι που δίνουν το δυναμικό στοιχείο στις απεργίες και τις κινητοποιήσεις διαμαρτυρίας.

Σ' αυτό το πλαίσιο διαχείρισης του προσφυγικού ζητήματος, η ετερογονία των προθέσεων και των σκοπών, οι αντιφάσεις του και η «πανουργία της ιστορίας», μπορεί να δώσει χρόνο και ανοχή, στην επικίνδυνη κυβέρνηση του Τσίπρα, εν μέσω ερειπίων και κατάρρευσης. Η ζωή θα δείξει...!

Το μεταναστευτικό ως «ευκαιρία»

Ως ευκαιρία για τους Γερμανούς εργοδότες βλέπουν οι «πέντε σοφοί» της γερμανικής οικονομίας την εισροή εκατοντάδων χιλιάδων προσφύγων/μεταναστών στη Γερμανία. Οι «σοφοί», σε ετήσια έκθεση που παρέδωσαν στη Μέρκελ, ζητούν την κατάργηση του κατώτατου μισθού των 8,5 ευρώ την ώρα που θεσπίστηκε μόλις φέτος. Οι λόγιοι που προβάλλουν είναι ότι πρόσφυγες/μετανάστες θα γίνουν εθικιστικότεροι για τους εργοδότες αν αμειβονται φθηνότερα και θα είναι προς όφελος της γερμανικής κοινωνίας να γίνει αυτό, γιατί, μέσω της ένταξης στην αγορά εργασίας, θα επέλθει και η ταχύτερη ένταξη στην κοινωνία.

Στην έκθεσή τους θεωρούν ότι η γερμανική οικονομία είναι αρκετά ισχυρή για να αναλάβει το βάρος της προσφυγικής κρίσης και ότι η ένταξη των προσφύγων/μεταναστών θα βοηθήσει μακροπρόθεσμα τη γερμανική οικονομία, μιας και ανανεώνει το εργατικό δυναμικό που γερνά ταχύτατα στη Γερμανία. Για να γίνουν όλα αυτά τα ευεργετικά για τη γερμανική οικονομία θα πρέπει να πέσουν τα μεροκάματα και, σε πρώτη φάση, να υπάρχουν εργαζόμενοι δύο ταχυτήτων ως προς τις αμοιβές τους. Στη συνέχεια, μαυτεύουμε ότι οι «σοφοί» θα συμπεράνουν ότι, για να υπάρχει «κοινωνική δικαιοσύνη», θα πρέπει τα μεροκάματα να εξισωθούν, φυσικά, προς τα κάτω. Οι νεοφιλελεύθεροι «φιλόανθρωποι» έτσι βλέπουν την προσφυγική κρίση και τη μετανάστευση ως ευκαιρία για μεγαλύτερα κέρδη. Μην μας διαφεύγει αυτή η πλευρά του ζητήματος.

Παιδεία: Αδιάφορο σφύριγμα

Ολοκληρωτική απουσία οράματος και στρατηγικής για τη μόρφωση των παιδιών

Του Παναγιώτη Καρακοιλίδη

Ο δημόσιος διάλογος για την εκπαίδευση στην Ελλάδα, σήμερα που είμαστε σε ένα κομβικό σημείο της πολύπλευρης κρίσης, έχει μεγάλες δόσεις υποκρισίας και παραλογισμού. Ίσως είναι κι αυτό μια ένδειξη ότι η άρση του αδιεξόδου αργεί και ότι δεν έχουμε ακόμη ως κοινωνία ψπλαφήσει τις ρίζες της κρίσης.

Στις τηλεοπτικές συζητήσεις βλέπουμε να εστιάζουν όλοι στα οικονομικά της εκπαίδευσης (πιστώσεις για αναπληρωτές, ποσοστό επί του ΑΕΠ για εκπαίδευση, ΦΠΑ στην ιδιωτική εκπαίδευση), αναγκαία, βέβαια, συνθήκη, αλλά όχι επαρκής για μια αποτελεσματική παιδεία, ή να διαρρηγνύουν τα ιμάτιά τους με τους ογκόλιθους της συριζέικης διανόησης που αποφαινούνται για θέματα νεώτερης και σύγχρονης ιστορίας. Έτσι, ένας εν συγχύσει υπουργός, που σίγουρα δεν γνωρίζει τους επίσημους ορισμούς του ΟΗΕ για τη γενοκτονία και την εθνοκάθαρση, αποπροσανατολίζει όλη τη χώρα από τα πραγματικά προβλήματα και πρωτοστατούν στις διαμαρτυρίες όλοι αυτοί που ως τώρα δεν έκαναν τίποτα σημαντικό για την καθιέρωση της ποντιακής γενοκτονίας στη συλλογική μνήμη (αντιπολίτευση, ποντιακοί σύλλογοι), ή αυτοί που οι ίδιοι τονίζουν ότι ιδεολογικά προέρχονται από την αντιπροσοφυγική ιδεολογική αφετηρία του Μεταξά (Χρυσή Αυγή). Το απόλυτο θέατρο του παραλόγου!

Από την άλλη, ο εκπαιδευτικός συνδικαλισμός αυτή την εποχή είτε πλειοδοτεί σε εθνομπεδνιστικές και ξενόφερτες ιδεοληψίες της κυβέρνησης (ψήφισμα υπέρ της ιθαγένειας σε όλα τα παιδιά των μεταναστών, ανακοίνωση υπέρ της παράτασης προθεσμίας για τα θρησκευτικά, ώστε να απαλλαγούν περισσότεροι από το μάθημα), είτε έχει μεταβληθεί σε Μ.Κ.Ο που συντονίζει τη βοήθεια στους εξαθλιωμένους μισοπνιγμένους του Αιγαίου και στους ταλαιπωρημένους που εγκλωβίζονται στην Ειδομένη, ή καταφέρεται με ψηφίσματα κατά του φράκτου του Έβρου και των hot spot. Βεβαίως, αυτό μπορεί να δείχνει το ανθρωπιστικό πρόσωπο των σημερινών δασκάλων (ικανοποιητικό αυτό, αλλά και αφελές, αν δεν συνδυαστεί με τους πολιτικούς/γεωπολιτικούς όρους του ζητήματος), σε κάθε περίπτωση όμως δεν μπορεί να είναι η ΜΟΝΑΔΙΚΗ ατζέντα του εκπαιδευτικού συνδικαλιστικού κινήματος. Θα έπρεπε να είναι μια δράση στο περιθώριο των πρωτοβουλιών του και αποτελεί μάλλον μεγαλομανία (να ασχολείται κατά τρόπο αποκλειστικό ένα συνδικάτο με ένα τεράστιο γεωπολιτικό ζήτημα), μαζί και εθελουφλία να μην έχει προτάσεις για το κύριο αντικείμενό του, **την αναβάθμιση της τεχνικής εκπαίδευσης**

Δεν ενδιαφέρει κυβερνητικούς και συνδικαλιστές, που κόπονται για τη μόρφωση του λαού, αν τα παιδιά μας βγαίνουν αμόρφωτα σε ένα σχολείο αποστήθισης και τυποποίησης, σε ένα σχολείο πληθωρισμού πληροφοριών με μόνη προοπτική την πρόσβαση στο πανεπιστήμιο, για την οποία βέβαια φροντίζει σε μεγάλο βαθμό... το φροντιστήριο.

(που τίθεται επιπακτικά σήμερα) και το μορφωτικό περιεχόμενο του εκπαιδευτικού συστήματος γενικά.

Κι όμως, όλες οι κυβερνήσεις στις δύσκολες περιστάσεις, από τον Καποδίστρια και τον Τρικούπη, προσπαθούσαν να εκσυγχρονίσουν την τεχνική εκπαίδευση. Σήμερα, ωστόσο, είναι απαξιωμένη, πολυδιασπασμένη σε ΕΠΑΛ, ΙΕΚ, ΟΑΕΔ και χωρίς καμιά σύνδεση με την πραγματική οικονομία. Γίνεται προσπάθεια να εισαχθεί το 4ο έτος μαθητείας, το οποίο αν υποστηριχθεί μπορεί να βοηθήσει, αλλά το θέμα είναι τι δεξιότητες παίρνουν οι μαθητές. Εκπαιδεύονται στην παραδοσιακή νεοελληνική μαστορική; Συνδέεται η εκπαίδευσή τους με την τοπική οικονομία (μηχανουργεία για ναυπηγοεπισκευαστικές εργασίες ή για αγροτικά μηχανήματα, οινολογία σε διάφορες περιοχές); Μαθαίνουν στα γεωπονικά εργαστήρια τις βιολογικές καλλιέργειες ή τη συνεταιριστική γεωργική οικονομία; Πλαισιώνουν τις δεξιότητές τους με μια γενική μόρφωση, κατάλληλη για αυριανούς ενεργούς πολίτες; Ερωτήματα που πόρρω απέχουν από το να αποτελέσουν στόχους της σημερινής διαλυμένης τεχνικής εκπαίδευσης.

Στη γενική παιδεία, στη λυκειακή βαθμίδα, από την άλλη, μετά από μια περίοδο πειραματισμών με την τράπεζα θεμάτων και το εξεταστικό και μια προσπάθεια να στραφούν εκβιαστικά (μέσω της αποτυχίας στο γενικό λύκειο) οι μαθητές στην τεχνική εκπαίδευση, η πρώτη φορά Αριστερά μάς επιφύλαξε την αντικατάσταση των προηγούμενων αντιδραστικών μεταρρυθμίσεων με την απόλυτη χαλάρωση. Δεν ενδιαφέρει κυβερνητικούς και συνδικαλιστές, που κόπονται για τη μόρφωση του λαού, αν τα παιδιά μας βγαίνουν αμόρφωτα σε ένα σχολείο αποστήθισης και τυποποίησης, σε ένα σχολείο πληθωρισμού πληροφοριών με μόνη προοπτική την πρόσβαση στο πανεπιστήμιο, για την οποία βέβαια φροντίζει σε μεγάλο βαθμό... το φροντιστήριο.

Κι όμως, η απάντηση στην κρίση είναι ένα άλλο μοντέλο σχολείου, στο οποίο η καρδιά του θα είναι ένα αναλυτικό πρόγραμμα μαθημάτων με έμφαση στη γλώσσα και τις θετικές επιστήμες. Στη σημερινή γλωσσική δυσχέρεια των μαθητών, οι οποίοι είναι εθισμένοι στην εξυπνη ατάκα ή τη συνθηματολογία των κοινωνικών δικτύων, το σχολείο οφείλει να απαντήσει με την καλλιέργεια της έλλογης σκέψης και με τη συνδρομή της επαγωγής και της αρμονίας των θετικών επιστημών. Φυσικά, απαραίτητη η ισόρροπη ανάπτυξη με φυσική αγωγή, ψηφιακό γραμματισμό, αισθητική αγωγή και ερευνητική-βιωματική μάθηση σε κάθε αντικείμενο: επίσης, καθοριστική η διδακτική προσέγγιση με ορθή χρήση των νέων τεχνολογιών και με έμφαση στη συνεργασία, την κριτική σκέψη, την ηθική εξύψωση, μέσα σε ένα σχολείο-μελίσσι δραστηριοτήτων και δημιουργίας, χωρίς τη μέγκενη των πανελλαδικών εξετάσεων να καταπνίγει κάθε μαθησιακή πνοή του σχολείου (αυτές μπορούν να πάνε μετά το λύκειο, σε ένα έτος κολεγιακό). Με αυτές τις προϋποθέσεις έχει νόημα η αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου συνολικά, με στοχευμένη επιμόρφωση και ανατροφοδότηση.

Θέλει όραμα η εκπαίδευσή μας, λοιπόν, και στρατηγική, γιατί έτσι μόνο θα δώσει τις μακροπρόθεσμες λύσεις που χρειάζονται στην ηθική/αξιακή -κατά βάση- κρίση της χώρας μας.

Ένα προσχεδιασμένο «κανόνι», κι ένας διορισμός από την «πρώτη φορά αριστερά»

Ακούγεται πολύ έντονα τον τελευταίο καιρό, ότι η «ΜΑΡΙΝΟΠΟΥΛΟΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ», δηλαδή η ιδιοκτήτρια των Σούπερ Μάρκετ Καρφόρ-Μαρινόπουλος μεθοδεύει την πτώχευσή της και την υπαγωγή της στο άρθρο 99. Ήδη έχει ξεκινήσει να περιορίζει αισθητά τα υποκαταστήματά της, έχει προβεί σε απολύσεις, ενώ μια βόλτα στα εναπομείναντα υποκαταστήματα αρκεί για να διαπιστώσει κανείς την διαρκώς μειούμενη γκάμα προϊόντων που εμφανίζονται στα ράφια, σε σχέση με τις άλλες μεγάλες αλυσίδες σούπερ-μάρκετ. Στην υπόθεση είχε αναφερθεί και το δεήτριο του Mega, φωτογραφίζοντας την εταιρεία, λέγοντας μάλιστα ότι αν συμβεί κάτι τέτοιο μιλάμε για ένα «κανόνι» της τάξεως των 2 δισ.€, μια «ελληνική Lehmann Brothers» όπως αναφέρθηκε χαρακτηριστικά. Αυτά τα σούπερ μάρκετ δουλεύουν με... 12μηνη πίστωση προς τους παραγωγούς και τους προμηθευτές, ενώ ήδη τα χρέη που έχει η συγκεκριμένη εταιρεία απέναντί τους θεωρούνται δυσβάσταχτα.

Εν μέσω όλης αυτής της φημολογίας έρχεται η κυβέρνηση των ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ και ανακοινώνει ότι... μεταξύ των μελών της Επιτροπής Αξιολόγησης των Διοικητών και Αναπληρωτών των Νοσοκομείων, συμπεριλαμβάνει... κι ένα μεγαλοστέλεχος της εν λόγω εταιρείας, που μεθοδεύει ένα καταστροφικό κανόνι για την ελληνική αγορά. Πρόκειται για τον Νικόλαο Μπερετάνο, σύμβουλο διοίκησης της Μαρινόπουλος Α.Ε. Θα έχει πολύ ενδιαφέρον να μαθαίναμε εάν ο εν λόγω σύμβουλος είναι το ίδιο πρόσωπο με τον Νικόλαο Μπερετάνο, που είχε διατελέσει επί ΠΑΣΟΚ γενικός διευθυντής της Γενικής Τράπεζας, ως φίλος του Α. Τσοχατζόπουλου και του Γ. Δασκαλάκη, και που μετέπειτα ενεπλάκη στην υπόθεση των «δομημένων ομολόγων» επί κυβερνήσεως ΝΔ...

Η «μονταζιέρα» του Τάσου Κωστόπουλου, ο

Η φθίνουσα έμπνευση ενός δημοσιογράφου, μπροστά στον οποίον ο Μουρούτης μοιάζει με παιδί του Δημοτικού...

Του Γιώργου Ρακκά

Αν κάποτε οι ιστορικοί του μέλλοντος αναζητήσουν την προέλευση και τους προπάτορες της δημοσιογραφικής μονταζιέρας, που τόσο πολύ έχει ταλαιπωρήσει τον δημόσιο βίου αυτού του τύπου κατά τα τελευταία χρόνια, σίγουρα θα σταθούν στην ιδιαίτερη συμβολή του Τάσου Κωστόπουλου στο είδος.

Πραγματικά, εδώ και είκοσι περίπου χρόνια, ο συγκεκριμένος δημοσιογράφος, είτε ως μέλος του «Ιού της Κυριακής», είτε σόλο, επιδεικνύει μια συστηματική ροπή κατασκευαστικής του χώρου του Άρδην και του Γιώργου Καραμπελιά, σκαρφιζόμενος κατά καιρούς ευφάνταστα και σκερτσόζικα προπαγανδιστικά κατασκευάσματα, με κορυφώσεις που θα ζήλευε ακόμα και αυτός ο πατέρας της πολιτικής προπαγάνδας, Ιωσήφ Γκαϊμπελς.

Αξέχαστες οι παρεμβάσεις του, κατά τη διάρκεια της διαμάχης για το βιβλίο της Ιστορίας Στ' Δημοτικού, όπου αρκούσε η αμφισβήτηση του «συνωσιτισμού» της Μαρίας Ρεπούση, για να αναδείξει τον χώρο μας ως την «οργανική διάνοση» (sic!) της άκρας δεξιάς.

Η την εποχή των συγκρούσεων του Δεκεμβρίου 2008, όπου διαστρέβλωσε την κριτική που κάναμε στον μηδενισμό του κινήματος, ισχυριζόμενος, λίγο ως πολύ, ότι δρούμε ως απολογητές της κρατικής καταστολής και του «κράτους της δεξιάς».

Εμμονή ή κάποιου είδους πολιτική εργολαβία; Μάλλον συμβαίνουν και τα δύο. Διότι μπορεί ο ακραίος κτηρινισμός και οι μονταζιέρες να συνιστούν όντως σύμπτωμα μιας μανίας στα όρια κλινικής αντιμετώπισης, εντούτοις, όμως «τυχαίως», αυτή πάντοτε λειτουργούσε υπερασπιζόμενη όλες τις επιλογές του κυρίαρχου δήθεν κεντροαριστερού και εσχάτως αριστερού μπλοκ εξουσίας της ύστερης μεταπολίτευσης:

Διαφωνείς με την ελληνοτουρκική φιλία των πολιτικών ελίτ και των εφοπλιστάδων; Είσαι τουρκοφάγος.

Διαφωνείς με τη συστηματική πολιτική ισοπέδωσης της εθνικής μνήμης και ταυτότητας, μέσω της αλλαγής των σχολικών βιβλίων που προωθούν εγχώρια και ξένα κέντρα εξουσίας; Είσαι φασίστας.

Πασοχίζεις να διασώσεις, ό,τι σώζεται από ένα νεολαιίστικο κίνημα

Η κυριότερη συνεισφορά του Τάσου Κωστόπουλου σε αυτόν τον ρηγμαγμένο τόπο υπήρξε το «σπονσοράρισμα» της Χρυσής Αυγής και η καταστολή των συνειδήσεων στην ελληνική αριστερά,

που βυθίζεται στο τρομακτικό αδιέξοδο του ένοπλου μηδενισμού – αδιέξοδο μάλιστα το οποίο οι παλιότεροι του χώρου ζήσανε στο πετσί τους, από την τραγική κατάληξη πάλαι ποτέ συνοδοιπόρων, που παρασύρθηκαν σε αυτό, και όχι ως εκ του ασφαλούς σχολιαστές του Σχολιαστή και της Ελευθεροτυπίας; Ε, λοιπόν, είσαι «παπαγαλάκι της κρατικής καταστολής», μόνο και μόνο γιατί ντε και καλά το επαναστατικό δυναμικό της νεολαίας πρέπει να βυθιστεί στα ίδια και τα ίδια αδιέξοδα, μην τυχόν γλιτώσει και καταστεί

Διαφωνείς με τη συστηματική πολιτική ισοπέδωσης της εθνικής μνήμης και ταυτότητας, μέσω της αλλαγής των σχολικών βιβλίων που προωθούν εγχώρια και ξένα κέντρα εξουσίας; Είσαι φασίστας.

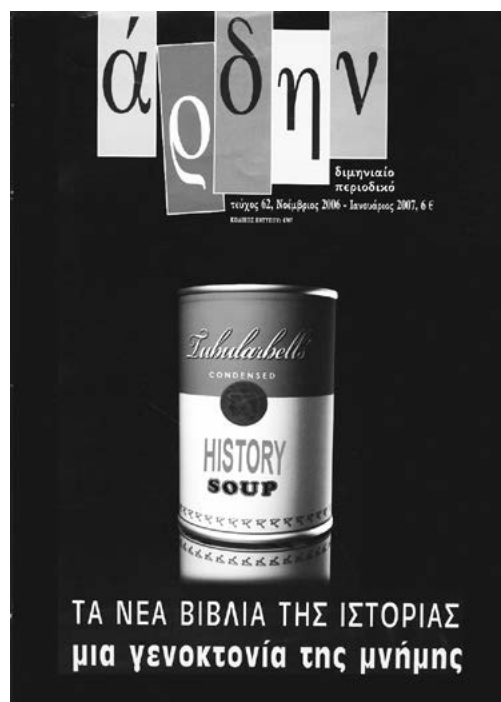
πραγματικά επικίνδυνο για το ελληνικό σύστημα εξουσίας.

Αυτός ήταν (και είναι) ο Τάσος Κωστόπουλος – μόλο που τον τελευταίο καιρό μάλλον περνάει μια κρίση δημιουργικότητας. Διότι, το τελευταίο του πόνημα (Εφημερίδα των Συντακτών, Δευτέρα, 9/11/2015) είναι το πιο ανέμπνευστο και κακογραμμένο απ' όλα όσα έχει συγγράψει. Κρίμα, «Τάσο», κατάφερες να απογοητεύσεις ακόμα κι εμάς!

Τι λέει λοιπόν αυτό το πόνημα; Ότι, κατ' αρχάς, φιλοδοξούμε να αναδείξουμε «τη διαχείριση της 'εθνικής μνήμης' σε πρωτεύον ζήτημα της πολιτικής αντιπαράθεσης, εν μέσω της επιβολής του τρίτου μνημονίου κι εν αναμονή μιας πιθανής κοινωνικής έκρηξης». Αυτό δηλαδή που πήγε να κάνει ο Φίλης, από την ανάποδη, και βρήκε τη στήριξη όλων των αφάν γκατέ του μνημονιακού στρατοπέδου (από τη δεμενοιάζουν-οι-απολύσεις Μ. Ρεπούση μέχρι τον... Πρετενιέρη), το χρεώνει σε μάς.

Στην πραγματικότητα, συμβαίνει το ανάποδο: Το σκληρό μπλοκ του «μνημονίου» είναι ένα και το αυτό, υποστηρίζει την αναγκαιότητα ενός «μνημονίου υποταγής» τόσο στην εθνική μνήμη και συνείδηση, όσο και στην ελληνική οικονομία

και κοινωνία. Αυτό επιτελούν σήμερα ο Τσίπρας και οι παρέα του, αυτούς στηρίζει με όλους τους τρόπους της δημοσιογραφικής συκοφαντίας ο γνωστός πλέον ανά το πανελλήνιο Κωστόπουλος.

ΤΑ ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ
μια γενοκτονία της μνήμης

Εν τω μεταξύ, αυτό που αποκαλεί «διαχείριση της εθνικής μνήμης» είναι στην ουσία του παρέμβαση σ' ένα μείζον εθνικό ζήτημα της εξωτερικής μας πολιτικής: Το αν δηλαδή θα ενώσουμε τις φωνές μας με τους κατά καιρούς «γενοκτονημένους» της τουρκικής εξουσίας,

αναγκάζοντάς τη να παραδεχθεί τα ιστορικά της εγκλήματα και πετυχαίνοντας μια μεγάλη νίκη για τον εκδημοκρατισμό και την άρση του επεκτατισμού της γειτονικής χώρας.

Δεν θέλει κάτι τέτοιο ο Τάσος Κωστόπουλος; Προτιμάει τα πράγματα να μείνουν ως έχουν, με τον ιλαμοσουλιτάνο Ερντογάν να μεθοδεύει την «τελική λύση» του κουρδικού και του συριακού ζητήματος; Θα μας πει ποτέ τι γυρεύει στην πραγματικότητα; Η μήπως τα προπαγανδιστικά αμαλλάματα που υιοθετεί εξυπηρετούν ακριβώς την απόκρυψη των αντιδραστικών θέσεων που έχει επί της ουσίας πάνω σε όλα αυτά τα ζητήματα;

Στη συνέχεια ο Τ.Κ. βάζει μπρος τον κύριο κινητήρα της προπαγανδιστικής του μηχανής: Προσπαθεί να «ανακατασκευάσει» τον πολιτικό βίο του Γιώργου Καραμπελιά, φτιάχνοντας ένα κολάζ από μισές αλήθειες και ολόκληρα ψέματα για την υποτιθέμενη σκιαγράφηση μιας αντιδραστικής περσόνας:

«Πρώτος στη λίστα ένας πάλαι ποτέ ακιβιστής της εξωκοινοβουλευτικής Αριστεράς, με μεταβαλλόμενο κατά καιρούς πολιτικοϊδεολογικό στίγμα: μαοϊκός εργασιστής στα μέσα της δεκαετίας του '70, αυτόνομος στα τέλη του '70 και τις αρχές του '80, εναλλακτικός στα μέσα του '80, οικολόγος στο γύρισμα του '90, "παιρωπική" πτέρυγα του ευρύτερου αριστερού εξωκοινοβουλευτικού «χώρου» το 1991-92, συνοδοιπόρος του "Δικτύου '21" στα τέλη της δεκαετίας του '90, υποστηρικτής των "λαοσυνάξεων" του Χριστόδουλου για τις ταυτότητες το 2000, πολέμιος των "εθνομηδενιστών" ιστορικών το 2006-07, συμπαραστάτης της κυβέρνησης του Καραμανλή τζούνιορ στις δύσκολες ώρες του 2008-09 κ.ο.κ.»

Κι εδώ, όπως και παραπάνω, η πραγματικότητα είναι εντελώς αντίστροφη: Στην ουσία, κατηγορούμαστε επειδή αντιληφθήκαμε εγκαίρως τις μεγάλες μεταβολές που σφράγισαν τη μετάλλαξη των εθνικών και των περιφερειακών κέντρων εξουσίας από το 1990 και μετά.

Ναι, ο εθνομηδενιστικός εκσυγχρονισμός του Κώστα Σημίτη υπήρξε ο προάγγελος και ο θεμελιωτής της σημερινής αποικίας χρέους και ναι, ο νέος κύκλος αυταρχισμού/επεκτατισμού της γειτονικής Τουρ-

Γιώργος Καραμπελιάς και το Άρδην

κίας (πλέον περιφερειακής υπερδύναμης) φαινόταν ήδη από τις αρχές του 1990, στον τρόπο που μεταχειρίστηκε το τουρκικό κατεστημένο τους Κούρδους αντάρτες και τον Σολωμό Σολωμού.

Και βέβαια, αν για κάτι συμπαθεί ακόμα όλος ο ελληνικός λαός τον «βούδα» της ύστερης μεταπολίτευσης Κωνσταντίνο Καραμανλή τον νεώτερο, που τα έκανε κυριολεκτικά μανιάρια σε επίπεδο διακυβέρνησης της χώρας, είναι για το άνοιγμα προς τη Ρωσία με τον αγωγό Μπουργκά-Αλεξανδρούπολη, ή για το βέτο στα Σκόπια κατά τη σύνοδο του ΝΑΤΟ στο Βουκουρέστι.

Σιγά τα ωά, δηλαδή: Συνοδοιπόροι, λέει ο Τ.Κ., του Δικτύου 21, επειδή μίλησε ο Γ.Κ. σε μία εκδήλωσή του! Την ίδια στιγμή που όλο το Κωστοπουλιστάν στήριζε την πολιτική του Πάγκαλου και του Γιώργου Ανδρέα Παπανδρέου, και αγωνίζονταν μέσα από τις στήλες της *Ελευθεροτυπίας* μην τυχόν και κανένα κομμάτι της Αριστεράς εγκαταλείψει την εθνομνημονιακή τύφλωση και δει πραγματικά τι συμβαίνει στον τόπο του, στα Βαλκάνια και την Μέση Ανατολή [1].

Υποστηρικτές του Χριστόδουλου, επειδή διείδαμε πίσω από αυτή την αντιπαράθεση μια συστηματική απόπειρα του εκουγχρονισμού να υπονομεύσει το θρησκευτικό φρόνημα της λαϊκής πλειοψηφίας και να τον μεταλλάξει έτσι σε άτομο-καταναλωτή-υπήκοο του παγκοσμιοποιημένου Imperium. Τι έπρεπε, δηλαδή, να κάνουμε; Να πασιτούμε χεράκι-χεράκι με τον... σημερινό «επίτιμο» του Ποταμιού και να ανακυκλώνουμε έναν μπαγαδάκι και έωλο πλέον ανικληρικαλισμό προς υποστήριξη του... «διωκόμενου» πρωθυπουργού;

Και, βέβαια, αποσιωπάται η μακρόχρονη αντίθεσή του με την κρατική καταστολή, η στοχοποίησή του για δεκαετίες από όλους τους πρακτορικούς μηχανισμούς ως «τρομοκράτη», η ενεργός συμμετοχή στο αντιμνημονιακό κίνημα, είτε μέσω της Σπίθας αρχικά, είτε αυτόνομα στη συνέχεια, δραστηριότητα η οποία μάλιστα μετράει αρκετές συλλήψεις και προσαγωγές μελών και φίλων του Άρδην σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη (μεταξύ των οποίων και του ίδιου του Γ.Κ.

Από τον Στόχο και την ακροδεξιά καταγγέλλεται ο Καραμπελιάς ως «τρομοκράτης» και «αναρχικός» για να συκοφαντείται η πατριωτική του στάση και να φοβίζει τους δεξιούς και κεντρώους πατριώτες, ώστε να στραφούν προς τη Χρυσή Αυγή.

στις 25 Μαρτίου του 2013). Αποσιωπώνται τα δεκάδες βιβλία του και η αποκάλυψη των λαθροχειριών των «ιστορικών» φίλων του που επιθυμούν να αποδομήσουν την ελληνική ταυτότητα και συνείδηση. Όχι πως δεν το ξέρει αυτό ο Τ.Κ., αλλά κάτι τέτοιο θα του χαλούσε την σούπα που πάει να πασάρει στους δύ-

Γι' αυτήν τη σούπα, προτίμησε να τελειώσει το άρθρο του αναφέροντας ότι ο Σάββας Καλεντερίδης υπήρξε μέλος της ΚΥΠ, εμπλεκόμενος στην υποστήριξη του κουρδικού αντάρτικου (πράγμα το οποίο δήλωσε ο ίδιος από την πρώτη στιγμή), ότι ο Α. Παυλίδης αρθρογραφήσε εναντίον του ρεπουσίου «συνωτισμού», ενώ κλείνει με το περιεχόμενο του πλακάτ που έφερε μια... άγνωστη στη συγκέντρωση των Ποντίων.

Πάλι καλά που δεν μας χρέωσε και την προβοκάτσια των ναζί με τον ξυλοδαρμό του Κουμουτσάκου. Αλλά, ξεχάσαμε, η Χρυσή Αυγή είναι «χρήσιμη» για τον Τ.Κ., ώστε να μπορεί να ισχυρίζεται ότι η υπεράσπιση της μνήμης μιας γενοκτονίας είναι «φαιά προπαγάνδα».

Δύο μισά κάνουν ένα ολόκληρο

Το κείμενο του Τάσου Κωστόπουλου μας θύμισε ένα άλλο, σχεδόν ταυτόχρονο, που φιλοξενήθηκε στις σελίδες του κουντικού Στόχου, ο οποίος συκοφαντεί συστηματικά τον Γ. Καραμπελιά εδώ και δεκαετίες. Σε τούτο το ανάλογο ποιότητας λιβελογράφημα της περασμένης εβδομάδας, ο Γιώργος Καραμπελιάς παρουσιάζεται ως «γερο-αναρχικός», παντρεμένος «με

νοδοιπόρος της ακροδεξιάς», αυτός και ολόκληρη η «πατριωτική αριστερά», ώστε να μπορεί ανενόχλητος να κυριαρχεί ο εθνομνημονισμός στο εσωτερικό της Αριστεράς, και να καταλήξει άνετα στη μνημονιακή της υποστρόφη.

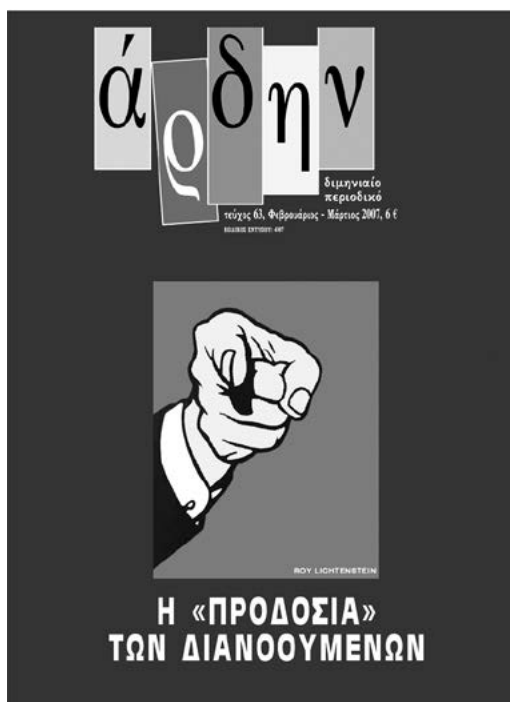
Ε, λοιπόν, όπως καταλαβαίνετε, όσο η σύζυγος του Γ.Κ. είναι πάμπλουτη και κατέχει ολόκληρα ιδιωτικά νοσοκομεία, άλλο τόσο είναι και «οργανικός διανοούμενος της ακροδεξιάς», όπως πασχίζει μάταια να αποδείξει επί 20ετία ο «οργανικός» συκοφάντης Τάσος Κωστόπουλος, που διαγωνίζεται με τον Στόχο στην εκστρατεία σπύλωσης ανθρώπων και ιδεολογικών και πολιτικών χώρων.

Δυστυχώς γι' αυτόν, όμως, δεν θα τα καταφέρει ποτέ. Γιατί, σε αντίθεση με τον ίδιον, ο Καραμπελιάς υπήρξε και παραμένει μέχρι σήμερα απέναντι σε όλες τις εξουσίες. Ενώ μ' αυτά και μ' εκείνα έχουν περάσει χρόνια ολόκληρα που ο Κωστόπουλος «βόσκει ανενόχλητος στα (ιδεολογικά) λιβάδια των αρχουσών τάξεων», πάντα ως αμειβόμενος κονδυλοφόρος, η δε κυριότερη συνεισφορά του σε αυτόν τον ρημαγμένο τόπο υπήρξε το «σπονσοράρισμα» της Χρυσής Αυγής -διότι απέναντι σε κάτι τέτοιους λιβελοπροπαγανδιστές έκαναν καριέρα οι ναζί στη χώρα μας- και η καταστολή των συνειδησών στην ελληνική αριστερά, καθώς έχει παίξει καθοριστικό ρόλο στο να παραμένουν ολόκληρα κομμάτια της εντελώς εξαρτημένα από τα γνωστά ιδεολογικά ναρκωτικά.

Αυτά είναι τα επιτεύγματά του, αυτό διδάσκει η εξέλιξη της πραγματικότητας και απλώς εμείς του τα υπενθυμίζουμε για να χαιρέται και να καυχιέται.

Υποσημείωση:

[1] Ωραίες υπηρεσίες. Έτσι, με την καίρια συμβολή του Τάσου Κωστόπουλου, το μεγαλύτερο μέρος της ελληνικής αριστεράς θα θεωρήσει, μέσα στη δεκαετία του '90, τους Κούρδους αντάρτες «κίνημα τρίτης διαλογής», «εθνικιστικό και αντιδραστικό» και θα αρνηθεί την έμπρακτη αλληλεγγύη του, εγκαταλείποντας το κίνημα συμπαράστασης στο εκφυλισμένο πατριωτικό ΠΑΣΟΚ - με συνέπεια να μην μπορέσει να προφυλαχθεί ο Κούρδος ηγέτης από την προδοσία της ελληνικής κυβέρνησης.

στοιχους αναγνώστες του, μιας εφημερίδας μάλιστα συνεταιριστικής, που είναι κρίμα να υποβαθμίζεται διακινώντας τέτοιες «ποιότητας» δημοσιογραφία.

Δεν θέλει κάτι τέτοιο ο Τάσος Κωστόπουλος; Προτιμάει τα πράγματα να μείνουν ως έχουν, με τον ισλαμοσουητό-νο Ερντογάν;

Η ΓΕΝΟΚΤΟΝΙΑ ΤΗΣ ΜΝΗΜΗΣ

Το εθνικό μας σύμπλεγμα

Ψευδοεπιστημονικές εμμονές σε θέσεις πάγια ανθελληνικές

Του Μάνου Στεφανίδη

Έχω βαρεθεί με την ψευτοεπιστημονική εμμονή σε θέσεις πάγια ανθελληνικές στο όνομα μιας δήθεν αντικειμενικότητας, που μπορεί μεν αενάως να μας διαφεύγει, αλλά παράλληλα αποκαλύπτει το βαθύτατο εθνικό μας σύμπλεγμα. Αυτά για τα οποία όλοι οι άλλοι σεμνύνονται, εμείς εύκολα τα αμφισβητούμε ή και τα ποδοπατούμε. Το επεισόδιο Φίλη είναι ενδεικτικό κι έρχεται να ολοκληρώσει μια σειρά άλλων δήθεν προοδευτικών ανοησιών, τις οποίες όλοι εμείς οι υπόλοιποι πρέπει να καταναλώσουμε αμάσπιτες στο όνομα ενός προοδευτικού, αριστερού politically correct.

Οι ελληνικοί πληθυσμοί που σφαγιασθηκαν συστηματικά, στη Μικρά Ασία, είχαν εγκατασταθεί εκεί ήδη από την πρώτη χιλιετία προ Χριστού, σύμφωνα με όλα τα ανασκαφικά ευρήματα και τις λοιπές ιστορικές μαρτυρίες. Από την εποχή

του Ομήρου η ελληνική γλώσσα μιλιέται από την Προποντίδα ως τις εσχατιές της Μαύρης Θάλασσας και από την Κιλικία ως τον Πόντο. Μια τραγική ιστορική συγκυρία και συγχρόνως τα ολέθρια λάθη της πολιτικής ηγεσίας μας, αλλά και του λαού που την ψήφισε, οδήγησαν στην καταστροφή της Σμύρνης και στο ξεριζώμα 1.500.000 ψυχών, ενώ οι σφαγιασθέντες στο διάστημα μιας δεκαετίας, είτε στα τάγματα εργασίας είτε στις μεθοδικές επιθέσεις γενοκτονίας και τους διωγμούς, ξεπέρασαν το μισό εκατομμύριο. Χωρίς να ξεχνάμε τα φοβερά Σεπεμβριανά του '55, που εν μια νυκτί έδιωξαν τον ανθούνη ελληνικό πληθυσμό της Πόλης. Οι Αρμένιοι και οι Έλληνες της Μ. Ασίας, του Πόντου και της Κωνσταντινούπολης, που επιβίωσαν σε όλη τη διάρκεια της πολυφυλετικής Οθωμανικής Αυτοκρατορίας, έπρεπε να εξαφανιστούν με το καινούργιο μονοφυλετικό κεμαλικό κράτος. Αυτή είναι η ωμή ιστορική αλήθεια. Δεν ζητάμε ρεβανσοισμούς, δεν προπαγανδίζουμε το μίσος, είμαστε δίπλα στον απλό τουρκικό λαό, στους διανοούμενους του –πόσο μάλλον που μοιραζόμαστε μία εν πολλοίς

κοινή κουλτούρα, αλλά και δεν ξεχνούμε.

Κυρίως δεν λησμονούμε τις απροκάλυπτες βλέψεις της Τουρκίας στο Αιγαίο και τα νησιά του, την εισβολή στην Κύπρο και την πολιτική της Άγκυρας για μια de facto διχοτόμηση του νησιού. Οι Έλληνες για αιώνες συνυπήρξαν ειρηνικά με τους Τούρκους, αυτό όμως δεν διαγράφει την αιματηρή πραγματικότητα που από κοινού βίωσαν οι δύο

λαοί. Όσοι ξεχνάνε τον Παναγιώτη Κονδύλη και τις οξυδερκείς αναλύσεις του σχετικά με το ελληνοτουρκικό, απλώς ανοηταίνουν και δολιχοδρομούν. Ούτε συνωσιισμό είχαμε στη Σμύρνη, ούτε οι Πόντιοι ήρθαν αβρόχοις ποσίν από τον Εύξεινο στην Μακεδονία και όπου αλλού. Οι Πόντιοι ξεριζώθηκαν μαζικά και σφαγιασθηκαν μεθοδικά και κατ' επανάληψη. Δυστυχώς, την ίδια τύχη τους επιφύλασσε αργότερα και

ο Στάλιν σε όσους είχαν καταφύγει στον Καύκασο. Τους διέσπειρε στις εσχατιές της κεντρικής Ασίας. Έχω προσωπικούς φίλους που έχουν έρθει από το Καζακστάν, το Ουζμπεκιστάν κι από το Αζερμπαϊτζάν! Πρόκειται για τους περίφημους «Ρωσοπόντιους».

Είναι ντροπή λοιπόν στη μνήμη όλων αυτών που υπέφεραν τόσα και απεβίωσαν μαρτυρικά, να λέγονται τέτοια φληναφήματα. Ούτε οι επιστημονικές προσεγγίσεις των εννοιών «γενοκτονία» και «εθνοκάθαρση» μπορούν να σταθμιστούν ψυχρά με εκατό χιλιάδες πάνω ή εκατό χιλιάδες κάτω διαφορά νεκρών. Το κεμαλικό κράτος ήθελε να απαλλαγεί και από τους Αρμένιους και από τους Έλληνες και τα κατάφερε. Οι Αρμένιοι τιμούσαν συνεχώς τη συγκλονιστική θυσία 1.500.000 ψυχών. Οι Αρμένιοι, φέτος, με εκδηλώσεις σε όλον τον κόσμο, θυμούνται τι συνέβη στο έθνος τους εκατό χρόνια πριν.

Εμείς; Εμείς απλώς συνεχίζουμε να θεραπεύουμε το εθνικό μας σύμπλεγμα μειονεξίας. Τον αταβιστικό μας φόβο απέναντι στην Ιστορία μας την ίδια. Αλλά και στις ευθύνες που συνεπάγεται μια τέτοια Ιστορία...

Περί γενοκτονίας και εθνοκάθαρσης

Οι όροι δεν είναι καν συγκρίσιμοι

Του Ανδρέα Σταθίδη

Η «γενοκτονία» είναι νομικός όρος του διεθνούς δικαίου. Έχει νόνο, συγκεκριμένες ιστορικές καταβολές. Έχει αυστηρά κριτήρια για να χαρακτηριστεί έτσι όχι ένα γεγονός, αλλά μία αλληλουχία γεγονότων. Έχει διάρκεια. Έχει φάσεις: σύλληψη ιδέας, προεργασία, οργάνωση, εκτέλεση. Έχει βήματα. Έχει χαρακτηριστικά. Εφόσον οι ειδικοί επιστήμονες αποφανθούν ότι υπάρχει ένα τέτοιο σχέδιο και το ονομάζουν «γενοκτονία», τότε μπορεί να χρησιμοποιείται ο όρος. Εν γνώσει και συνειδήσει ότι χρησιμοποιείται τεχνικός, νομικός όρος.

Η «εθνοκάθαρση» δεν έχει κανένα ειδικό βάρος, δεν έχει ειδική έννοια. Μπαίνει ένας στρατός σε μία περιοχή, διώχνει τον τοπικό πληθυσμό επειδή έτσι μακροπρόθεσμα θα κρατήσει την περιοχή και αυτό το γεγονός ο παρατηρητής, ιστορικός, πολιτικός, δημοσιογράφος, το χαρακτηρίζει «εθνοκάθαρση», επειδή σύμφωνα με το λεξικό του αυτή είναι η κοντινότερη λέξη σ' αυτό που θέλει να περιγράψει. Δεν υποχρεώνεται από κανέναν να χρησιμοποιήσει αυτόν ή άλλον όρο.

Η σύγχυση των δύο όρων είναι τεχνητή.

Προϊόν άγνοιας. Επί της ουσίας: Ο νονός του όρου «γενοκτονία» (Πολωνοεβραϊός Ράφαελ Λέκμιν) τη συγκεκριμένη χρονική στιγμή (μετά το τέλος του Β' Παγκόσμιου Πολέμου) κατά την οποία πρότεινε τον νεολογισμό του στη διεθνή νομική κοινότητα, για να θεμελιώσει την πρότασή του χρησιμοποιήσει ιστορικό υλικό, κυρίως από τα παραδείγματα των διωγμών των Τούρκων (για την ακρίβεια του κινήματος των Νεότουρκων) εναντίον των εθνικών ομάδων των Αρμενίων, Ασσυρίων και Ελλήνων του Πόντου. Με αυτήν τη θεμελίωση προχώρησε και λίγο αργότερα η σχετική σύμβαση του ΟΗΕ (1948) «Για την Πρόληψη και Καταστολή του Εγκλήματος της Γενοκτονίας» και τελικά αναγνώρισε ως πρώτη τη γενοκτονία των Εβραίων από τη ναζιστική Γερμανία.

Ως επιστημονικός όρος, λοιπόν, υπάρχει μία ομάδα μελετητών που ονομάζεται IAGS, δηλαδή International Association of Genocide Scholars. Αυτοί δεν είναι ούτε Έλληνες, ούτε Αρμένιοι, ούτε Ασσυριοί (οι οποίοι εξαφανίστηκαν από προσώπου γης ως συλλογικότητα, ακριβώς λόγω των διωγμών εκείνων). Είναι κυρίως Δυτικοί μελετητές.

Τον Δεκέμβριο του 2007 το IAGS εξέδωσε ένα ψήφισμα στο οποίο αναγνώριζε τη γενο-

κτονία των Ποντίων (και Αρμενίων και Ασσυρίων) και μάλιστα με αρκετά σκληρή γλώσσα κατά της Τουρκίας, την οποία καλούσε να κάνει το ίδιο. Πριν ή μετά την ημερομηνία αυτή, ορισμένα κράτη έχουν κάνει το ίδιο στα κοινοβούλιά τους.

Πάμε τώρα στο θέμα που ανέκυψε στην Ελλάδα. Σε ορισμένους («εθνομηδενιστικούς») κύκλους της αριστεράς και ορισμένους («φιλελευθεριακούς») κύκλους της δεξιάς (καθώς και στο Ποτάμι μεταξύ των δύο οχθών), υπάρχει ένα αναγνωρίσιμο «αντιεθνικιστικό» απωθημένο. Με το ζόρι, πρέπει, κάτι που αφορά τους Έλληνες ιστορικά, να υποβαθμίζεται. Από πείσμα. Έτσι, η Μικρασιατική Καταστροφή περιορίζεται στο «συνωσιζονται στο λιμάνι», η επανάσταση του 1821 περιγράφεται καλύτερα από το επίθετο «ταξική» και, τώρα, η γενοκτονία των Ποντίων υποβαθμίζεται σε μία απλή αντίδραση ενός χαμένου πολέμου ως «πόνος των Ποντίων» – ο οποίος είναι σεβαστός μεν, αλλά όχι προϊόν γενοκτονίας, δηλαδή όχι οργανωμένου σχεδίου, άρα δεν τρέχει και τίποτα.

Το παράλογο –αν όχι τραγελαφικό– του τελευταίου αυτού επεισοδίου είναι ότι αυτοί οι κύκλοι αρνούνται την απόδοση του νομικού όρου «γενοκτονία» στις σφαγές των Ποντίων 1914-

1923, αλλά δέχονται την απόδοση του ίδιου όρου όταν αφορά στους Αρμένιους!!

Δηλαδή, δέχονται την ύπαρξη σχεδίου των Νεότουρκων από το 1911 (ή ακόμη από το 1908), την προεργασία, την προετοιμασία, την εκτέλεση κ.λπ. για την «Ένωση και την Πρόοδο» των Τούρκων (χωρίς τις λοιπές ομάδες ή με ομογενοποίησή τους) στην αναδυόμενη Τουρκία που ονειρεύονταν, αλλά, περιέργως, αυτό το σχέδιο δεν περιελάμβανε τους ποντιακούς πληθυσμούς. Δέχονται ότι υπήρξε σχέδιο να αφανιστούν οι χριστιανικοί πληθυσμοί από την Τουρκία, σχέδιο που οργανώθηκε και εκτελέστηκε πολλά χρόνια πριν την ελληνική μικρασιατική εκστρατεία, δηλαδή σε ανύποπτο χρόνο και όχι ως αντίδραση σε κάποια επιθετικότητα, αλλά αυτό το σχέδιο αφορούσε μέρος των χριστιανικών πληθυσμών. Άλλων παππούδες, των Αρμενίων, όχι τους δικούς μας.

Οι παραχαράκτες της Ιστορίας

... και το προδιαγεγραμμένο σχέδιο της γενοκτονίας των Ελλήνων της Μικράς Ασίας και της Κων/πόλης

Του Αντώνη Λαμπίδη*

Το φαινόμενο Φίλη δεν είναι μεμονωμένο ούτε τυχαίο. Εντάσσεται στην πολυμέτρη επίθεση που δέχεται ο Ελληνισμός τις τελευταίες δεκαετίες.

Πριν είκοσι τρία χρόνια, το 1992, έγραφα: «Στις μέρες μας, η πολυμέτρη επίθεση των ανθελληνικών δυνάμεων βρίσκεται εν πλήρει εξελίξει και, προς το παρόν τουλάχιστον, ο τόπος φαίνεται να οδηγείται στην απώλεια την πνευματική και την εξαφάνιση τη βιολογική. Βυθιζόμαστε ολοένα και περισσότερο στο τέλμα της ανυπαρξίας... μιας ανυπαρξίας στην κριτική σκέψη, μιας αδυναμίας στη συνειδητοποίηση της ταυτότητας και του προορισμού μας και μιας παράληψης από την προσπάθεια για τον μετασχηματισμό του δυναμικού μας αποθέματος σε ρεαλιστικές προτάσεις εξόδου από τα αδιέξοδα. [ ] Υπό το πρόσχημα του προοδευτισμού και του εκσυγχρονισμού διεξάγεται το λαθρεμπόριο των μεγαλύτερων παραποιήσεων:

Παραχάραξη, αλλοίωση και αποσιώπηση της Ιστορίας μας, διάλυση της Παιδείας, ευτελισμός του σχολείου, αλλοτρίωση της γλώσσας... χλευασμός κάθε αξίας. Αυτές οι νοσηρές καταστάσεις της ελληνικής κοινωνίας αποσιωπούν τις ψηφίδες ενός φρικτού μωσαϊκού.

Είναι επιτακτική ανάγκη να συνθέσουμε αυτές τις ψηφίδες, ώστε να συναισθανθούμε την απειλή. [ ] Τότε μόνον η αντίδρασή μας θα έχει πραγματικό αποτέλεσμα».

Σήμερα, είκοσι τρία χρόνια μετά, η αποδόμηση της ιστορίας έχει καταλάβει δεσποζουσα θέση στα πανεπιστήμια μας.

Ο υπουργός έκανε τη δήλωση, συμμεριζόμενος –δήθεν– απόψεις πολλών ιστορικών και διεθνολόγων. Τον ερωτούμε: Ποιοί είναι οι ιστορικοί και διεθνολόγοι που επικαλείστε, κ. Φίλη;

Δόλιος, αλλά και ημιμαθής, για να θολώσει τα νερά και να διαστρέψει την αδήριτη ιστορική πραγματικότητα, παίζει με τους όρους «γενοκτονία» και «εθνοκάθαρση».

Οι δηλώσεις του όμως προλειάνουν το έδαφος για μια ενδοτική στάση, την οποία με μαθηματική ακρίβεια θα επιδείξει ο πρωθυπουργός κ. Τσίπρας κατά την επίσκεψή του στην Τουρκία την επόμενη εβδομάδα.

Σε αυτό το σημείο έχει ενδιαφέρον να υπογραμμίσουμε ότι, στην επίσημη ιστοσελίδα του υπουργείου Εξωτε-

ρικών της Τουρκίας, αναγράφονται οι κάτωθι αθλιότητες (μετάφραση από το αγγλικό κείμενο):

«Ποιος διέπραξε γενοκτονία: Τούρκοι ή συμμορίες Ελλήνων;»

«Προεξάρχων στόχος της Ελλάδας είναι η αποσταθεροποίηση της Τουρκίας, με την υποκίνηση μικροεθνικιστικών αισθημάτων. Ο σκοπός είναι να θέσει υπό αμφισβήτηση την εδαφική ακεραιότητα της Τουρκίας, επιδιώκοντας:

1^ο. Να εξαπατήσει την παγκόσμια κοινότητα με το ότι η Τουρκία έχει διαπράξει πληθώρα γενοκτονιών και ότι η ιδεολογία της βασίζεται σε ρατσιστικές αρχές.

2^ο. Να χρησιμοποιήσει το ποντιακό στοιχείο ως πρόσχημα στη διαδικασία απο-τουρκοποίησης που επιχειρεί στη Δυτική Θράκη.

Η ιστορία υποδεικνύει την Ελλάδα ως την πλευρά που θα πρέπει να απολογηθεί για τα εγκλήματα πολέμου που αυτή διέπραξε με την επέμβασή της στην Ανατολία και τις θηριωδίες που διέπραξαν συμμορίες Ελλήνων στην περιοχή της Μαύρης Θάλασσας.

Η Ελλάδα δεν μπορεί να εξαπολύει αδιάντροπα ασήρικτες κατηγορίες σχετικά με την υποτιθέμενη ποντιακή γενοκτονία».

Εμείς απαιτούμε όπως η ελληνική κυβέρνηση ζητήσει, επί τέλους, από το τουρκικό ΥΠΕΞ, την άμεση απόσυρση αυτών των άθλιων κατηγοριών κατά της Ελλάδας.

Οι Νεότουρκοι, εγκαταλείποντας τον οθωμανισμό, ασπάσθηκαν το δόγμα του τουρκισμού που αποσκοπούσε στην ίδρυση αμιγούς εθνικού τουρκικού κράτους.

Τον Οκτώβριο του 1911 αποφασίστηκε επισήμως, σε συνέδριο του κόμματος «Ένωση και Πρόοδος», στην οθωμανική τότε Θεσσαλονίκη, η εξόντωση των μη τουρκικών εθνικοτήτων.

Τον Ιανουάριο του 1913, η τριανδρία Ενβέρ, Ταλαάτ και Τζεμάλ, καταλαμβάνει την εξουσία του οθωμαν-

κού κράτους. [ ]

Τον Δεκέμβριο του 1913, έφτασε στην Κωνσταντινούπολη μια γερμανική αποστολή υψηλού επιπέδου, με επικεφαλής τον Λίμαν φον Σάντερς.

Ο ίδιος ο Λίμαν φον Σάντερς, αναδιοργανωτής του τουρκικού στρατού και αρχηγός της 5^{ης} Στρατιάς, εισηγήθηκε την εκδίωξη των Ελλήνων από τις περιοχές της Θράκης, Βιθυνίας, Μυσίας, Τρωάδας, Ερυθραίας. Τότε, άρχισε η συστηματικά μεθοδευμένη πολιτική εξόντωσης και αφανισμού των μη μουσουλμανικών πληθυσμών και ιδιαίτερα των ελληνικών.

Οι Έλληνες στρατεύσιμοι (από 20 έως 45 ετών) εντάχθηκαν στα περιβόητα τάγματα εργασίας, όπου πέθαναν κατά χιλιάδες από τις στερήσεις, τις κακουχίες και τα βασανιστήρια. Στις 25 Μαΐου 1914, το Οικουμενικό Πατριαρχείο κήρυξε την Εκκλησία υπό διωγμό. (Συναφώς, το 1919, το Οικουμενικό Πατριαρχείο εξέδωσε τη ΜΑΥΡΗ ΒΙΒΛΟ ΔΙΩΓΜΩΝ ΚΑΙ ΜΑΡΤΥΡΙΩΝ ΤΟΥ ΕΝ ΤΟΥΡΚΙΑ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ 1914 - 1918. Στις 416 σελίδες της καταγράφονται λεπτομερώς οι απίστευτες φρικαλεότητες που διέπραξε το τουρκικό κράτος εις βάρος του Ελληνισμού την πε-

Είναι γεγονός ότι τόσο η Δεξιά όσο και η Αριστερά στην Ελλάδα είχαν μερίδιο ευθύνης για την άρνηση της γενοκτονίας.

ρίοδο 1914 - 1918).

Το υπόμνημα του Παιριάρχη Γερμανού προς τις Μεγάλες Ευρωπαϊκές Δυνάμεις, στις 2 Ιουλίου 1914, αναφέρεται στην εξόντωση του ελληνικού στοιχείου στη Θράκη και τη Μ. Ασία και υπογραμμίζει:

«Εφάνη καθαρώς ότι το παν συνετελείτο επί τη βάσει προδιαγεγραμμένου σχεδίου της οθωμανικής κυβέρνησης... Οι κυβερνώντες εν Τουρκία έχουν θέσει εις εφαρμογήν σχεδίων τελείας εξόντωσης των Ελλήνων... Εν τη Μικρά Ασία οι χριστιανικά κοινότητες κατεδικάσθησαν εις τέλειον αφανισμόν.»

Τα θύματα της τουρκικής θηριωδίας την περίοδο εκείνη συμποσούνται σε:

Επαρχίες Θράκης	218.767
Δ. & Α. Μικράς Ασίας	298.449
Πόντου	257.019
Σύνολο	774.235

Το δε 1922 σηματοδοτείται με τη Μικρασιατική Καταστροφή.

Αφ' ότου εξοντώθηκε ο Μικρασιατικός Ελληνισμός, ήρθε η σειρά του Κωνσταντινουπολίτικου Ελληνισμού.

Το σύνθημα της εποχής εκείνης, που φανάριζε τα άξεστα πλήθη, είχε ριφθεί: «Καλύτερα Πόλη χωρίς δημιουργικότητα και πνευματικότητα, παρά Πόλη με Έλληνα».

- Το 1928, τα Ταταύλα παραδίδονται στις φλόγες - «πρόβα τζενεράλε» των όσων έπονται.

- Το 1932 εκδίδεται Νόμος που απαγορεύει την άσκηση πολλών επαγγελματιών από Έλληνες υπηκόους. Έτσι, πολλοί αναγκάστηκαν σε φυγή.

- Το 1941, οι διαβόητες «20 ηλικίες» κλήθηκαν να καταταγούν στα Τάγματα Εργασίας, με το πρόσχημα να εκτελέσουν έργα οδοποιίας στην Ανατολή, οι γεννηθέντες μεταξύ των ετών 1894 και 1913. Οι φοβερές κακουχίες, σε πολιτικές θερμοκρασίες των -30 C, οδήγησαν στον μαρτυρικό θάνατο χιλιάδες προγόνους μας.

Ταυτόχρονα, ψηφίζεται ο Νόμος περί εφάπαξ φορολογίας της περιουσίας, το αποκαλούμενο «Βαρλίκ», που τις περισσότερες φορές έφθανε ακόμα και στη πραγματική αξία του ακινήτου ή της επιχείρησης, με προθεσμία καταβολής μόλις 30 ημέρες. Όσοι δεν κατάφεραν να αποδώσουν τον φόρο αυτό μέσα στη τακτική αυτή προθεσμία συλλαμβάνονταν και στέλλονταν σε στρατόπεδα καταναγκαστικών έργων της επαρχίας Ερζουρούμ και στο Νηγιάρμπακ.

Το 1955, τα Σεπτεμβριανά ήταν ο τρομερός τυφώνας που σάρωσε στο

πέρασμά του, μέσα σε λίγες ώρες, τους κόπους και κατέστρεψε τις ζωές χιλιάδων Κωνσταντινουπολιτών.

Οι απελάσεις του 1964 υπήρξαν η χαριστική βολή κατά του πολιτικού Ελληνισμού. Ολοκλήρωσαν τη γενοκτονία του Ελληνισμού της Ανατολής.

Το προσφυγικό ζήτημα

Το προσφυγικό ζήτημα θα αντιμετωπιστεί από το ελληνικό κράτος ως βάρος και εμπόδιο στην εξωτερική, αλλά και στην εσωτερική πολιτική. Η προσφυγική ιστορική εμπειρία απορρίφθηκε από την πολιτική και αγνοήθηκε από την ιστοριογραφία. Είναι γεγονός ότι τόσο η Δεξιά όσο και η Αριστερά στην Ελλάδα είχαν μερίδιο ευθύνης για την άρνηση της γενοκτονίας. Αυτό εν πολλοίς βασίζεται στον έντονη ελληνική τοπικιστική αντίληψη που επικρατεί στη χώρα μας.

Η πραγματικότητα αυτή θα αμφισβητηθεί μόνο μετά το '90, όταν θα εμφανισθεί μια ιστοριογραφική σχολή που θα αναδυθεί από τις προσφυγικές οργανώσεις. Το γεγονός αυτό θα προκαλέσει την αντίδραση της κατεστημένης, αλλά και της αποδομτικής ιστοριογραφίας, οι οποίες παραχαράσσουν ακόμη και διεθνείς νομικούς όρους, όπως αυτούς της «γενοκτονίας», προκειμένου να υποστηρίξουν τη φιλοτουρκική τους στάση. Επίσης, αποσιωπούν σημαντικές αποφάσεις διεθνών οργανισμών, όπως αυτές της Διεθνούς Ένωσης Ακαδημαϊκών για τη Μελέτη των Γενοκτονιών (International Association of Genocide Scholars).

Είναι ιδιαίτερα ανησυχητικό ότι στον τόπο μας επιχειρείται από γνωστούς εθνομπεδιστικούς κύκλους η γενοκτονία της μνήμης. Γίνονται τα πάντα για να εξαλειφθεί από τη νεότερη γενιά η ιστορική μνήμη. Η νέα τάξη πραγμάτων θέλει να δημιουργήσει άτομα χωρίς φρόνημα, θάρρος και αυτοπεποίθηση. Άβουλα όργανα μιας αλλοτριωμένης κοινωνίας.

Γι' αυτό, εμείς οι Κωνσταντινουπολίτες, αλλά και ολόκληρος ο Ελληνισμός, πρέπει να επαγρυπνούμε και να δίνουμε καθημερινά τη μάχη μας, αγωνιζόμενοι με σθένος για την πλήρη αποκατάσταση των απαράγραπτων δικαίων μας.

*Ομιλία Αντώνη Λαμπίδη στην εκδήλωση «Η Γενοκτονία του Μικρασιατικού Ελληνισμού και οι Παραχαράκτες της», που οργανώθηκε από το Άρδην στην Αθήνα στις 10 Νοεμβρίου 2015.

Τουρκία: Μετά τις εκλογές, τι;

Πώς ο Ερντογάν θα λύσει το «πρόβλημα της τρομοκρατίας» που του χάρισε τη νίκη;

Του Kadri Gursel*

Το 49,4% των ψήφων που απέσπασε το Κόμμα της Δικαιοσύνης και Ανάπτυξης (AKP) την 1^η Νοεμβρίου ξεπέρασε κάθε πρόβλεψη, γεγονός που εντυπωσίασε όχι μόνον την Τουρκία και τον κόσμο, αλλά και το επιτελείο του ίδιου του κόμματος. Είναι απορίας άξιο το πώς το AKP κατάφερε να εκτοξεύσει τα ποσοστά του κατά 1/5 μέσα σε μόνο πέντε μήνες μετά την απώλεια της κοινοβουλευτικής πλειοψηφίας με 40,8% στις εκλογές του Ιουνίου.

Ο Τούρκος πρόεδρος, Ταγίπ Ερντογάν, ενδέχεται να αναγκαστεί να προβεί σε κινήσεις υψηλού ρίσκου για να βάλει το πνεύμα του τρόμου και του χάους πίσω στην μπούτλια, αφού το απελευθέρωσε για να διορθώσει την εκλογική αποτυχία του κόμματός του τον Ιούνιο.

Με ένα εκλογικό αποτέλεσμα τόσο ακραίο, το AKP –ένα κόμμα που υποτίθεται ότι θα είχε χάσει κάποια από την ελκτική του δύναμη μετά από δεκαετίες εξουσίας– θα έπρεπε ή να είχε επιλύσει κάποιο μεγάλο πρόβλημα της χώρας μέσα σε πέντε μήνες ή να είχε πείσει μέρος του εκλογικού σώματος ότι μόνο το AKP μπορεί να λύσει αυτό το πρόβλημα.

Ποιο είναι, λοιπόν, αυτό το καυτό πρόβλημα; Για να το κατανοήσει κάποιος, μάλλον πρέπει να συγκρίνει την Τουρκία που υπήρχε πριν τις εκλογές της 7^{ης} Ιουνίου με την Τουρκία της 1^{ης} Νοεμβρίου. Μόνο ένα νέο πρόβλημα προέκυψε μετά την 7^η Ιουνίου κι αυτό ήταν η αναθέρμανση των αιματηρών συμπλοκών με το Εργατικό Κόμμα του Κουρδιστάν (PKK) και οι βομβιστικές επιθέσεις αυτοκτονίας που αποδόθηκαν στο Ισλαμικό Κράτος.

Μια σχετική ηρεμία προηγήθηκε των εκλογών της 7^{ης} Ιουνίου, ενώ οι συγκρούσεις μεταξύ του PKK και των κυβερνητικών δυνάμεων που ξέσπασαν στις 24 Ιουλίου είχαν σαν αποτέλεσμα εκατοντάδες νεκρούς στην πορεία προς τις εκλογές της περασμένης εβδομάδας. Επιπρόσθετα, η βομβιστική επίθεση στο Σουρούκ στις 20 Ιουλίου και οι διπλές επιθέσεις στην Άγκυρα στις 10 Οκτωβρίου, που αποδόθηκαν στο Ισλαμικό Κράτος, κόσπασαν τη ζωή σε 134 ανθρώπους.

Ο νέος πόλεμος κατά του PKK, ο οποίος κηρύχθηκε μονομερώς από το καθεστώς του Ερντογάν, σε συνδυασμό με τις βομβιστικές επιθέσεις που έχουν αποδοθεί στο ΙΚ, επισκίασαν τα οικονομικά προβλήματα της χώρας, τα οποία αποτέλεσαν παράγοντα κλειδί στην εκλογική αποτυχία του AKP στις 7 Ιούνι.

Μετά από τρία χρόνια κατάπαυσης των εχθροπραξιών –που συνοδεύτηκαν από διαπραγματεύσεις ειρήνευσης μεταξύ του PKK και της Άγκυρας–, η Τουρκία βυθίστηκε ξαφνικά στη βία και οι κάτοικοι των επαρχιών σ' ολόκληρη τη χώρα είδαν τα φέρετρα αστυνομικών και στρατιωτών να καταφθάνουν καθημερινά. Η νέα κατάσταση ήταν επόμενο να ανατρέψει την «επικέντρωση» του εκλογικού σώματος –έναν από τους κύριους παράγοντες επηρεασμού των πολιτικών προτιμήσεων. Αυτή η ανατροπή εξηγεί σε μεγάλο βαθμό την εκλογική νίκη του AKP.

Τον Σεπτέμβριο, το Κοινωνικό Ερευνητικό Ινστιτούτο IPSOS διεξήγε τη δημοσκόπηση «Βαρόμετρο της Τουρκίας» σε δεκαπέντε πόλεις όπου το 72% ενός δείγματος 1319 πολιτών αποφάνθηκε ότι το κύριο πρόβλημα της Τουρκίας ήταν το ζήτημα της «διαδικασίας ειρήνευσης/τρομοκρατίας». Ο λόγος που το πρόβλημα προσδιοριζόταν από δύο φαινομενικά αλληλοσυγκρουόμενους όρους –τη διαδικασία ειρήνευσης και την τρομοκρατία– πηγάζει από το γεγονός ότι οι ερωτήσεις της δημοσκόπησης ήταν ερωτήσεις ανοιχτής απάντησης. Στη δημοσκόπηση του Αυγούστου μόλις το 47% έκρινε πως το ανωτέρω δίπτυχο ήταν το σοβαρότερο πρόβλημα στη χώρα. Μια αύξηση της τάξης του 25% σε ένα μόνο μήνα αντανάκλα μια δραματική στροφή στην αντίληψη του

«προβλήματος της τρομοκρατίας», η οποία προσέφερε ένα μεγάλο αριθμό ψήφων στο AKP.

Ας δούμε τώρα πώς ήταν τα πράγματα πριν τις 7 Ιουνίου και πριν η «προτεραιότητα» αντιστραφεί. Τα ευρήματα της δημοσκόπησης του Μαΐου εξηγούν τον λόγο που το AKP απέτυχε στις εκλογές της 7^{ης} Ιουνίου. Ελλείπει συγκρούσεων με το PKK και τρομοκρατικών επιθέσεων εκ μέρους του Ισλαμικού Κράτους, μόνο ένα 14% των Τούρκων θεωρούσε τη «διαδικασία ειρή-

νευσης/τρομοκρατία» ως το μεγαλύτερο πρόβλημα της χώρας, ενώ ένα 53% έθετε το οικονομικό στην κορυφή της λίστας των προβλημάτων της Τουρκίας. Τέσσερις μήνες μετά, μόλις το 14% ανησυχούσε για την οικονομία, ενώ οι οικονομικοί δείκτες δεν έχουν δείξει σημάδια βελτίωσης στο ελάχιστο.

Τα παραπάνω νούμερα αποκάλυπτουν πως ο νέος πόλεμος κατά του PKK, ο οποίος κηρύχθηκε μονομερώς από το καθεστώς του Ερντογάν, σε συνδυασμό με τις βομβιστικές επιθέσεις που έχουν αποδοθεί στο ΙΚ, επισκίασαν τα οικονομικά προβλήματα της χώρας τα οποία αποτέλεσαν παράγοντα κλειδί στην εκλογική αποτυχία του AKP στις 7 Ιουνίου.

Το κλίμα φόβου έσπειρε τον τρόπο, την ανασφάλεια και την αίσθηση απειλής στο εκλογικό σώμα, το οποίο έφτασε στο απόγειό του με τη διπλή τρομοκρατική επίθεση της 10^{ης} Οκτωβρίου στην Άγκυρα που σκότωσε 102 άτομα. Ακριβώς εκείνη την περίοδο οι δυνάμεις ασφαλείας επέδραμαν σε μια γιάφκα του Ισλαμικού Κράτους στο Ντιγιάρμπακρ σκοτώνοντας επτά τρομοκράτες, πράγμα που είχε θετικότατη επίδραση στο εκλογικό σώμα. Η επιχείρηση είχε τον εξίσου σημαντικό στόχο να καταρρίψει τη γενικευμένη αντίληψη ότι η κυβέρνηση βρισκόταν πίσω από τις επιθέσεις του ΙΚ.

Σαν αποτέλεσμα, ένας αριθ-

μός δυσαρεστημένων από την οικονομική κατάσταση ψηφοφόρων, που είχαν εγκαταλείψει το AKP στις περσινές δημοτικές εκλογές και στις εκλογές της 7^{ης} Ιουνίου και είχαν προσεγγίσει το ακροδεξιό Εθνικό Κόμμα Δράσης ή το ελεγχόμενο από τους Κούρδους HDP, επανήλθαν στο AKP. Ο λόγος ήταν ο φόβος για την εντεινόμενη τρομοκρατική απειλή, για την οποία ήταν διατεθειμένοι να απεμπολήσουν τα όποια αιτήματα για πολιτική αλλαγή και να ενισχύσουν, έτσι, το αυταρχικό καθεστώς που πριν πέντε μήνες αμφισβητούσαν.

Τα καθεστωτικά ΜΜΕ έπαιξαν μέγιστο ρόλο στην επίτευξη του εκλογικού αποτελέσματος και η, ταυτόχρονη, τεράστια κυβερνητική πίεση στα υπόλοιπα ΜΜΕ, η οποία στην ουσία κατήργησε την ελευθερία του Τύπου, είχε τα αναμενόμενα αποτελέσματα. Η κυβέρνηση του Ερντογάν κατάφερε να πείσει το σουνιτικό εκλογικό σώμα ότι ήταν το PKK που ξεκίνησε τη σύγκρουση και τσιπάρωσε, έτσι, τη διαδικασία ειρήνευσης. Οι τρομοκρατημένοι εκλογείς άφησαν στο απόβλητο το AKP για το κλίμα χάους στη χώρα και αφού, ταυτόχρονα, η αντιπολίτευση απέτυχε να προβληθεί ως μια εναλλακτική λύση, η επιστροφή τους στο AKP ήταν μαζική.

Με λίγα λόγια, το καθεστώς του Ερντογάν κέρδισε τις εκλογές επισωρεύοντας νέα προβλήματα στα ήδη συσσωρευμένα αδιέξοδα της χώρας και μετά έπεισε το εκλογικό σώμα ότι μόνο αυτό μπορεί να τα επιλύσει. Τα εύσημα πρέπει να αποδοθούν στον Ερντογάν ως τον αρχιτέκτονα μιας τακτικής νίκης που επιτεύχθηκε με μακιαβελική πανουργία.

Το αποτέλεσμα μπορεί να έδωσε στο καθεστώς άλλα τέσσερα χρόνια εξουσίας, αλλά ο Ερντογάν και το AKP πρέπει τώρα να στρωθούν στη δουλειά και να επιλύσουν τη σύγκρουση με το PKK και ταυτόχρονα, να ικανοποιήσουν τους ψηφοφόρους τους.

Θα συνδεθεί, άραγε, αυτή η διαδικασία με ένα νέο σύνταγμα και τις φιλοδοξίες του Ερντογάν να θεοπίσει ένα νέο προεδρικό σύστημα; Θα πρέπει να αναμένουμε τις εξελίξεις. Η κοινοβουλευτική αριθμητική είναι ευνοϊκή για το AKP, που με 376 έδρες έναντι 59 του HDP μπορεί, άνετα, να προχωρήσει στη δημιουργία νέου συντάγματος και την άμεση

Το κλίμα φόβου έσπειρε τον τρόπο, την ανασφάλεια και την αίσθηση απειλής στο εκλογικό σώμα, το οποίο έφτασε στο απόγειό του με τη διπλή τρομοκρατική επίθεση της 10^{ης} Οκτωβρίου.

Ο Σόρος στην Τουρκία

Διεθνής παρέμβαση για το προσφυγικό αδιέξοδο

ενεργοποίησή του χωρίς τη διενέργεια δημοψηφίσματος.

Αν, πάντως, η ειρήνευση με τους Κούρδους γίνει αντικείμενο διαπραγματεύσεων, με αντάλλαγμα την εγκαθίδρυση ενός νέου προεδρικού συστήματος, το πραγματικό ζητούμενο είναι το πόσο ψηλά θα θέσει τον πήχη η στρατιωτική και πολιτική ηγεσία του ΡΚΚ. Αυτή τη φορά είναι πιθανό να θέσει αυστηρούς όρους στην Άγκυρα από τη στιγμή που το ΡΚΚ είναι σε ισχυρότερη θέση σε σχέση με το 2012 που ξεκίνησε η προηγούμενη ειρηνευτική διαδικασία. Ως αποτέλεσμα των πολιτικών που ακολούθησαν οι Ερντογάν και Νταβούτογλου στα θέματα της Συρίας και των Κούρδων, το ΡΚΚ και το συριακό παρακλάδι του, το Ενωτικό Δημοκρατικό Κόμμα (DUP), έχουν γίνει σύμμαχοι τόσο των ΗΠΑ, όσο και της Ρωσίας, αλλά και του Ιράν και του καθεστώτος της Δαμασκού. Οι νέοι αυτοί δεσμοί θα αποτελέσουν την αφορμή για την έμμεση ανάμιξη και επιρροή εξωτερικών παραγόντων στο κουρδικό πρόβλημα της Τουρκίας.

Αν το ΡΚΚ θέσει προϋποθέσεις που είναι δύσκολο να γίνουν δεκτές από την Τουρκία, όπως το αίτημα για αυτονομία, ο Ερντογάν θα έρθει αντιμέτωπος με ένα δύσκολο δίλημμα. Η όποια συζήτηση για αυτονομία θα ξεσκώσει εθνικιστική οργή κι έτσι θα εμποδίσει τη θεοποίηση νέου συντάγματος. Η εναλλακτική λύση, βέβαια, δεν μπορεί να είναι η συνέχιση του πολέμου με το ΡΚΚ.

Ο Ερντογάν κέρδισε τις εκλογές μεγεθύνοντας τα προβλήματα της Τουρκίας. Τώρα, τα προβλήματα αυτά πρόκειται να οξυνθούν περισσότερο, αν δεν κατορθώσει να βρει άμεσες λύσεις.

Μετάφραση: Dean M.

*πηγή: al-monitor.com, 5/11/2015

Κυκλοφόρησε εκτεταμένα στο διαδίκτυο μια είδηση για την επίσκεψη του Τζωρτζ Σόρος στην Τουρκία, όπου ο διαβόητος δισεκατομμυριούχος πραγματοποίησε μια κεντρική παρέμβαση για το προσφυγικό ζήτημα της Ευρώπης. Το ταξίδι του είναι κομμάτι μιας ευρύτερης καμπάνιας, καθώς ήδη από τις 27 Σεπτεμβρίου, έχει προαναγγείλει με άρθρο του στο *Project Syndicate* τη δραστηριοποίησή του γύρω από το τρομακτικό προσφυγικό αδιέξοδο, καταθέτοντας μάλιστα και τη δική του πρόταση για την επίλυσή του.

Στην ελληνική εκδοχή του ρεπορτάζ αναφέρεται ότι ο Σόρος φιλοδοξεί να οργανώσει τη χρηματοδότηση της εγκατάστασης εκατοντάδων χιλιάδων προσφύγων στην Ελλάδα, και μάλιστα ότι προτίθεται να δώσει... 11 δισ.\$. Στην πραγματικότητα, βέβαια, ο πανέξυπνος Σόρος είπε άλλα -και όχι αυτά που μεταδίδουν ελληνικές, αμφίβολης εγκυρότητας, ιστοσελίδες.

Στο σχέδιό του περιλαμβάνονται έξι σημεία, σύμφωνα με τα οποία:

1. Στο άμεσο μέλλον, η Ε.Ε. θα πρέπει να δέχεται 1 εκατομμύριο αιτούντες άσυλο κάθε χρόνο. Και ότι αυτοί θα πρέπει να διανέμονται σε κάθε χώρα της Ευρώπης σύμφωνα με τη διπλή αρχή *πού θέλουν να πάνε/πού τους δέχονται*.

2. Θα πρέπει να χρηματοδοτεί με 15.000 €/πρόσφυγα για τα πρώτα δύο χρόνια την εγκατάστασή τους στις χώρες προορισμού, για την κάλυψη των αναγκών στέγασης, πρόνοιας και εκπαίδευσης. Οι πόροι, λέει, μπορούν να βρεθούν μέσω της έκδοσης μακροπρόθεσμων ομολόγων από την Ε.Ε., που θα αξιοποιήσει την AAA δανειοληπτική αξιολόγηση, με επιπρόσθετο όφελος ότι κάτι τέτοιο θα παρέχει ενέσεις ρευστότητας στην ευρωπαϊκή αγορά.

3. Για να συμβεί κάτι τέτοιο, θα πρέπει να υπάρχουν ασφαλείς, οργανωμένοι δίαυλοι προς την Ε.Ε., οι οποίοι σε δεύτερο χρόνο θα επεκταθούν και πέραν αυτής, στις χώρες στάθμευσης των μεγάλων πληθυσμιακών ροών, ώστε να αποτραπεί εντελώς το ανθρωπιστικό άγος διάσχισης της Μεσογείου ή του Αιγαίου.

4. Κρίνεται απαραίτητη η σύσταση ειδικής, ενιαίας υπηρεσίας προσφύγων για όλη την Ε.Ε. και ενός ενιαίου οργανισμού φύλαξης των συνόρων.

5. Εξίσου απαραίτητη, σύμφωνα με τον Σόρος, είναι η κινητοποίηση της κοινωνίας των πολιτών, των εκκλησιαστικών και επιχειρηματικών φορέων για την επιτυχή απορρόφηση των προσφυγικών ροών στις χώρες εγκατάστασης.

6. Θα πρέπει να υπάρξει μια τεράστια παγκόσμια κινητοποίηση (ΗΠΑ, Ε.Ε., ΟΗΕ) για την εγκατάσταση προσφύγων στις χώρες όπου τώρα βρίσκονται (Τουρκία, Λίβανος, Μαρόκο), με ένα κολοσσιαίο πρόγραμμα επίσης χρηματοδότησης 20 δισ.€ - από τα οποία η Ε.Ε. θα

μπορεί να παρέχει 10-15 δισ.€. Ως αντιστάθμισμα, προτείνεται η εγκαθίδρυση Ειδικών Οικονομικών Ζωνών σε αυτές τις χώρες, όπου θα αξιοποιείται το στάσιμο πληθυσμιακό δυναμικό, σε συνδυασμό με το ντόπιο.

Ειδικότερα για την Τουρκία, από το κείμενο της συνέντευξης Τύπου, το οποίο δημοσιοποιήθηκε στα ΜΜΕ, ο Σόρος εκθείασε τις «επιδόσεις» (sic!) της Τουρκίας στη διαχείριση του προσφυγικών ροών, αποκρύπτοντας βέβαια την μόχλευση των δουλεμπόρων και τη χρησιμοποίηση μιας ανθρωπιστικής κρίσης για την προώθηση των γεωπολιτικών συμφερόντων της χώρας. Και από εκεί και πέρα επανέλαβε την ανάγκη να καταστεί η Τουρκία ο κυριότερος «μεσοσταθμός» των προσφυγικών ροών, επανέλαβε την πρότασή του να πληρώνεται το τουρκικό κράτος 5.000 \$/πρόσφυγα για τις υπηρεσίες που θα προσφέρει στην Ε.Ε. και πρόσθεσε ότι η τελευταία θα πρέπει να επιδιώξει τη συμφωνία με την Τουρκία, συνδέοντας τη σύναψή της με ουσιαστική προώθηση της ένταξής της στην Ευρώπη.

Το σχέδιό του Σόρος είναι όντως υπερφιλόδοξο, αλλά έχει και απώτερες στοχεύσεις. Ο διαβόητος δισεκατομμυριούχος είναι άκρως επικίνδυνος, αλλά ούτε χαζός και χτεσινός, για να υποστηρίξει δημόσια αυτά που τον φέρουν τα ελληνικά δημοσιεύματα να λέει.

Ουσιαστικά, αποσκοπεί στο να μεταβάλει το προσφυγικό αδιέξοδο σε εργαλείο για την επίλυση των κεντρικών οικονομικών προβλημάτων των οικονομιών της ευρωζώνης. Προωθεί ένα είδος «κείνσιανισμού των προσφύγων», δηλαδή τη χρηματοδότηση της εγκατάστασής τους στην Ευρώπη, με σκοπό τη δημογραφική ανόρθωση του εργατικού της δυναμικού, την τόνωση της ρευστότητας και τη χρηματοδότηση της δημιουργίας περαιτέρω ζήτησης σε προϊόντα, υπηρεσίες κ.ο.κ. μέσω της ανάληψης του κόστους εγκατάστασης από την Ε.Ε., τις ΗΠΑ κ.ο.κ. Και, τέλος, την οργάνωση μιας μεγάλης «περιφέρειας της Δύσης», που θα λει-

τουργεί ως μεθοριακός μεσοσταθμός οργανωμένου φιλτραρίσματος των ρευμάτων. Ιδιαίτερο ρόλο σε αυτό αποδίδει στην Τουρκία, την οποία θέλει εντός Ε.Ε., στο πλαίσιο των ευρύτερων ευρωπαϊκών του οραματισμών.

Ως γκουρού της σπεκουλαδορικής επιχειρηματικότητας, αλλά και διδάκτωρ φιλοσοφίας, πιστός στο ιδεώδες της *Ανοιχτής Κοινωνίας* του διδασκάλου του, Καρλ Πόπερ, ο Σόρος σκέφτεται αμιγώς *φιλελεύθερα*. Προτείνει στην ουσία μια οικονομική (ή οικονομίστικη) λύση που υποτιμάει καίρια την διάσταση των πολιτισμικών/γεωπολιτικών αντιθέσεων και συγκρούσεων. Το πρόγραμμά του είναι σχεδιασμένο να δουλέψει σε έναν «επίπεδο κόσμο». Ο δικός μας, πάντως, δεν είναι, γι' αυτό και οι προοπτικές εφαρμογής του σχεδίου του είναι πολύ μικρές: Όλες οι κοινωνίες του ευρωπαϊκού Βορρά ανησυχούν για την αλλοίωση της πολιτιστικής και εθνικής τους ούστιας, ενώ τρέμουν στην προοπτική μήπως και οι πολιτιστικές συγκρούσεις, που υποδαύλισαν τα ίδια τους τα κράτη στη Μέση Ανατολή, επεκταθούν στο εσωτερικό τους. Συν τοις άλλοις, ο Σόρος νομίζει ότι μιλάει στις «Ηνωμένες Πολιτείες της Ευρώπης» και δεν κατανοεί ότι είναι από δύσκολο έως αδύνατον, όσο βαθιάειν η κρίση του προσφυγικού, να υπάρξει ενιαία στάση εντός της Ε.Ε.

Και, τέλος, είναι σαφές ότι η επίλυση των εκρηκτικών γεωπολιτικών, οικονομικών, δημογραφικών και οικολογικών ανηφάσεων του παγκόσμιου συστήματος δεν εξαγοράζεται. Το προσφυγικό, και ευρύτερα το μεταναστευτικό αδιέξοδο της Ευρώπης, καταδεικνύει με τρόπο σαφή ότι έχουμε υπερβεί προ πολλού το στάδιο όπου ήταν εφικτή η αποκατάσταση της ισορροπίας του παγκόσμιου συστήματος μέσω ακόμα και γενναίων «αυτομεταρρυθμίσεων» του, δίχως να αμφισβητηθούν τα θεμέλιά του...

Κάπαγκον

Το Ισλαμικό Κράτος και το μυστικό του όπλο

Του Κώστα Γεώργια

Φαίνεται ότι η ουαχαμιστική ερμηνεία του Ισλάμ δεν είναι αρκετή για να παρακινήσει τους μαχητές του Ισλαμικού Κράτους να φέρουν εις πέρας τις βιαιοπραγίες που διαπράττουν. Έτσι, πέρα από τους βιασμούς γυναικών που επιδίδονται, ιδίως όταν επιστρέφουν νικητές από μια μάχη, η ηγεσία τους παρέχει και ...ναρκωτικά. Οι Κούρδοι, για παράδειγμα, στο Κομπάνι, αναφέρουν ότι πολλές φορές ανακαλύπτουν ποσότητες χαπιών σε όσους συλλαμβάνουν. Προφανώς, η εκπλήρωση της θεικής τους αποστολής χρειάζεται και λίγη βοήθεια από τη σύγχρονη φαρμακοβιομηχανία.

Το κάπαγκον είναι ένα φαρμακευτικό προϊόν που απαγορεύτηκε στις δυτικές χώρες το 1986 ως ιδιαίτερα εθιστικό. Πρόκειται για μια διεγερτική ουσία που προκαλεί ένα είδος ευφορίας. Οι τυπικές του συνέπειες είναι να γίνεται κάποιος ομιλητικός, να ξαγρυπνά, να είναι όλο ενέργεια. Όσον αφορά τους «μαχητές»,

Το κάπαγκον είναι ένα φαρμακευτικό προϊόν που απαγορεύτηκε στις δυτικές χώρες το 1986 ως ιδιαίτερα εθιστικό.

είναι τα χαπάκια που τους κάνουν να φιάχνονται, να μην υποχωρούν και να προχωρούν στις ακρότητες που προβάλλονται με βίντεο από το Ισλαμικό Κράτος¹.

Στις περιοχές της Συρίας, που το Ισλαμικό Κράτος –και η λοιπή συριακή αντιπολίτευση (ουαχαμιστικής προέλευσης)– κατέχει, η παραγωγή του συγκεκριμένου ναρκωτικού έχει εκτοξευτεί, αφού η πρώτη πώληση πειρελαίου, ήταν η δη-

μιουργία εργαστηρίων για την παραγωγή χαπιών κάπαγκον. Σύμφωνα με εκθέσεις, το Ισλαμικό Κράτος έχει μεγάλα έσοδα, γιατί μετέτρεψε τα φαρμακευτικά εργαστήρια που κατέλαβε στο Χαλέπι σε μονάδες παραγωγής κάπαγκον². Μάλιστα, ο λυσοσαλέος βομβαρδισμός των Κούρδων από τους Τούρκους στη συνοριακή περιοχή δυτικά του Ευφράτη συνδέεται και με το γεγονός του ανθίζοντος εμπορίου ναρκωτικών, που οι Τούρκοι κάνουν μαζί με

το ισλαμικό Κράτος.

Οι ποσότητες του συγκεκριμένου ναρκωτικού που διακινούνται στη Μέση Ανατολή είναι τεράστιες. Πρόσφατα, ένας Σαουδάραβας πρίγκιπας³ συνελήφθη στο αεροδρόμιο της Βηρυτού γιατί στο ιδιωτικό του τζετ, με προορισμό το Ριάντ, είχε φορτώσει δύο τόνους από αυτό το ναρκωτικό. Το 2006, στη Σαουδική Αραβία κατασχέθηκαν 12 τόνοι από το συγκεκριμένο ναρκωτικό⁴. Υπολογίζεται ότι το 40% των νέων στη Σαουδική Αραβία, που είναι τοξικομανείς, χρησιμοποιούν κάπαγκον, ενώ ο συνολικός τζίρος από την πώληση ναρκωτικών στη Σαουδική Αραβία ανέρχεται επισίως σε 6,1 δισεκατομμύριο δολάρια⁵. Ιδιαίτερος ενδιαφέρον είναι το γεγονός ότι, σε όσες χώρες ακολουθούν την αυστηρή εκδοχή⁶ του Ισλάμ και απαγορεύουν το αλκοόλ ή/και προωθούν τον διαχωρισμό των γυναικών από τους άνδρες, η χρήση του ναρκωτικού γίνεται ακόμα και σε ...γάμους, όπου σερβίρεται διαλυμένο στο τσάι! Στη Σαουδική Αραβία το χρησιμοποιούν μάλιστα και οι μαθητές των σχολείων για να κρατώνται ζύπνιοι στις εξετάσεις!

Είναι σίγουρο ότι η κατάπιξη της ιδεολογίας του αραβικού εθνικισμού και η προσπάθεια υποκα-

τάστασής του από θεολογικές ακρότητες, που στηρίζονται τόσο από τους Σαουδάραβες, όσο και από τους συμμάχους τους Αμερικάνους, φτιάχνει μια «Νέα Μέση Ανατολή», «φτιαγμένη», όμως.

Σημειώσεις

1. Stephen Kalin, Insight - War turns Syria into major amphetamines producer, consumer, Reuters, 13 Ιανουαρίου 2014.
2. Dawn Perlmutter, ISIS Meth Heads: Tweaking in the Name of Islam. The Islamic' State Army of Drug Fiends, frontpagemag.com, 9 Μαρτίου 2015.
3. Rebecca Perring, Saudi Prince arrested in drugs bust after two tones of drugs found on jet, The Express, 27 Οκτωβρίου 2015.
4. The Global Initiative Against Transnational Organized Crime, Amphetamines, Anarchy, and Assad, <http://www.globalinitiative.net/>.
5. Cecily Hilleary, Captagon: 'Breaking Bad' in Saudi Arabia, Voice of America, 6 Νοεμβρίου 2015.
6. Χωρίς να θέλουμε να μπορούμε σε ...θεολογικού τύπου αντιπαραθέσεις, επισημαίνουμε ότι το Κοράνι δεν απαγορεύει πουθενά το αλκοόλ, ενώ κάνει αναφορά για προσοχή στους εθισμούς.

Η μάχη για το κλίμα στο Παρίσι

«Θερμός Δεκέμβρης» για το οικολογικό κίνημα

Μετά την τελευταία παγκόσμια συνδιάσκεψη για την κλιματική αλλαγή, που πραγματοποιήθηκε στην Κοπεγχάγη το 2009 και κατέληξε σε ένα μεγαλειώδες φιάσκο, η σκυτάλη παραδίδεται στο Παρίσι, όπου θα πραγματοποιηθεί η νέα διάσκεψη, από τις 30/11 έως τις 12/12.

Λόγω της παταγώδους αποτυχίας της προηγούμενης συνδιάσκεψης στη Δανία, τα κινήματα και η κοινωνία των πολιτών έχουν προσανατολιστεί σε μια διαφορετική στρατηγική παρέμβασης για την συνδιάσκεψη στο Παρίσι. Σχεδιάζουν να εγκαταλείψουν τις προσπάθειες να ασκήσουν πίεση εντός των εργασιών της, και μεταφέρουν το επίκεντρο σε παράλληλες διεθνείς συναντήσεις, με κεντρική την «Συνδιάσκεψη των Λαών για το Κλίμα»

Ήδη κείμενα και διεθνείς εκκλήσεις για συμμετοχή στις αντι-διασκέψεις καταγγέλλουν την υποκρισία των ισχυρότερων χωρών απέναντι στην κλιμακούμενη περιβαλλοντική κρίση, ενώ, πέραν των συναντήσεων προγραμματίζεται και

μία «θερμή» διαδήλωση ακτιβιστών που σκοπό έχει να περικυκλώσει τις εγκαταστάσεις της συνδιάσκεψης, ασκώντας «πολιτική ανυπακοή».

Η δράση θα πραγματοποιηθεί στις 12 Δεκεμβρίου 2015, και την στηρίζουν μη κυβερνητικές οργανώσεις, συνδικάτα, νεοθαιτιστικές οργανώσεις, οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών και... εκκλησιαστικές οργανώσεις! Στο σχετικό κάλεσμα αναφέρουν ότι απαιτούν μια ολότελα διαφορετική ατζέντα για το κλίμα, που να διασφαλίζει: 1) Μια άμεση, και δραστηκή μείωση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα. 2) Εγγυήσεις για την δίκαιη αντιμετώπιση των κοινοτήτων που πλήττονται από την κλιματική αλλαγή. 3) Προτεραιότητα στις οικολογικές πρακτικές ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. 4) Δημιουργία ενός «σχεδίου βιώσιμης μετάβασης» των πιο φτωχών και ευάλωτων χωρών σε καθεστώς «μειωμένων εκπομπών».

Για όποιον αντέχει ακόμα το βαλάντιό του, ίσως μια βόλτα στο Παρίσι κατά τις ημέρες που κλιμακώνονται οι κινητοποιήσεις, να έχει ιδιαίτερο ενδιαφέρον...

Μαυροβούνιο: Διαρκής κρίση

Το κίνημα ενάντια στον Τζουγκάνοβιτς σε πορεία προς τον λαό

Τίσας και να το έχετε ακούσει, καθώς εδώ και μερικές εβδομάδες περνάει στα «φιλά» των εφημερίδων και των δελτίων ειδήσεων. Το κρατίδιο του Μαυροβουνίου συγκλονίζεται από ένα πλάτυ αντικαθεστωτικό, λαϊκό κίνημα που απαιτεί την αποπομπή του επί 27 (!) χρόνια κυρίαρχου Μίλο Τζουγκάνοβιτς. Ο Τζουγκάνοβιτς, ξεκινώντας από διάφορα πόστα της πάλη ενιαίας Γιουγκοσλαβίας και καταλήγοντας πρωθυπουργός στο προσφάτως (2006) αποσχισθέν από την Σερβία κρατίδιο, έχει εγκαθιδρύσει ένα γκανγκστερικό, κληποκρατικό και φιλοδουτικό καθεστώς, το οποίο πλέον βρίσκεται στα τελευταία στάδια εκφυλισμού.

Η σαγόνια που ξεχείλιζε το ποτήρι ήταν η απόφαση του Τζουγκάνοβιτς να εκκινήσει διαδικασίες ένταξης της χώρας στο ΝΑΤΟ. Οι πολίτες του Μαυροβουνίου, δεν μπορούν να ξεχάσουν ούτε τους βομβαρδισμούς του 1999, και επίσης θεωρούν ότι τυχόν ένταξη στον οργανισμό θα πυροδοτήσει έναν νέο κύκλο αλβανικού αλυτρωτισμού, ο οποίος βρίσκεται σήμερα σε κατάσταση αναμονής, για να θέσει ζήτημα στις δυτικές

επαρχίες της χώρας.

Καμπή του κινήματος, οι σφοδρές συγκρούσεις που ξέσπασαν στην πρωτεύουσα, Ποντγκόριτσα, στις 24 Οκτωβρίου 2015, οι οποίες αντιμετωπίστηκαν με ακραία καταστολή από την πλευρά της αστυνομίας. Τώρα το κίνημα αλλάζει στρατηγική, και προβαίνει σε μια «πορεία προς τον λαό» πραγματοποιώντας μια μεγάλη εκστρατεία από πόλη σε πόλη. Το καθεστώς καταγγέλλει τους διαδηλωτές ως «υποκινούμενους από την Ρωσία», αλλά οι ίδιοι απαντούν ότι αξιώνουν να θέσουν τέλος στον αυταρχισμό, την διαφθορά, και την εθελόδουλη του καθεστώτος το οποίο έχει βυθίσει την χώρα σε μια βαθιά οικονομική κρίση....

Η αναγέννηση των συνεταιρισμών στην Γαλλία και την Ιταλία

Φιλοξενούμε δύο συνοπτικά κείμενα, με στοιχεία για την τόνωση της

συνεταιριστικής δραστηριότητας στη Γαλλία και την Ιταλία – ενώ αντίστοιχη είναι η εικόνα και για την Ισπανία. Η άνοδος των συνεταιρισμών, καθώς και η βαρύτητά τους στο συνοπτικό οικονομικό τοπίο αυτών των οικονομιών, είναι μικρή, αλλά σταθερή, ενώ αξιοσημείωτη είναι και η ανθεκτικότητα που επιδεικνύουν εν μέσω της οικονομικής κρίσης

Στην Ελλάδα, οι συνεταιρισμοί απέκτησαν τη δική τους αίγλη στις συζητήσεις τμημάτων της κοινωνίας, προς αναζήτηση διεξόδων από την κρίση. Ωστόσο, μόνον εξαιρέσεις (ΑΣΕΠΟΠ Βελβεντού, ΘεοΓάλα, ΘεοΓΗ, Βίος Coop, αλλά και οι διάσπαρτοι κυρίως γυναικείοι συνεταιρισμοί της περιφέρειας) μπόρεσαν να διαφύγουν από τη βύσση του παρασιτισμού. Κατά τα άλλα, τα περισσότερα συνεταιριστικά εγχειρήματα που ξεπήδησαν μέσα στις μεγάλες πόλεις ήσαν... μπαρ και εστιατόρια. Γεγονός που δεικνύει, ότι δυστυχώς, στη χώρα μας ο παρασιτισμός «μοιχύνει» προς το παρόν ακόμα και τις ενάρετες οικονομικές πρακτικές...

Ρήξη

Ιταλία: Συνεταιρισμοί σε άνοδο

Σωτήρια η λειτουργία τους για την γυνακεία εργασία

Σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Ερευνητικό Ινστιτούτο για τους Συνεταιρισμούς και τις Κοινωνικές Επιχειρήσεις (EURICSE), οι κοινωνικοί συνεταιρισμοί που δραστηριοποιούνται στον τομέα της υγείας και της κοινωνικής πρόνοιας αντιπροσωπεύουν το 44,5% των συνολικών θέσεων εργασίας, που δημιουργήθηκαν σε αυτούς τους κλάδους, στην Ιταλία. Επιπλέον, μεταξύ του 2008 και του 2013, η αύξηση των θέσεων εργασίας στους συνεταιρισμούς αποδίδεται εντελώς στην υγεία και στις άλλες υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας: Έχουν υπερκαλύψει τη μείωση της απασχόλησης στη βιομηχανία και ιδιαίτερα στις κατασκευές. Ο αριθμός των κοινωνικών συνεταιρισμών διπλασιάστηκε μεταξύ του 2001 και του 2011 (από 5.674 σε 11.624) και οι θέσεις εργασίας αυξήθηκαν σε αυτούς κατά 129,4% (από 159.144 σε 365.006).

Η Τρίτη Έκθεση για τους Συνεταιρισμούς που προσφάτως δημοσιοποίησε η EURICSE, δείχνει πως οι τάσεις των κοινωνικών συνεταιρισμών κατά τη διάρκεια της κρίσης αποτελούν σημαντικό δείκτη της βιωσιμότητάς τους. Πολλοί υποστήριξαν κατά τη διάρκεια αυτών των χρόνων ότι η ανάπτυξη των κοινωνικών συνεταιρισμών βασίστηκε όχι στα εγγενή χαρακτηριστικά αυτού του μοντέλου επιχειρήσεων –που συνδυάζει μ' έναν καινοτόμο τρόπο την επιχειρηματικότητα με τον κοινωνικό σκοπό–, αλλά στις πολιτικές υπεργολαβιών που υιοθέτησε το κράτος για την παραγωγή κοινωνικών και εκπαιδευτικών υπηρεσιών. Εάν όντως συνέβαινε έτσι, η ανάπτυξη θα είχε καμφθεί, ιδιαίτερα έπειτα από τις περικοπές στον κρατικό προϋπολογισμό. Αντίθετα με τις εκτιμήσεις, τα στοιχεία που περιέχονται στην έκθεση δείχνουν ότι όχι μόνον αυτή η κάμψη δεν συνέβη, αλλά έγινε ακριβώς το αντίθετο.

Πέρα από την εντυπωσιακή ανάπτυξη

των κοινωνικών επιχειρήσεων, η εργασιακή βαρύτητα των συνεταιρισμών είναι υψηλή σε ολόκληρο τον τομέα των υπηρεσιών: Στον τομέα των μεταφορών αντιπροσωπεύουν το 19,7% του συνόλου και στις λοιπές υπηρεσίες το 11,6%. Επίσης, ο τομέας των υπηρεσιών είναι εκείνος στον οποίο οι συνεταιρισμοί καταγράφουν μεγαλύτερες επιδόσεις πάνω στον έμμεσο αντίκτυπο που ασκούν σε άλλες επιχειρήσεις (π.χ. στη ζήτηση αγαθών και υπηρεσιών από συνεταιρισμούς σε μη συνεταιριστικές επιχειρήσεις, όπου οι πρώτες ενεργοποιούν το 9,5% του συνολικού παραγόμενου προϊόντος του κλάδου).

Στο πεδίο της μεταφοράς επιχειρήσεων στους εργαζόμενους, 252 μεταβιβάσεις πραγματοποιήθηκαν στην Ιταλία από τη δεκαετία του 1980 (πάνω από το 80% στη βιομηχανία, τις υπηρεσίες και τις κατασκευές) και η πλειονότητά τους είναι μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Το ποσοστό επιβιώσής τους ήταν υψηλό και αρκετές από αυτές κατάφεραν όχι μόνο να επιβιώσουν, αλλά να διευρύνουν τις δραστηριότητές τους αυξάνοντας τις θέσεις απασχόλησης. Μεταξύ των συνεταιρισμών που ιδρύθηκαν κατά τα τέλη του '80 και τις αρχές του '90, το 36% είναι ακόμα ενεργοί. Υποστηρίχθηκαν και από τις κατάλληλες πολιτικές (τον Νόμο Μάρκορα) και άλλα ιδιαίτερα εργαλεία που διαμόρφωσαν οι συνεταιριστικές συνομοσπονδίες.

Απόδοση των συνεταιρισμών

Στο τέλος του 2013, υπήρχαν 70.000 συνεταιρισμοί που προσέφεραν 1.257.213 θέσεις εργασίας, δηλαδή το 9,5% των συνολικών θέσεων στις ιδιωτικές, μη αγροτικές επιχειρήσεις. Επιπλέον, το 76,8% αυτών των θέσεων ήταν σταθερές εργασίες (συμβάσεις αορίστου χρόνου) και 51% από τους απασχολούμενους στις συνεταιριστικές επιχειρήσεις ήταν γυναίκες. Αυτές οι επιχειρήσεις επέδειξαν ισχυρή ανθεκτικότητα στους καιρούς της κρίσης. Από το 2008 μέχρι το 2013, η απασχόληση στους συνεταιρισμούς αυξήθηκε κατά 6,8%, έναντι 5% στις μη συνεταιριστικές, ιδιωτικές επιχειρήσεις. Το ποσοστό αύξησης ήταν ιδιαίτερα υψηλό σε ό,τι αφορά στις συμβάσεις ορισμένου χρόνου και στη γυναικεία απασχόληση.

Η καλή επίδοση των συνεταιρισμών δεν είναι αποτέλεσμα των υποθέμενων χρηματοοικονομικών πλεονεκτημάτων που απολαμβάνουν οι συνεταιρισμοί στην Ιταλία. Αντίθετα, οι πιέσεις ρευστότητας ήταν αισθητά υψηλότερες για τους συνεταιρισμούς, σε σύγκριση με άλλες επιχειρήσεις (το 2013, 7,7% για τις πρώτες, έναντι 6,8% για τις δεύτερες), κυρίως εξαιτίας της μεγαλύτερης πίεσης που υπέστησαν οι κοινωνικές δαπάνες και η φορολογία του εισοδήματος από την εργασία. Μεταξύ του 2007 και του 2013 η συνεισφορά σε ρευστότητα των συνεταιρισμών αυξήθηκε, ενώ εκείνη των ανώνυμων εταιρειών μειώθηκε.

Γαλλία: Νέες θέσεις εργασίας

Συνεταιριστικά εγχειρήματα με ανθεκτικότητα στην κρίση

Το 2014 δημιουργήθηκαν 2.800 νέες θέσεις εργασίας, στις οποίες περιλαμβάνονται και 1.940 σε νέους εργατικούς συνεταιρισμούς στη Γαλλία, σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία που ανακοίνωσε η γαλλική συνομοσπονδία εργατικών συνεταιρισμών Cg Scoop. «Είμαστε πολύ ευχαριστημένοι με τα αποτελέσματα του 2014 και αιενίζουμε το μέλλον με αισιοδοξία.

Το 2014 ιδρύθηκαν 277 νέοι συνεταιρισμοί. Ενώ οι ιδρύσεις εκ του μηδενός παραμένουν πλειο-

ψηφικές, υπάρχει και ένα ιστορικό μεταβιβάσεων υγιών επιχειρήσεων. Το 20% των εργατικών συνεταιρισμών που δημιουργήθηκαν τον προηγούμενο χρόνο ήταν αποτέλεσμα μεταβίβασης της ιδιοκτησίας των επιχειρήσεων», λέει ο Πατρικ Λενακέρ, πρόεδρος της CG Scoop.

Αυτό το επιχειρηματικό μοντέλο αφορά όλους τους οικονομικούς κλάδους, οι οποίοι με τα χρόνια έχουν καταστεί περισσότερο διαφοροποιημένοι. Σχεδόν το 46% των συνεταιρισμών ενεργοποιούνται στον κλάδο

των υπηρεσιών, το 18% στις κατασκευές και το 14% στη βιομηχανία, ενώ ακολουθούν από κοντά το εμπόριο και η εκπαίδευση, η υγεία και η κοινωνική δράση. Οι μισές ιδρύσεις συνεταιρισμών πραγματοποιήθηκαν στις υπηρεσίες, όπου αντιστοιχούν περίπου 1230 εργατικοί και κοινωνικοί συνεταιρισμοί και 18.300 θέσεις εργασίας.

Επιπρόσθετα, αυτό το επιχειρηματικό μοντέλο έχει να επιδείξει ένα τριετές ποσοστό επιβίωσης της τάξης του 76%, έναντι 71% για τις άλλες γαλλικές επιχειρήσεις.

leSCOP

la démocratie nous réussit

Στην 5ετία, το ποσοστό είναι 64% έναντι του 50% όλων των γαλλικών εταιρειών, δείκτης που καταδεικνύει τη γενικότερη οικονομική αποδοτικότητα του μοντέλου.

Πικροδάφνη: ΟΧΙ των πολιτών στην ανάπλαση

Διαδήλωση με πλήθος κόσμου έπειτα από κάλεσμα της πρωτοβουλίας «πολίτες υπέρ των ρεμάτων της Αττικής»

Του Νίκου Ντάσιου

Μεγάλη ήταν η συμμετοχή του κόσμου στο κάλεσμα της πρωτοβουλίας «πολίτες υπέρ των ρεμάτων της Αττικής», για περίπατο-διαμαρτυρία στο ρέμα της Πικροδάφνης από τη Λ. Βουλιαγμένης έως τις εκβολές του στο ΕΔΕΜ του Φαλήρου στις 25 Οκτώβρη. Τα πρόσφατα πλημμυρικά φαινόμενα, με τον τραγικό απολογισμό των τεσσάρων νεκρών στη δυτική Αθήνα μετά την νεροποντή έπαιξαν σαφώς ρόλο στην ευαισθητοποίηση του κόσμου και δικαιολογούν εν πολλοίς την αυξημένη συμμετοχή του.

Το επίμαχο στην εν λόγω κινητοποίηση είναι η δημοσίευση, εντός του καλοκαιριού, τροποποιημένης μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων για το έργο, «Ανάπλαση ρέματος Πικροδάφνης από την Λ. Βουλιαγμένης έως την εκβολή του», από την Περιφέρεια Αττικής. Η μελέτη, η οποία παρατύπως δεν μπήκε σε δημόσια διαβούλευση, προσεγγίζει το υπάρχον οικοσύστημα -χαρακτηριστικό υγρότοπο Β προτεραιότητας-, ως απλό αγωγό αποχέτευσης ομβρίων υδάτων και το μετατρέπει σε ανοικτό οχετό με συρματοκιβώτια. Πιο συγκεκριμένα, κατά μήκος των 5 χιλιομέτρων της κοίτης του, προβλέπεται η κατασκευή 150 έρ-

γων (1 ανά 33 μέτρα!!) στα οποία περιλαμβάνονται: συρματοκιβώτια 6 χιλιομέτρων στις δύο όχθες, τοιχεία 3,2 χιλιομέτρων και βαριά έργα από μπετόν ενός χιλιομέτρου. Το δε συνολικό κόστος, που περιλαμβάνει τη μελέτη, τα έργα και τις φυτεύσεις, αγγίζει τα 16 εκατ. €!

Οι παρεμβάσεις αυτές έρχονται σε συνέχεια της κατασκευής αγωγού ομβρίων υδάτων στο τμήμα του ρέματος που διασχίζει την Ηλιούπολη και τον εγκιβωτισμό του σε μήκος διακοσίων μέτρων που έχει καταστρέψει το φυσικό του χαρακτήρα. Οι παρεμβάσεις αυτές οδηγούν στην αύξηση της ταχύτητας ροής των ομβρίων προς τα κατώτη του ρέματος καθώς και του όγκου τους, αφού εκτρέπονται από το ρέμα των Τραχώνων στο ρέμα της Πικροδάφνης. Κάθε πιθανότητα υπέρβασης του ορίου παροχής των 20,3m³/sec (σύμφωνα με την υδρολογική με-

λέτη του Εργαστηρίου Εγχειοβελτιωτικών Έργων και Διαχείρισης Υδατικών Πόρων του καθηγητή του Τσακίρη), μπορεί να προκαλέσει εκτεταμένα πλημμυρικά φαινόμενα στα νότια προάσια θέτοντας σε κίνδυνο τις περιουσίες 250 χιλιάδων κατοίκων. Η σημασία του ρέματος στην αποτροπή πλημμυρικών φαινομένων στα νότια προάσια είναι καθοριστική, αν θυμηθούμε μόνο πως τον Φεβρουάριο του 2013 η πλημμύρα στον Άλιμο προκλήθηκε μέσα σε πέντε ώρες, όταν η παροχή των όμβριων ξεπέρασε τα 80m³/sec και επιτάχθηκε από τον πλημμυρή καθαρισμό των σκουπιδιών που το είχαν φράξει στην οδό Αμφιτίτης - λίγο πριν τις εκβολές του στο Φάληρο. Οι έως τώρα προσφυγές των κατοίκων στο ΣτΕ κατά των έργων της Ηλιούπολης με αποδέκτης την Περιφέρεια Αττικής, τον Δ. Ηλιούπολης και την εταιρεία Τομή ΕΒΕΤΕ (συμφε-

ρόντων Μπόμπολα) απορρίφθηκαν ως εκπρόθεσμες!

Προβληματικό σημείο των νέων έργων είναι ότι δεν έχει προηγηθεί η οριοθέτηση του ρέματος και μάλιστα στο σύνολό του, δηλαδή από τις πηγές του στον Υμητό έως τις εκβολές του. Η οριοθέτηση της κοίτης του ρέματος, που σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία οφείλει να γίνει με έκδοση προεδρικού διατάγματος και να βασίζεται σε υδρολογική μελέτη και υψομετρικό-τοπογραφικό διάγραμμα, θα έπρεπε να οδηγήσει σε απομάκρυνση πολλών παράνομων και εκτός σχεδίου δραστηριοτήτων που έχουν εγκατασταθεί πάνω της και κινδυνεύουν με κατολίσθηση. Η μόνη δε ανάπλαση που θα συνόδευε την οριοθέτηση του ρέματος θα ήταν αυτή της αποκατάστασης του φυσικού χαρακτήρα του, με διατήρηση του πλούτου της ορνιθοπανίδας, της ιχθυοπα-

νίδας και της χλωρίδας (υδρόβιων φυτών), πολλά εκ των οποίων αποτελούν προστατευόμενα είδη. Μια τέτοια ανάπλαση θα περιοριζόταν στην εκχέρωση και απομάκρυνση των μπαζών από τα πρανή, στη διάνοιξη της διατομής του ρέματος διατηρώντας τους φυσικούς μαιάνδρους στην πορεία του και στον καθαρισμό του. Η φυσική αποκατάσταση είναι καθοριστικός παράγοντας αποτροπής πλημμυρικών φαινομένων, διατήρησης του φυσικού αερισμού της πόλης και της ισορροπίας του μικροκλίματος που διαταράσσεται από την κλιματική αλλαγή. Ένας ολοκληρωμένος οικολογικός επανασχεδιασμός για την αποτροπή των πλημμυρικών φαινομένων θα περιελάμβανε επιπλέον ένα σχέδιο αναδάσωσης του Υμητού, σε συνδυασμό με τη δημιουργία και τον συνεχή καθαρισμό υδατοφραγμάτων στις υπώρειές του, τη φυσική αποκατάσταση -όπου είναι δυνατό- των παραρεμάτων αρτηριών, τη δημιουργία υδατοδεξαμενών για τη συγκράτηση και χρήση του βρόχινου νερού για τις ανάγκες ποτίσματος της πόλης (αστικό κήποι κοκ).

As ελπίσουμε πως η επανεμφάνιση των πολιτών στο προσκήνιο θα ενδυναμωθεί και θα γίνει μονιμότερο φαινόμενο, αφού η λογική της ανάθεσης που επικράτησε, από το 2012 έως την εκλογή ΣΥΡΙΖΑ, αποδεικνύεται μέρα με τη μέρα αδιέξοδη και ατελέσφορη, με καταλυτικές συνέπειες στη ζωή μας.

Όλυμπος: Ο «θρόνος του Μάρδα»;

Του Δημήτρη Μπούσμπουρα

Ο υφυπουργός Μάρδας, στο άγχος του να συγκεντρώσει επενδυτικά σχέδια, συμπεριφέρεται σαν κοινοτάρχης που υιοθετεί όλες τις απίθανες προτάσεις. Εκτός κι αν τις σκέφτηκε ο ίδιος, καθώς δείχνει να έχει έφεση στα εξωτικά και περίεργα. Το πιθανότερο όμως είναι να του το είπε κάποιος, μεταξύ τυρού και αχλαδιού, σε μια ταβέρνα στο Λιτόχωρο.

Το σχέδιο του, «Ο θρόνος του Δία», αφορά την κατασκευή άλλων δύο καταφυγίων στο Οροπέδιο των Μουσών στον Όλυμπο, τη διάνοιξη δρόμων που να τα συνδέουν και τη φωταγωγήσή τους ώστε να ανεβαίνει κόσμος και να τρώει στις ταβέρνες. Κι όταν οι δρόμοι, κλείνουν, οι τουρίστες θα ανεβαίνουν με ελικόπτερο. Το ότι το Οροπέδιο των Μουσών βρίσκεται στα 2.600 μ υψό-

μετρο και έχει χιόνι οκτώ μήνες τον χρόνο, δεν έχει σημασία μπροστά στο προσδοκώμενο όφελος. Ο πρωθυπουργός, πιο ρεαλιστής, του είπε να κρατήσει το σχέδιο για αργότερα. Θα σκέφτηκε ότι είναι καλύτερα να μην μπλέξουμε με ορειβάτες και οικολόγους.

Κάπως έτσι προχώρησαν τα πράγματα στον Όλυμπο από το 1936 που κηρύχτηκε ο πρώτος εθνικός δρυμός της χώρας. Χωρίς σχέδιο και στόχευση. Στην αρχή απόλυτες απαγορεύσεις στον πυρήνα του εθνικού δρυμού και το χάος περιφερειακά. Η δασική υπηρεσία έφτιαξε, τη δεκαετία του '60, μια περίφραξη με συρματοπλέγμα όλου του πυρήνα. Ακόμα υπάρχουν οι σκουριασμένοι πάσσαλοι. Η ίδια υπηρεσία (δασαρχείο Ελασσόνας) άνοιξε δρόμο έως τα 2.550 μ υψόμετρα. Έτσι, η βόσκηση των κοπαδιών αιγοπροβάτων που ασκούσαν επί χιλιετίες περιορίστηκε και αντικαταστάθηκε από γελάδια που βόσκουν χωρίς επιτήρηση, κάνοντας πολύ περισ-

σότερη ζημιά στη χλωρίδα και το έδαφος. Και ορισμένοι, για να έχουν το κεφάλι τους ήσυχο, βάζουν δηλητηριασμένα δολώματα στην περίπτωση που εμφανιστεί λύκος. Το κυνήγι επιτρέπεται στην περιφερειακή ζώνη, ακόμα και στα πιο πολυσύχναστα και δημοφιλή μονοπάτια προς τα καταφύγια και τις κορυφές. Αποτέλεσμα παρόμοιων πρακτικών είναι να εξαφανιστούν τουλάχιστον πέντε είδη πουλιών, από την εποχή της ανακήρυξης του εθνικού δρυμού.

Απέναντι σ' αυτό, οι «παράγοντες» σε Πιερία και Λάρισα προτείνουν απίθανα σχέδια με γιγάντια σκι, τηλεφερική μέχρι τις κορυφές, μια αρχαία πόλη τύπου Ντίσνεϊλαντ στους πρόποδες του βουνού κ.λπ. Μέχρι και να σκαλιστεί η προτομή του Δία στους βράχους των κορυφών. Κοινός τόπος, σε όλα τα σχέδια, ήταν να επιτραπεί η δόμηση μέσα στον εθνικό δρυμό.

Σήμερα, μετά από είκοσι πέντε χρόνια επεξεργασίας, έχει διαμορφωθεί ένα σχέδιο Προεδ-

ρικού Διατάγματος (ΠΔ) για τον Εθνικό Δρυμό. Στην ίδια σχεδόν μορφή είχε περάσει από τα χέρια του Σουφλιά, όταν ήταν υπουργός Περιβάλλοντος (μαζί και Δημοσίων Έργων όπως ήταν τότε). Σταμάτησε όμως, γιατί ένα λόμπι εργολάβων δημιουργήσε ένα κλίμα στην Πιερία, επικαλούμενο την απαγόρευση επενδύσεων, σαν αυτές που προτείνει σήμερα ο Μάρδας. Το λόμπι αυτό είχε εκπρόσωπους στη βουλή. Ο Κωνσταντόπουλος (υφυπουργός Υγείας τότε) δήλωσε δημόσια ότι κατάφερε να σταματήσει το ΠΔ. Μήπως είναι αυτός που έβαλε ιδέες στον Μάρδα;

Αντιπατριωτισμός και ταξική νεύρωση

Του Δημήτρη Γιαννάτου

Παράλληλα με την εθνική και κοινωνική κρίση και παρακμή, που εξαπλώνεται στη χώρα, πληθαίνουν διαρκώς οι αντιπατριωτικές κραυγές, που ταυτίζουν την υπεράσπιση της πατρίδας και του λαού μας με τον εθνικισμό.

Η ταύτιση αυτή, που οδηγεί σε ακραίες καταγγελίες και δραματικούς τόνους, ενορχοποιώνεται και εξαπολύεται από μεγάλη μερίδα της αριστεράς (εκουγχρονιστικής ή ακραία ταξικιστικής) και ενός antifa- αναρχικού χώρου.

Θα περίμενε κανείς ότι, σε μια χώρα που πετιέται στον υπόνομο της ευρωπαϊκής περιφέρειας, η αντίδραση θα ήταν το αμυντικό και προοδευτικό πάντρεμα της εθνικής ανεξαρτησίας και της κοινωνικής-ταξικής απελευθέρωσης. Αλλάστω το γεωπολιτικό πλαίσιο και η ιστορικότητα κάθε χώρας ή εθνότητας επηρεάζουν και τη φύση των κινημάτων, ώστε η υποστήριξη αναρχικών ομάδων στην Τουρκία και στη Συρία, στον δίκαιο **εθνικό αγώνα** των Κούρδων, να είναι απόλυτα ορθολογική ή η πατριωτική φύση αριστερών κινημάτων, ακόμα και εντός Ε.Ε., να είναι αγώνας κοινωνικής ύπαρξης των ανθρώπων (Καταλωνία, Βάσκοι, Ιρλανδία, κ.λπ.), για να μη μιλήσουμε για τα λατινοαμερικανικά ιθαγενικά κοινωνικά κινήματα.

Η **αποεδαφικοποίηση** της

«αριστεράς» και η ενοχοποίηση των πατριωτικών χαρακτηριστικών της αναπτύσσονται την δεκαετία του '90 και μεγιστοποιείται από τη δεκαετία του 2000. Η ουδετερότητα της ιστορικής έρευνας, η ελληνική α-συνέχεια, οι παρελάσεις, η απαξίωση των εθνικών εθίμων, η αποθέωση του «ξένου» και των εισαγόμενων ιδεών και συμπεριφορών, κ.α. αποτέλεσαν σημεία αιχμής της «αντιπατριωτικής» ρητορείας. Η πλήρης κυριαρχία του νεοφιλελεύθερου καπιταλισμού κατέκτησε το πνευματικό υλικό της αριστεράς αυτής, η οποία προώθησε - μέσω των ιδεοληψιών της - τη διάλυση των παραδοσιακών θεσμών και, από άλλο δρόμο, εξύψωσε τον μηδενισμό του ατόμου σε απόλυτη εξέγερση και «απελευθέρωση».

Αυτή η έντονη αλλοιρίωση έχει ως χαρακτηριστικό την - σχεδόν νευρωτική - ενοχοποίηση όσων θεωρούνται πατριώτες, δηλαδή ... «εθνικιστές». Η διεκδίκηση, μάλιστα, κάθε λογής ατομικών δικαιωμάτων, ως πεμπουσία των κινημάτων αυτών, εκφράζεται σχεδόν αυταρχικά, ενάντια στην εθνική κοινωνία και όχι ενάντια στο δυναστικό κράτος (το οποίο ενίοτε κατοικείται και από δικές μας Μ.Κ.Ο). Δεν αποτελεί, δηλαδή, αντιεραρχική διεκδίκηση για τη δημιουργία νέας πολιτικής κοινωνίας, αλλά εκφράζεται αποκλειστικά ως ναρκισσοτική αντικοινωνική πολεμική.

Το φαινόμενο αποκτά τα χαρακτηριστικά μιας **ταξικής νεύρωσης**, που δημιουργείται όταν ο άνθρωπος αλλάζει κοινωνική θέση,

όταν **μετατοπίζεται** από μια σχετικά σταθερή κοινωνική ομάδα (τάξη) σε μια άλλη κοινωνική ή επαγγελματική θέση (*Vincent de Gaulejac - Η ταξική νεύρωση* - Εκδόσεις Παπαζήση - 1987). Η ψυχοπαθολογική αυτή κατάσταση διαμορφώνεται όταν, ταυτόχρονα, αλλάζει η κοινωνική ομάδα και όταν συντρέχουν ψυχοσεξουαλικές συγκρούσεις (ιδιαίτερα με την ενοχή που σχετίζεται με αυτές).

Είναι χαρακτηριστικό ότι στην Ελλάδα ο «αντιπατριωτικός» λόγος εκφέρεται από μεσοστρωματικά «αριστερά» στρώματα, που ανελίχθηκαν οικονομικά και επαγγελματικά την εποχή του παρασιτικού εκουγχρονισμού, ή από τα παιδιά τους, που ζουν το παράλογο της αφθονίας εμπροσμάτων, των αντιφατικών πολιτισμικών μηνυμάτων και της κρίσης, που ακυρώνει όλα τα παραπάνω και οδηγεί στην απουσία οράματος. Κατ' αναλογία, ο εθνικιστικός και ρατσιστικός λόγος θεριεύει κατά βάση στη μικροαστική τάξη, που βίαια προλεταροποιείται και χάνει την κοινωνική της θέση.

Αυτοί οι αριστεροί γονείς, παιδιά μιας εργατικής ή αγροτικής τάξης, που μορφώθηκαν, ανελίχθηκαν και πέτυχαν, βιώνουν την απώλεια της οικογενειακής ταυτότητας και της ασφάλειας της τάξης των γονιών τους. Μοιάζει, επιπλέον, να φθονούν ασυνείδητα τους γονείς τους, που τους ώθησαν στον δρόμο της ατομικιστικής ανέλιξης, σ' έναν κόσμο που **«κανείς δεν ανήκει πουθενά»**, ορφανοί από κάποιο συλλογικό όραμα. Τα παιδιά τους, από την άλλη, γενεαλογικά, εκφράζουν τη δική τους τραυματική νεύρωση και τον θυμό για ό,τι χάνεται. Η αντιπα-

τριωτική, αντικοινωνική νεολαία, εκφράζει μηδενιστικά και νευρωτικά την «προδοσία» των γονιών της από τη συλλογική κοινότητα και τα ιδανικά. Η ενοχοποίηση των «Ελλήνων», η υποτίμηση του λαϊκού στοιχείου, η ενοχοποίηση της ελληνικής κοινωνίας για τους τραγικούς θανάτους των προσφύγων, παρ' όλη τη βοήθεια που προσφέρουν οι απλοί άνθρωποι, η λαιμοδωρία για κάθε τι ελληνικό, η ποινικοποίηση κάθε έκφρασης που υπονοεί κοινωνική συνοχή κ.α., εκφράζονται ενάντια στην κοινωνία που και αυτοί ανήκουν, εκφράζονται δηλαδή ως **επίθεση στον εαυτό**. Είναι **αυτοκαταστροφική** εκδήλωση. Μισώ αυτό στο οποίο ανήκω γιατί νιώθω ότι δεν ανήκω πραγματικά, ενώ έχω ανάγκη να ανήκω, σε μια συνεκτική συλλογική ομάδα. Είναι έκφραση αδιεξόδου και τραύματος.

Επιπλέον, σε επίπεδο πολιτικής ψυχολογίας, είναι εκδήλωση της «ψυχολογίας του αποικιοκρατούμενου» - για να θυμηθούμε τον Φράντζ Φανόν - όπου η διάλυση των ατομικών, κοινωνικών και εθνικών δεσμών καθορίζεται από την κυριαρχία του αποικιοκράτη, ακόμα και σε εκδηλώσεις που χαρακτηρίζονται «αντισυμβατικές».

Σε κάθε περίπτωση, η πολυεπίπεδη κρίση που ζούμε χρειάζεται θάρρος και συλλογική συνοχή. Η δύναμη να βλέπουμε τις πληγές μας είναι ασφαλής δρόμος για να γιαιρέψουμε τις πληγές, το συλλογικό κοινωνικό όραμα, αλλά και τις ... νευρώσεις!

Σχόλιο στο δοκίμιο *Περί βάθους* του Άλεξάντερ Πόουπ

Μια πραγματεία του Μαρτίνους Σκρίμπλερους για την τέχνη της βύθισης στην ποίηση, (Αντίποδες, Αθήνα 2015)*

Της Έλενας Χατζόγλου

Το δοκίμιο *Περί βάθους* του Άλεξάντερ Πόουπ αποτελεί μία ενδιαφέρουσα καυστική παρέμβαση στην κρατούσα αντίληψη για τη λειτουργία της ποίησης και τον τρόπο σύνθεσής της. Το έργο στο σύνολό του συνιστά μία παρωδία της ανάλογης ύφολογικής πραγματείας *Περί ύψους* του Διονυσίου Λογγίνου (1ος αι. μ. Χ.). Το «βάθος», κατά τον Πόουπ, τοποθετείται στον αντίποδα του «ύψους» στην πραγματικότητα όμως και τα δύο αποτελούν τις όψεις του ίδιου νομίσματος. Ενώ λοιπόν το ύψος έχει ως γνώρισμα την έξαρση, την ανάταση και υπεροχή, από πλευράς τόσο μορφής όσο και περιεχομένου, το βάθος συνδέεται περισσότερο με τη σοβαρότητα των διανοημάτων και την ανάλογη έκφρασή τους.

Ειδικότερα, έχει επικρατήσει να θεωρείται ως γνώρισμα του βάθους ή εμβρίθεια και ο έντυπωσιασμός, όμως συνήθως αυτά αποτελούν περισσότερο μία επιφανειακή προσέγγιση σε θέματα και πρόσωπα παρά την εμβάθυνση στην ουσία τους. Στο συγκεκριμένο έργο στηλιτεύεται έμμεσα και σατιρικά ή μεγαλοστομία και η σοβαροφάνεια ως χαρακτηριστικά του «ποιητικού βάθους», ενώ επισημαίνεται ότι τα κύρια γνωρίσματα της αυθεντικής ποίησης είναι η απλότητα και η «άθωπότητα» και σκοπός της να τέρπει και να διδάσκει.

Όμως, καθώς αυτό το πρωταρχικό κίνητρο των ποιητών εκφυλίζεται, εκπίπτει στην ανάγκη τους για όφελος και για κέρδος. Και όσο μεγαλύτερη είναι αυτή η ανάγκη, τόσο πιο επιτηδευμένο και επίπλαστο γίνεται και το «βάθος».

Φυσικά, όλα όσα μέσα στο έργο δίνονται ως «συνταγές» επίτευξης του βαθυστό-

χαστου ύψους, παρουσιάζονται ειρωνικά και ενώ προτείνονται ως ένδεδειγμένα ύφολογικά μέσα, με παιγνιώδη σοβαρότητα υπονοείται ή απαξίωσή τους. Πολύ χαρακτηριστικό παράδειγμα ειρωνείας είναι αυτό που αφορά τις διάφορες μορφές ύψους: «ή σκοτεινότητα χαρίζει κάτι το θαυμαστό και προσδίδει μία σιβυλλική μεγαλοπρέπεια σε λόγια που δεν σημαίνουν απολύτως τίποτα» (σ. 63). Επίσης, συχνά τα εύφολογηματα αποδίδουν την επίπλαστη αίσθηση του βάθους, καθώς η κενότητά τους είναι εύκολο να παραπλανήσει τον αποδέκτη.

Το αποκορύφωμα της παρωδίας ως προς τη σύνθεση ενός ποιήματος έμπεριέχεται στην παρακάτω αξιωματική διατύπωση: «για τη σύνθεση ενός ποιήματος: εύκολα το γράφει ένας ιδιοφυής, ή μεγάλη τέχνη όμως έγκειται στο να το γράφεις χωρίς να διαθέτεις καμία ιδιοφυΐα» (σ. 83). Το δοκίμιο αυτό του Πόουπ αντικατοπτρί-

ζει μία γενικευμένη στην ανθρώπινη κοινωνία νοοτροπία επιφανειακότητας (αντί για ουσιαστικό βάθος), ή οποία καλύπτει ποικίλες εκφάνσεις της ανθρώπινης συμπεριφοράς και όχι μόνο την ποιητική. Μάλιστα διαθέτει διαχρονικότητα, καθώς η κενότητα λόγων και ήθους δεν αποτελούσε φαινόμενο μόνο της εποχής του συγγραφέα. Το κείμενο «φωτογραφίζει» ανθρώπους προβεβλημένους με τη βοήθεια της δημαγωγίας, του κομμασμού και της αυθαίρετης νομής θέσεων και εξουσίας. Σε πολλές επαγγελματικές κατηγορίες ανεπαρκείς άνθρωποι «κρύβονται» πίσω από το «βάθος» των λόγων και έργων τους. Και πολλοί άλλοι επίσης γοητεύονται από τη «ρηχότητα» των επαγγελιών, από τα στρεβλά αλλά βολικά κριτήρια και από την αναξιοκρατική ανέλιξη.

*Σε μετάφραση Θεοδωρή Δρίτσα, Κώστα Σπαθαράκη.

● | 30 ημέρες * Σχόλια για την πολιτική και τον πολιτισμό

Του Σπύρου Κουτρούλη
(www.koutroulis-spyros.blogspot.com)

Ο Π. Κονδύλης για τον Συντηρητισμό

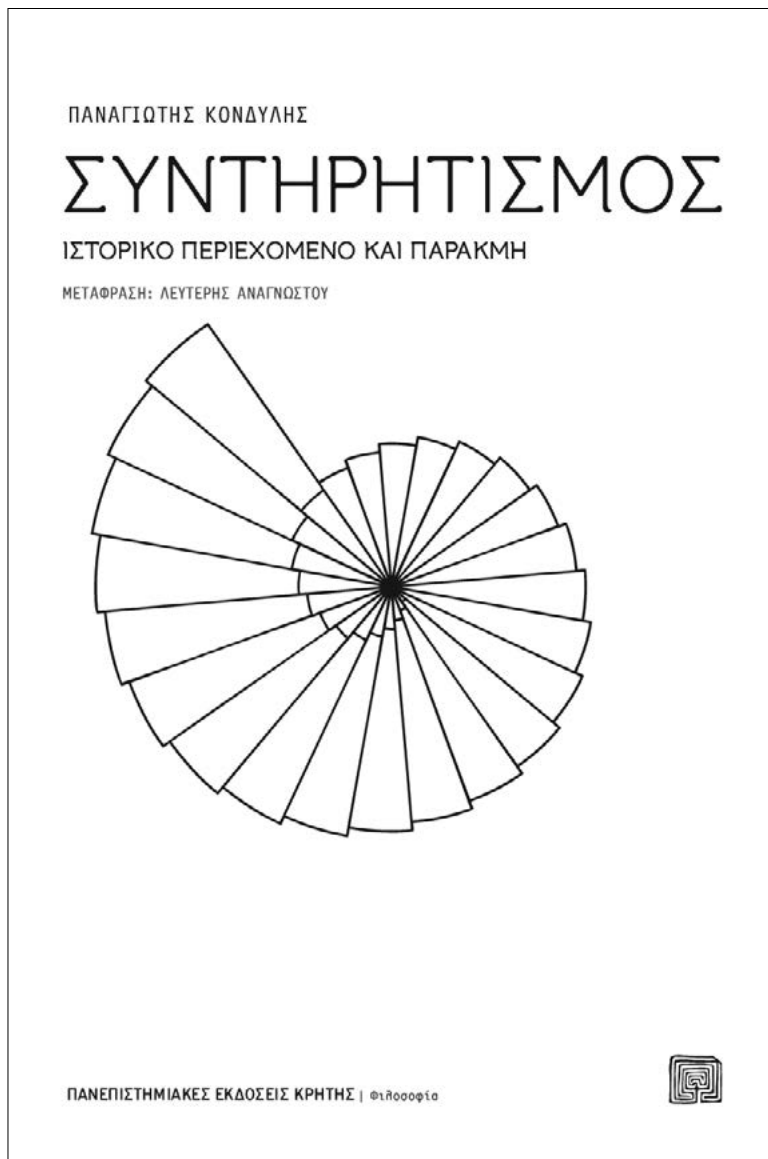
Παναγιώτης Κονδύλης: ΣΥΝΤΗΡΗΤΙΣΜΟΣ, ιστορικό περιεχόμενο και παρακμή, Παν. Εκδόσεις Κρήτης, Αθήνα 2015

Πρόκειται για ένα βιβλίο του Π. Κονδύλη, που περιμέναμε τη μετάφρασή του στη γλώσσα μας, με εξαιρετικό ενδιαφέρον.

Γεγονός είναι ότι δεν μας διέψευσε, εφόσον συμπυκνώνει όλες τις αρετές του: εξαντλητική γνώση της βιβλιογραφίας, αξιολογικά ουδέτερος λόγος –με την έννοια ότι δεν αντιμετωπίζει τον συντηρητισμό ούτε σαν εχθρός ούτε σαν φίλος-, αυστηρά θεμελιωμένες και στέρεες κρίσεις, σαφής λόγος που δεν παγιδεύει, αλλά αντίθετα ωθεί τον αναγνώστη να τον ακολουθήσει στην περιπέτεια της σκέψης, ενώ συγχρόνως επιβεβαιώνει τον πολεμικό χαρακτήρα της σκέψης, με την έννοια ότι αυτή καθορίζεται από τη σχέση εχθρός και φίλος, όπως και από την ετερογονία των σκοπών.

Το έργο έχει μια πρωτοτυπία: Δεν ταυτίζει τον συντηρητισμό με μια πάγια κοινωνική ή πνευματική νοοτροπία που επιδιώκει να διατηρήσει ορισμένες αξίες, ή κάποιους κοινωνικούς συσχετισμούς, ή αδιατάρακτη τη σχέση του ανθρώπου με τον κόσμο και τη φύση, αλλά, όπως επισημαίνεται στο οπισθόφυλλο, «ως μια συνολική ιδεολογική και κοινωνικοπολιτική αντίδραση (των ανωτέρων στρωμάτων) της προνεωτερικής κοινωνίας ενάντια στη διάλυσή της, την οποία αρχικά σηματοδότησε η ανάδυση του νεότερου συγκεντρωτικού κράτους και αργότερα ολοκλήρωσε ο εκτοπισμός της αγροτικής οικονομίας από τη βιομηχανική-καπιταλιστική».

Με αυτόν τον τρόπο παρακολουθούμε τη διάλυση της παλαιάς κοινωνίας με την ανάδυση του σύγχρονου κράτους και τις ποικίλες αντιδράσεις που δημιουργήσε. Πώς, για παράδειγμα, η απόρριψη της γραφειοκρατίας και του κράτους πρόνοιας συνδυάστηκε με την απόρριψη του εξισωτισμού της μαζικής κοινωνίας και του ορθολογικού επιστημονισμού που επικρίθηκε ως «υπολογιστικός και πνευματικά χωρίς ρίζες» (σελ.27). Οι συντηρητικοί, επιπλέον, «για να αναστείλουν τον εγωιστικό ατομικισμό και την άναρχη απουσία ριζών των μελών της μαζικής κοινωνίας, που προω-

Η μνημειώδης εργασία του Π. Κονδύλη ολοκληρώνεται με την παρατήρηση ότι «ο συντηρητισμός ως συγκεκριμένο ιστορικό φαινόμενο συνοδευόμενο από μια ιδεολογία με σαφές περίγραμμα έχει προ πολλού πεθάνει και ενταφιασθεί»

θεί τον εξισωτισμό, θέλουν να χρησιμοποιήσουν όχι μόνο τον χριστιανισμό, την παράδοση και την αυθεντία, αλλά και υπερατομικά μορφώματα (οικογένεια, επαγγελματικές οργανώσεις, συλλόγους, τοπική αυτοδιοίκηση) για να προσφέρουν στο άτομο φυσική προστασία και έτσι να το απαλλάξουν από τις παρεμβάσεις του κράτους, το οποίο, κυρίως απέναντι στη μάζα των μεμονωμένων ατόμων, αναπτύσσει δεσποτικές τάσεις» (σελ.36). Οι σκέψεις αυτές οδήγησαν τον συντηρητισμό να αμφισβητήσει τον οικουμενισμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων ώστε να τα υποκαταστήσει με τα δικαιώματα που «έχουν τις ρίζες τους στην εκάστοτε ιστορικά διαμορφω-

μένη κοινωνία» (σελ.37). Το σημείο αυτό τον διακρίνει από τον σύγχρονο φιλελευθερισμό, που αντιτάσσει στον ολοκληρωτισμό τον φιλελεύθερο οικουμενισμό. Ο συντηρητισμός μοιάζει αμφιρρεπής, παράταιρος και ανεπίκαιρος, εφόσον επικαλείται ηθικές αξίες σταθερές και ανευδαιμονιστικές σε μια «ελεύθερη» οικονομία όπου ο «πνευματικός και ηθικός σχετικισμός της εξισωτικής μαζικής κοινωνίας συναρτάται με τη γενίκευση, δηλαδή την ποσοτική και ποιοτική εντατικοποίηση της κατανάλωσης» (σελ 39).

Βεβαίως υπάρχει στη συντηρητική σκέψη ένα παρελθόν αντικαπιταλιστικού λόγου, που σε κάποιες περιπτώσεις προηγήθηκε του σο-

σιαλιστικού, αλλά αυτός δεν αποσκοπεί στην ισχυροποίηση της εργατικής τάξης, παρά επιδιώκει «να μειωθεί κατά το δυνατόν το ποσοστό κέρδους του βιομηχανικού κεφαλαίου και κατ' επέκταση η κοινωνική ελκυστικότητά του, η οποία για τη γαιοκτησία σήμαινε έλλειψη κεφαλαίων και απώλεια κοινωνικού γοήτρου» (σελ.45).

Ο συντηρητισμός θα συνδυαστεί με την προτίμηση του εθισμού, αλλά και την εχθρότητα απέναντι στον ανθρώπινο Λόγο που επιβάλλει τα δικά του κριτήρια έναντι της παράδοσης, ενώ θα ασπαστεί την «οργανική-ιεραρχική αντίληψη περί κράτους» (σελ. 185). Συνακόλουθα τάσσεται κατά της πολυτέλειας, της κατανάλωσης, ενώ αντιμετωπίζει τουλάχιστον με δυσπιστία την αυτονόμηση του χρήματος που «με την ευκινησία του μπορεί να κινητοποιήσει όλες τις κοινωνικές σχέσεις ή και να τις επαναστατικοποιήσει» (σελ. 199). Μέσα σε αυτά τα πλαίσια, κατά τον 16^ο αιώνα θα απαγορευθεί ο τόκος, ακολουθώντας πρακτικές της αρχαιότητας και του σχολαστικισμού. [ ]

Ο Π. Κονδύλης διακρίνει τη σύγχρονη από τη συντηρητική αντίλη-

ψη του έθνους. Στην πρώτη αθροίζονται νομικά-πολιτικά ισόσημα άτομα που υπάγονται άμεσα στο κράτος, ενώ στη δεύτερη τα άτομα «μόνο μέσω του συλλογικού τους σώματος ή του αρχηγού του οίκου τους έρχονται σε επαφή με τις εκάστοτε ανώτερες βαθμίδες ή την κορυφή της ιεραρχικής πυραμίδας» (σελ 328). Στόχος του συντηρητισμού είναι να διασφαλισθεί η οργανική διάρθρωση του έθνους, γεγονός που τον διαφοροποιεί για παράδειγμα από την αντίληψη του Χέρντερ για το έθνος. Συνέπεια αυτής της προτεραιότητας είναι κάποτε να συνηγορεί υπέρ μιας οικουμενικότητας προεθνικής-προκρατικής, που την τοποθετεί απέναντι στο σύγχρονο εξισωτικό έθνος. Έτσι, πολλοί συντηρητικοί φρονούσαν ότι ο εθνικισμός διαλύει τα ευρωπαϊκά έθνη πάλι σε φυλές και έτσι οδηγεί πίσω «στη σκοπιά της βαρβαρότητας» (σελ. 331).

Εξίσου αρνητικός στέκεται ο συντηρητισμός έναντι του φιλελευθερισμού εφόσον ο τελευταίος ανήκε στις «επαναστατικές δυνάμεις του σκότους» (σελ. 340). Η συμπιλώση των δύο θα επέλθει όταν οι γαιοκτήμονες και οι ευγενείς θα χάσουν την κυριαρχία από την προέλαση των αστών και της βιομηχανίας. Βεβαίως θα έχει προηγηθεί η σκληρή κριτική του καπιταλισμού από τους συντηρητικούς. Συγκεκριμένα, θεωρούν ότι τα κράτη, εξαιτίας της επέκτασης της γραφειοκρατίας και των δαπανών τους, γίνονται δούλοι των «ολιγαρχών του χρήματος» (σελ. 409). Επιπλέον, τα κατώτερα οικονομικά στρώματα είναι αυτά που πλήττονται περισσότερο, αφού απώλεσαν την προστασία που απολάμβαναν μέσα στις συντεχνίες, δημιουργώντας γι' αυτά συνθήκες πολύ χειρότερες από της φεουδαρχίας.

Ο Π. Κονδύλης επισημαίνει ότι ο λόγος των συντηρητικών «σε αμέτρητες παραλλαγές και με συνεχώς ανανεωνόμενες εκφράσεις που προκαλούν οίκτο, διεκτραγωδούν από τα τέλη του 18^{ου} αιώνα και εξής την άθλια ζωή των μαζών των προλεταρίων που, ξαφνικά ξεριζωμένες και έχοντας χάσει τις παραδοσιακές αγροτικές αρετές τους, συγκεντρώνονται στις πόλεις, πληθαίνουν άμετρα και αποκτούν

Το έργο έχει μια πρωτοτυπία: Δεν ταυτίζει τον συντηρητισμό με μια πάγια κοινωνική ή πνευματική νοοτροπία, που επιδιώκει να διατηρήσει ορισμένες αξίες, ή κάποιους κοινωνικούς συσχετισμούς.

Δημήτρης Κοτσόργιος

Ένας συνδικαλιστής που δεν είναι σαν όλους τους άλλους

Μια ευχάριστη έκπληξη μας περίμενε όταν έπεσε στα χέρια μας η συνέντευξη του Δημήτριου Κοτσόργιου, προέδρου των Παράκτιων Αλιέων Ελλάδος. Διαβάσαμε τις απόψεις ενός συνδικαλιστή, που... θυμίζουν πραγματικό συνδικαλισμό και όχι την καθιερωμένη καρικατούρα που κυριαρχεί τις τελευταίες δεκαετίες σε αυτόν τον τόπο. Αναδημοσιεύουμε μερικά αποσπάσματα από μια μακροσκελή συνέντευξη (agrot.es.eu)

Εγώ δεν βάζω καμία κομματική διαφορά στον αγώνα μου. Γιατί ήμασταν η μοναδική κλαδική οργάνωση που δεν κατέβαζε κομματικά ψηφοδέλτια. Ένα ενιαίο ψηφοδέλτιο. Ξέρετε τι σημαίνει αυτό; Ο πρόεδρος εκλέγεται με βάση τους συνολικούς ψήφους που έπαιρνε. Αυτή είναι η άμεση δημοκρατία. Εμείς οι ψαράδες την είχαμε καθιερώσει.

[...]

Πιστεύω τα προβλήματα που έχουμε αυτή την περίοδο είναι τα ίδια ακριβώς που αντιμετωπίζουν όλοι οι κλάδοι του αγροτικού τομέα. Να ξεκινήσω από τον ΟΓΑ. Ο τριπλασιασμός των εισφορών του ΟΓΑ. Πιστεύουμε ότι αυτό το πράγμα είναι καταστροφικό όχι μόνο για τον κλάδο της αλιείας αλλά για το σύνολο του αγροτικού τομέα. Άλλο ένα σημαντικό πρόβλημα που αντιμετωπίζει ο κλάδος της αλιείας ο οποίος βιώνει εδώ και ένα χρόνο τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής, παρουσιάζονται σημαντικά προβλήματα στα ιχθυαποθέματα...

Το ξέρετε ότι υποχρέωσαν τους παράκτιους ψαράδες να εγκαταστή-

«Δεν υπάρχει στρατηγική για τον αγροτικό τομέα και δεν υπάρχει γιατί κάποιος δεν θέλουν να υπάρχει για να παίζουν διάφορα παιχνίδια κομματικά, πολιτικά, πελατειακά.»

σουν δορυφορικά συστήματα παρακολούθησης στίγματος σκαφών και ηλεκτρονικά ημερολόγια κόστος 6000€ περίπου και να πληρώνουν εκκαθάριση μηνιαία 120-150 € μόνο και μόνο για να κάνουν αυτοί το καπρίτσιο τους, την

Το σύστημα είναι σχεδιασμένο ώστε να βγει η παράκτια αλιεία από το παιχνίδι...

στιγμή που η ίδια Ευρωπαϊκή επιτροπή τους επέτρεπε να εξαιρέσουν από αυτό το μέτρο τα σκάφη κάτω των 15 μέτρων.; Όλες οι ευρωπαϊκές χώρες τα εξαίρεσαν, μόνο η Ελλάδα τα επέβαλε. Το κόστος αλιείας ανέρχεται περίπου στις 35 με 40.000 ετησίως. Πόσα να βγάλει ένα σκάφος τους τέσσερις μήνες που επιτρέπεται να εργάζεται στα 6 ναυτικά μίλια και τους 8 υπόλοιπους μήνες να δουλεύει στο 1,5 μίλι; Τι υπεραξία να παράγει αυτό το σκάφος;

Το σύστημα είναι σχεδιασμένο ώστε να βγει η παράκτια αλιεία από το παιχνίδι. Δεν είναι άσχετο ότι στο χωροταξικό για την υδατοκαλλιέργεια αναφέρεται ότι η ακτογραμμή της Ελλάδας είναι ιδανική για τον σκοπό αυτό. Θέλουν προφανώς να κάνουν την χώρα ένα Ευρωπαϊκό πάρκο υδάτινο καλλιέργειών. Κατα-

λαβαίνετε τι έγκλημα είναι αυτό το πράγμα»

[...]

Κατ' αρχάς τα εξειδικευμένα προβλήματα της αλιείας είναι πολλά και έχουν να κάνουν με ένα βασικό πράγμα, την έλλειψη εθνικής αλιευτικής στρατηγικής. Αυτό το εντοπίζουμε ανέκαθεν. Δεν υπάρχει στρατηγική για τον αγροτικό τομέα και δεν υπάρχει γιατί κάποιος δεν θέλουν να υπάρχει για να παίζουν διάφορα παιχνίδια κομματικά, πολιτικά, πελατειακά στις πλάτες των αγροτών.

[...]

...Αυτή την στιγμή χρειαζόμαστε κοινωνικές συμμαχίες. Θέλουμε τον κάθε Έλληνα πολίτη στο πλευρό μας. Πρέπει να είναι οι εφεδρείες που θα έχουμε στο πλευρό μας, γιατί τα μέτρα που θα προτείνουν για εμάς θα μετακυλήσουν στον απλό

πολίτη. Στη Λάρισα τους προτείναμε για πρώτη φορά στην ιστορία να γίνει μαζική κάθοδος όλων των αγροτικών κλάδων το σύνταγμα και να ξεπεράσουμε την στασιμότητα των μπλόκων και αφού γίνει αυτό και επιτευχθεί σκεφτείτε μια μαζική μορφή αγώνα είναι αποδεκτές κάθοδο στην Αθήνα με τρένα, με λεωφορεία, με αυτοκίνητα και με κάθε μέσο και ταυτόχρονα να κινητοποιήσουμε όλα τα αγροτικά μηχανήματα που υπάρχουν στην Περιφέρεια Αττικής.

Να φτάσουν όλα αυτά τα μηχανήματα στο κέντρο της Αθήνας και να αποκλειστούν η Βουλή και το Υπουργείο Οικονομικών και αν έχουμε την δυνατότητα να καταλάβουμε την Βουλή που αυτή την στιγμή είναι κατοχική. Κάποιος όμως μου είπε: Άμα το κάνουμε αυτό δεν θα γίνει σύγκρουση; Θα γίνει σύγκρουση, αν δεν είχε γίνει το Κιλελέρ εσείς δεν θα ήσασταν αγρότες! Δεν θα είχαν κληρονομήσει αυτοί που σήμερα λέγονται αγρότες. Θα υπήρχαν ακόμη τοιφλικάδες. Και τους είπαμε λοιπόν γιατί να μην καλέσουμε και τον κόσμο της Αθήνας. Ξέρετε τώρα που ο κόσμος υποφέρει και πονάει θα έβρισκε τους αγρότες σαν μαξιλάρι. Όλη η Αθήνα θα κατέβαινε στο Κέντρο. Λέμε λοιπόν ότι αυτό είναι εφικτό και μπορούμε να το κάνουμε. Αν μπορέσουμε και το κάνουμε θα ανατρέψουμε αυτή την νοοτροπία γιατί κανείς δεν θα ρισκάρει να κάνει την χώρα μας Συρία».

πηγή: <http://www.agrot.es.eu/sinentefxi-potamos-aro-ton-dimitrio-kotsorgio-proedro-ton-alieon-elladas/>

➤ τα χειρότερα ελαττώματα, ενώ η εφεύρεση νέων μηχανών ή μια τυχαία αλλαγή του γούστου των καταναλωτών και ένας αναπροσανατολισμός της παραγωγής μπορούν να τους πετάξουν κάθε στιγμή στο δρόμο» (σελ. 417, 418). Ο Μπονάλ μάλιστα συνδέει τους πολέμους με τις εμπορικές διαμάχες, ενώ θεωρεί ότι το εργοστάσιο φθείρει το σώμα και διαφθείρει τις ψυχές αφού ο εργάτης παύει να είναι πρόσωπο (σελ. 424). Το χρήμα, από αναγκαίο κακό μετατράπηκε σε «ένα είδωλο που το λατρεύουν όλοι» (σελ. 422). Το άτομο, αποκομμένο από την κοινότητα, έγινε πιο ανταγωνιστικό, έσπασαν οι ανθρώπινοι δεσμοί, ενώ ο δεσμός μεταξύ εργα-

σίας και χρήματος διαλύθηκε, εφόσον ο κερδοσκοπός δεν είναι απαραίτητο να εργάζεται. Ο καπιταλισμός, για τους συντηρητικούς, βρίσκεται σε αντίθεση με την ανθρώπινη φύση, ενώ «η αποξένωση της ανθρώπινης φύσης φθάνει έτσι στα ακρότατα όρια» (σελ. 429). Βεβαίως, σύμφωνα με τον Π. Κονδύλη, η συντηρητική ερμηνεία του Διαφωτισμού ως νοσηρικής ερμηνείας είναι λανθασμένη, αφού αυτό που τον χαρακτήριζε ήταν η αντίθεση στη σχολαστική και καρτεσιανή νοσηρική και η δικαίωση του αισθητού κόσμου.

Η αισθητικοποίηση του συντηρητισμού έγινε από στοχαστές όπως ο Καρλαύλ που ισχυρίζονταν πως το πιο φρικτό έγκλημα του

καπιταλισμού είναι η θεοποίηση του χρήματος και η θανάτωση της ψυχής, που συνδυάζεται με την επιβολή της μηχανής που δημιουργεί έναν κόσμο χωρίς ψυχή (σελ.520).

Ενδιαφέρουσα είναι η ερμηνεία της Action Francaise, μοναρχικής και αντικοινοβουλευτικής, που κατά τη φράση του Μωρράς ξεκινά από την αντίθεση του πνεύματος και του ήθους με τον χρήμα. Ίσως στον χώρο αυτό θα έπρεπε να βρεθεί θέση η μελέτη του «κύκλου Προυνιόν», για τον οποίο έγραψε ο Ζ. Στέρνχελ. Την ίδια εποχή στη Γερμανία πραγματοποιείται η συντηρητική επανάσταση με παρόμοια θεματολογία και κατευθύνσεις. Για παράδειγμα, στον Ζίμμελ συγχωνεύονται «η

παιλιότερη μαρξιστική και η νεότερη αισθητική κριτική του καπιταλισμού και του πολιτισμού» (σελ 582).

Η μνημειώδης εργασία του Π. Κονδύλη ολοκληρώνεται με την παρατήρηση ότι «ο συντηρητισμός ως συγκεκριμένο ιστορικό φαινόμενο συνοδευόμενο από μια ιδεολογία με σαφές περίγραμμα έχει προ πολλού πεθάνει και ενταφιασθεί» (σελ. 587) και κατά συνέπεια δεν πρέπει να συγχέεται με κόμματα «που έχουν αφοσιωθεί στην τεχνική πρόοδο και στην κοινωνική κινητικότητα» και δρομολογούν μια εξέλιξη που «ίσως δεν θα σεβασθεί ούτε τη βιολογική ουσία του ανθρώπινου είδους» (σελ.587).

● | ΘΕΑΤΡΟ κριτική

Του Κώστα Σαμάντη

Για το Θέατρο του Σήμερα

Καγκουρώ, του Βασίλη Κατσικονούρη

«Σε χώρα μακρινή και αναμάρτητη

Τώρα πορεύομαι»

Άξιον εστί, Οδυσσέας Ελύτης

Αν θα έπρεπε κάποιος να αποδώσει το τι ακριβώς συμβαίνει στη θεατρική σκηνή της χώρας μας τα τελευταία χρόνια, αναμφίβολα θα κατέληγε στο συμπέρασμα ότι όλη αυτή η κατάσταση αποτελεί μια ξεχωριστή πραγματικότητα. Μια ματιά στη θεατρική χρονιά που μας πέρασε, 2014-2015, θα φανέρωνε τα εξής: Η θεατρική παραγωγή ήταν δυσανάλογα μεγάλη με το μέγεθος της χώρας μας.

Τετρακόσια πενήντα έργα περίπου ανέβηκαν την περασμένη χρονιά, την ίδια στιγμή που καταξιωμένες θεατρικές πρωτεύουσες (Βερολίνο, Λονδίνο, Νέα Υόρκη) έχουν πολύ μικρότερη παραγωγή. Είναι αλήθεια ότι η οικονομική συγκυρία (βλέπε μνημόνιο) των τελευταίων 6-7 ετών έχει οδηγήσει στη δέουσα προσαρμογή τους συντελεστές του θεάτρου. Βλέπουμε έτσι παραστάσεις να ανεβαίνουν σε πρόχειρους θεατρικούς χώρους, σε μπαρ, σε φουαγιέ, σε δωμάτια σπιτιών (μια παράσταση μπορούσε να έρθει κατόπιν συνεννόησης ως και στο σπίτι του θεατή!) ή ακόμα και κατά τη διάρκεια μιας διαδρομής ταξί. Ακόμη περισσότερο, ανεβαίνουν παραστάσεις στις οποίες αρκετές φορές ο συγγραφέας είναι σκηνοθέτης ή ακόμη ακόμη και πρωταγωνιστής στο έργο που ανεβάζει. Κάποια από τα παραπάνω ασφαλώς εντάσσονται στο ρεύμα πειραματισμού που τον τελευταίο καιρό ολοένα και περισσότερο διατρέχει το θέατρο, κάποια άλλα αποτελούν μια άγαρμπη προσαρμογή, μια άισαλη προσπάθεια επιβίωσης σε δύσκολους καιρούς, με την ένδειξη να χαρακτηρίζει ένα σημαντικό μέρος αυτών των προσεγγίσεων. Από την άλλη πλευρά, ανεβαίνουν σημαντικές παραστάσεις (όχι αναγκαστικά σε κεντρικές σκηνές), τις οποίες οι μνημόνοι περιμένουν με υπομονή να παρακολουθήσουν, μιας και συχνά η προσέλευση είναι αθρόα. Στα παραπάνω αξίζει να προστεθεί η σχετικά μεγάλη επίσημη παραγωγή νέων ηθοποιών που βγαίνουν από θεατρι-

κές σχολές, εργαστήρια, σεμινάρια και η οποία τα προηγούμενα χρόνια ξεπερνούσε τους 500 απόφοιτους κάθε έτος.

Λαμβάνοντας υπόψη όλα αυτά, εύκολα μπορεί να καταλήξει κάποιος στο συμπέρασμα ότι το θεατρικό τοπίο είναι κινούμενη άμμος, ένα τοπίο δηλ. το οποίο προσπαθεί να βρει λόγο και ταυτότητα σε μια δύσκολη εποχή. Όσο και αν (είναι αλήθεια αυτό) υπάρχουν αξιόλογες παραστάσεις, συνήθως κλασικού ρεπεριτορίου, ο σύγχρονος θεατρικός λόγος, οι σύγχρονοι θεατρικοί συγγραφείς, εκτός σπανίων περιπτώσεων, δεν δείχνουν να έχουν αναλογιστεί την ευθύνη που επιβάλλει η συγκυρία. Μία από τις φωτεινές εξαιρέσεις στον τόπο των θεατρικών συγγραφέων αποτελεί ο **Βασίλης Κατσικονούρης**. Πολλοί θυμούνται ακόμη και σήμερα την εντύπωση που είχε προκαλέσει το έργο του «Το γάλα», ένα έργο που γέμισε ελπίδες για μια νέα γενιά που εμφανιζόταν σιγά σιγά. Ακολούθησαν τα έργα του «Καλιφόρνια Νιρβανγκ», «Εντελώς αναξιοπρεπέ!», «Το μπουφάν της Χάρλεϊ», «Οι αγνοούμενοι» (Για την Κύπρο), «Πήρε τη ζωή της στα χέρια της», «Μια τρελή τρελή... τραγωδία», με τελευταίο, το έργο που ανεβαίνει στο Εθνικό Θέατρο, «Καγκουρώ».

Όλο το έργο του Κατσικονούρη διατρέχεται από μια οξυτάτη αίσθηση της πραγματικότητας. Τα έργα του εκφράζουν αγωνίες των καιρών, είναι βγαλμένα από το τώρα και απευθύνονται στο τώρα, με μια εύστοχη επικαιρότητα όσο κανενός άλλου. Για αυτό άλλωστε και έχει το δικό του πιστό κοινό. Στο τελευταίο του έργο, περιγράφει μια οικογένεια της οποίας τα μεγαλύτερα μέλη κουβαλούν

πάνω τους σημάδια τόσο από το κύμα μιας παλαιότερης μετανάστευσης (Αυστραλία), όσο και την ευθύνη του γιατί οδηγήθηκε η χώρα μας σε αυτή την κατάσταση, φέρουν την ευθύνη της στήριξης και της συμμετοχής σε αυτό που ονομάστηκε «εκσυγχρονιστική επικυριαρχία» της περιόδου που σημάδεψε τη χώρα μας τα τελευταία 25 χρόνια. Από την άλλη, τα νεότερα μέλη της, νεοσσοί που μόλις έχουν βγει από το κελυφος της οικογενειακής προστασίας, χαρακτηρίζονται από μια έντονη αμηχανία απέναντι στην οικονομική κρίση, αλλά και έναν έντονο θυμό για την προηγούμενη γενιά, η οποία τη δημιούργησε. Μόνη τους λύση (;) η μετανάστευση. Το θέμα (της μετανάστευσης των νέων παιδιών) επανέρχεται για μία ακόμη φορά. Και στους

νέους ανθρώπους η επιλογή είναι διπλή: Ο δρόμος της επιδίωξης της προσωπικής επιτυχίας έξω και πέρα από ένα κοινωνικό πλαίσιο, ή ο δρόμος στον οποίο οι κοινωνικές ευαισθησίες οδηγούν και ο οποίος μοιάζει να είναι αδιέξοδος.

Το Καγκουρώ, μακριά από ηθικοπλαστικές διδαχές, περιγράφει με ένα ρεαλιστικό τρόπο την ωμή, άγρια, και κάποιες φορές, απάνθρωπη πραγματικότητα.

Ο Δημήτρης Μυλωνάς έχει στα χέρια του το εξαιρετικό έργο του Κατσικονούρη και προτείνει μια παράσταση άνιση κάποιες στιγμές, όπου δείχνει να κρατά μια μεγάλη απόσταση από τον θεατή ενώ κάποιες άλλες απογειώνει όντως το έργο, δείχνει να τον ρουφάει μέσα της. Αν και εύκολα διακρίνονται ευρήματα που προσπαθούν να εντυπωσιάσουν τον θεατή στο δεύτερο μέρος κατορθώνει, με τη βοήθεια και των ερμηνειών, να βρει το βήμα επικοινωνίας με το κείμενο. Ίσως μια πρόταση στην οποία προτεραιότητα θα είχε το κείμενο του συγγραφέα από τη σκηνοθετική παρουσία του ίδιου, να κατόρθωνε την πρόταση μιας πιο ισορροπημένης παράστασης.

Πολύ σημαντικές οι ερμηνείες του Δημήτρη (**Χρήστος Σαπουντζής**) στον ρόλο του πατέρα - εκπρόσωπου μιας γενιάς η οποία, βγαίνοντας από έναν εμφύλιο πόλεμο, ανέλαβε μια ευθύνη δυσ-

νάλογη, ίσως και άδικη, να στηρίξει δύο γενιές, τη γενιά των γονέων του, αλλά και τη γενιά των παιδιών του, με την ερμηνεία του να εμπεριέχει την ωριμότητα αυτής της διαδρομής. Ο αδελφός του Τάκης (**Σπύρος Τσεκούρας**), εξίσου καλός στο ρόλο του ανθρώπου, που μετανάστευσε στην Αυστραλία αλλά κουβαλά την ευθύνη για τις παρασιτικές επιλογές της προηγούμενης περιόδου. Αρκετά καλοί οι τρεις νεότεροι (**Λένα Δροσάκη** και **Γιώργος Παπαπαύλου**), στους ρόλους μιας νεολαίας μετέωρης, των καιρών. Ο **Μελέτης Ηλίας** (Κέρβερος) αποδίδει άψογα το ρόλο του παραβατικού και εν πολλοίς ψυχοσθενούς νέου του περιθωρίου.

Οι θεατές της παράστασης του Εθνικού Θεάτρου θα φύγουν ικανοποιημένοι, ειδικά από τον τρόπο που κλείνει η παράσταση. Παραμένει όμως το ερώτημα αν η όντως εντυπωσιακή τελευταία σκηνή λειτουργεί ως δραματουργικό συμπλήρωμα όσων έχουν προηγηθεί, ή χρειάζεται ως μέσο εντυπωσιασμού που θα ακολουθήσει τον θεατή και μετά το τέλος της παράστασης. Σημασία πάντως έχει ότι το έργο του Κατσικονούρη παραμένει ένα έργο αναζήτησης και συνομιλίας με τα ερωτήματα του παρόντος. Όσο κι αν το παρόν κυριαρχείται από απαισιοδοξία, η απαισιοδοξία της βούλησης είναι η απάντηση.

Σκηνοθεσία: Δημήτρης Μυλωνάς**Σκηνικά - Κοστούμια:** Δήμητρα Λιάκουρα**Μουσική:** Παύλος Κατσιβέλης**Φωτισμοί:** Αλέκος Αναστασίου**Επιμέλεια κίνησης:** Νατάσα Σαραντοπούλου**Βοηθός σκηνοθέτη:** Θωμαΐς Τριανταφυλλίδου**Διανομή:**Μαρίνα (Λένα Δροσάκη)
Κέρβερος (Μελέτης Ηλίας)Ορφέας (Γιώργος Παπαπαύλου)
Δημήτρης (Χρ. Σαπουντζής)
Τάκης (Σπύρος Τσεκούρας)**Διάρκεια παράστασης:** 1 ώρα και 45' περίπου, χωρίς διάλειμμα.**Παραστάσεις:** από 15/10/2015 ως 06/12/2015**Τηλέφωνο ταμείου:** 210 5288170 - 210 5288171
ομαδικές κρατήσεις: 210 5288179

● | *Ανεκτονιές Ιστορίες*

Του Κωνσταντίνου Μαυρίδη

Το ήπαρ του Κεμάλ

Ο αλκοολισμός κι ο θάνατος ενός άσωτου δικτάτορα

Ο Μουσταφά Κεμάλ Ατατούρκ πέθανε στις 10 Νοεμβρίου του 1938 στην ηλικία των πενήντα επτά ετών από βαριάς μορφής κίρρωση του ήπατος, τη διαβόητη, απαίσια ασθένεια των τελειωμένων αλκοολικών, που επιφέρει αργό, επίπονο, αλλά και κωμικοτραγικό θάνατο. Η τουρκική κοινή γνώμη μπορεί να αιφνιδιάστηκε από την ξαφνική ασθένεια που έπληξε τον Γκρίζο Λύκο, «τον πατέρα των Τούρκων» και «σωτήρα της Τουρκίας», αλλά η κίρρωση είναι μια νόσος που σκοτώνει βασανιστικά αργά και όλα τα ιστορικά στοιχεία συνηγορούν στο γεγονός ότι ο υπέρτατος ηγέτης της γειτονικής χώρας είχε πάσει για δεκαετίες την μπουκάλα για τα καλά και ο πρόωρος θάνατός του μόνο αιφνιδιαστικός δεν μπορεί να χαρακτηριστεί.

Προφανώς, το αιμωπικό του χαρακτήρα της αιτίας θανάτου του Ατατούρκ ανάγκασε τις τουρκικές αρχές να προβούν σε μια απίστευτη εκστρατεία συγκάλυψης των λεπτομερειών αυτής, αλλά και συσκοπίσης και παρεμπόδισης αποκαλύψεων πτυχών της ζωής του που δεν συνάδουν με την εικόνα μαζικής κατανάλωσης που είχε επιλέξει ο ίδιος για τον εαυτό του. Το εκπληκτικό είναι ότι αυτή η ιδιότυπη εκστρατεία διατήρησης της «τιμής του Κεμάλ» συνεχίζεται απρόσκοπτα ακόμη και σήμερα με διάφορες μορφές. Μπορεί να έχουν περάσει εβδομήντα τρία ολόκληρα χρόνια από την ημέρα που μας άφησε χρόνους, αλλά το όνομα του Ατατούρκ είναι ακόμη ταμπού για την τουρκική κοινωνία και η χρήση του απαιτεί ακόμη προσοχή, όταν γίνεται σε τουρκικό έδαφος. Το ίδιο ισχύει και για τον σύγχρονο ιστορικό που, όντας αντιμέτωπος με το ίδιο κι απαράλλαχτο δοξασμένο παραμύθι στις τουρκικές ιστοσελίδες, στρέφεται σε ευρωπαϊκές και αμερικανικές πηγές, οι οποίες βρίθουν άκρως ενδιαφερόντων στοιχείων. Από την πρώτη στιγμή γίνεται φανερό ότι οι Τούρκοι έχουν πολλά να κρύψουν και ο αλκοολισμός του Ατατούρκ αποτελεί μόνο την κορυφή ενός ιδιαίτερου διαστρεφικού παγόβουνου.

Σήμερα, ελάχιστοι γνωρίζουν ή

θυμούνται πως ο Ατατούρκ ήταν κάποτε παντρεμένος, έστω και για σύντομο χρονικό διάστημα. Άλλη μία παράπλευρη απώλεια του μύθου του «οιδερένιου ηγέτη που παντρεύτηκε την Τουρκία». Θα συμπλήρωνα ότι, ιστορικά, οι όρκοι πίστης προς τη ρακή είχαν προηγηθεί προ πολλού. Ο γάμος του, ο οποίος κράτησε μόλις διόμισι χρόνια, είχε κάνει αισθητή το 1923, καθώς είχε παντρευτεί τη Λατίφ Χανίμ Ουσακιζάνι, μια ευκατάστατη Τουρκάλα από τη Σμύρνη, η οποία είχε σπουδάσει νομικά στο Παρίσι και μιλούσε ξένες γλώσσες. Η περίπτωση της πρέπει να ήταν μοναδική για το γίνεσθαι της οπισθοδρομικής τουρκικής κοινωνίας, που ήθελε τη γυναίκα ένα άβουλο ον εντός των τοιχών της οικίας. Η Λατίφ πέταξε τον φερειζέ αμέσως μετά τον γάμο της με τον Ατατούρκ, δίνοντας το καλό παράδειγμα στις υπόλοιπες Τουρκάλες, αλλά μετά απ' αυτό τα πράγματα δεν πήγαν και πολύ καλά στο σπιτικό των Ατατούρκ. Ενώ ο «μεγάλος απελευθερωτής» ήταν υπέρ της αυτοδιάθεσης των γυναικών στα λόγια, η Λατίφ αποδείχτηκε μεγάλη γλωσσού και άρχισε να επιβάλλει αυστηρό μορατόριουμ στα νυκτοπερπατήματα και τις επαφές με την «επίσημη ερωμένη» του Κεμάλ, τη Γενί Ρακή με γλυκάνισο. Ο Ατατούρκ, συνειδητοποιώντας το τραγικό λάθος του μετά από απίστευτους δημόσιους και μη καβγάδες και φαγωμάρες, δεν δίστασε να χρησιμοποιήσει τον μουσουλμανικό τρόπο λήψης διαζυγίου, τον οποίο υποτίθεται πως ήθελε να καταργήσει, για να τελειώνει μια και καλή με τον έγγαμο βίο. Από τότε χτυπούσε, καθημερινά, ανενόχλητα, μια μπιτίλια ρακή βρέξει χιονίσει, χωρίς περαιτέρω συζυγικά προβλήματα. Όσο για τη Λατίφ, εξαφανίστηκε από προσώπου γης και έζησε όλη την υπόλοιπη ζωή της σε κατ' οίκον απομόνωση, χωρίς να μιλήσει ποτέ για τη ζωή της με τον Ατατούρκ. Όταν πέθανε το 1975, το τουρκικό ανώτατο δικαστήριο απαγόρευσε κάθε δημοσίευση των ημερολογίων που επιμελώς κρατούσε η Λατίφ. Η απαγόρευση ίσχυε ως το 2005 οπότε και ανανεώθηκε επ' αόριστον. Κάποιοι μάλλον τρέμουν τα περιεχόμενα των ημερολογίων, τα οποία βρίσκονται επτασφράγιστα κλειδωμένα στο χρηματοκιβώτιο του Τουρκικού Ιδρύματος Ιστορίας.

Ο τελευταίος χρόνος ζωής του Ατατούρκ υπήρξε βασανιστικός και γεμάτος ιατρικές επεμβάσεις με το ήπαρ του να μοιάζει με λιωμένο ελβετικό τυρί.

Μπορεί η Λατίφ Χανίμ να μην μπορεί να μιλήσει από τον τάφο, αλλά μια άλλη γλωσσοκοπέλα, και μάλιστα από το Χόλιγουντ, κελαιδάει χωρίς αιδώ για τον Ατατούρκ και τον άσωτο βίο του. Ο λόγος για την συγγραφική καταγωγή Αμερικανίδα Ζα Ζα Γκαμπόρ, την ανεκδιήγητη νθοποιομόντελο-κοσμική περσόνα που έχει κατορθώσει να θάψει εννέα συζύγους και κοιτεύει να κλείσει τα 100 χρόνια ζωής. Πριν μεταναστεύσει στις ΗΠΑ το 1941, η μισ Ουγγαρία 1936, Ζα Ζα Γκαμπόρ, παντρεμένη με τον Τούρ-

Παρά ταύτα, δεν άφησε το μπουκάλη ούτε για μια στιγμή και τελικά φαίνεται ότι έσκασε στην κυριολεξία από το πιοτό

κο διπλωμάτη Μπουράν Μπελγκέ ζούσε στην Άγκυρα, όπου γνώρισε τον Ατατούρκ και είχε μια θυελλώδη σχέση ενός χρόνου μαζί του. Ο «κερατάς» διπλωμάτης υπέμενε τα πάνδεια διότι ο «πατερούλης» είχε βάλει στο μάτι και στο κρεβάτι του τη 16χρονη τότε Γκαμπόρ και η εικόνα που η ίδια δίνει για το όλο θέμα είναι αποκαλυπτική για την κατάσταση ασωτίας και ηθικής κατάρρευσης που επικρατούσε στην αυλή του Ατατούρκ. Στην αυτοβιογραφία της με τίτλο: «Μια ζωή δεν είναι αρκετή», η Γκαμπόρ τον αποκαλεί ανώμαλο και συμπληρώνει ότι «καμία γυναίκα δεν ήταν ασφαλής. Σύζυγοι υπουργών, κόρες αξιωματούχων, ακόμη και στενών του φίλων έμπαιναν στο στόχαστρο» και στη σπάνια περίπτωση που υπήρχαν ανυδράσεις, μια δυσμενής μετάθεση στα βάθη της Ανατολίας έπειθε συζύγους και συγγενείς να κάτσουν ήσυχια και να το απολαύσουν. Η Γκαμπόρ, αν και γνωρίζει τα πράγματα από προσωπική εμπειρία, δεν είναι μόνη στις παρατηρήσεις της. Ο Αμερικανός δημοσιογράφος Χάρολντ Κόρντεϊ Άρμυτρονγκ, στο άγρια λογοκριμένο στην Τουρκία βιβλίο του, *Γκρίζος λύκος, Μουσταφά Κεμάλ, η προσωπική μελέτη ενός δικτάτορα*, σχολιάζει το 1933 πως, «μετά το διαζύγιο με τη Λατίφ...

(ο Κεμάλ) επέστρεψε στις ολονύκτιες συνευρέσεις σε γεμάτα καπνό δωμάτια με τους μπεκρήδες φίλους του... κι έπειτα έγινε τελείως ξεδιάντροπος. Έπινε πιο πολύ από ποτέ. Άρχισε μια σειρά από φανερές σχέσεις με γυναίκες, αλλά και άντρες. Οι νέοι άντρες τον έλκυαν...».

Ένας ακόμη βιογράφος, ο Βρετανός Πάτρικ Κίνρος, συμπληρώνει το 1964 ότι: «Οι γυναίκες για τον Μουσταφά ήταν ένα μέσο ικανοποίησης, τίποτε παραπάνω. Δεν είχε καμία απολύτως αναστολή να συνάψει σεξουαλικές σχέσεις με νεαρά αγόρια αν το έφερνε η περίπτωση ή η διάθεση...». Προφανώς, η ανενδοίαστη κραυγή δεν μπορούσε να κρατήσει για πολύ. Ο τελευταίος χρόνος ζωής του Ατατούρκ υπήρξε βασανιστικός και γεμάτος ιατρικές επεμβάσεις με το ήπαρ του να μοιάζει με λιωμένο ελβετικό τυρί. Παρά ταύτα, δεν άφησε το μπουκάλη ούτε για μια στιγμή και τελικά φαίνεται ότι έσκασε στην κυριολεξία από το πιοτό. Η μαρτυρία του Βρετανού πρέσβη στην Άγκυρα, σερ Πέρσι Λορέν, ο οποίος σημειωτέον παρέστη και στη νεκρώσιμη ακολουθία του Ατατούρκ, είναι χαρακτηριστική. Σε ένα σήμα προς το Φόρεϊν Όφिस, ο δύσμοιρος πρέσβης φαίνεται να διαμαρτύρεται για τα απανωτά ξενύχια με τον Ατατούρκ γράφοντας: «Για μια ακόμη νύχτα αναγκάστηκε να μείνω ξάγρυπνος πίνοντας μέχρι πρωίας με τον Τούρκο πρόεδρο για υπηρεσιακούς λόγους της Αυτού Μεγαλειότητας. Άπαντες έπιναν ακατασχετως και το μόνο στερεό που μπορούσε να βάλει κάποιος στο στομάχι του ήταν στραγάλια, οποία έλειψη μέτρου, ακόμη και σε αυτή την τρύπα στη μέση του πουθενά που ονομάζεται Άγκυρα». Η Γκαμπόρ, με όλη τη μοντελιστική αφελεία της αποδίδει, ίσως εύστοχα, τον αυτοκαταστροφικό αλκοολισμό του Μουσταφά Κεμάλ στις τύψεις από τους θανάτους τόσων χιλιάδων ανθρώπων που είχε προκαλέσει. Ο ιστορικός Γκόρντον Τέιλορ έχει επίσης γράψει ότι το μονίμως συνοφρυωμένο και δυσκοίλιο ύφος του στους πίνακες και τις προτομές οφειλόταν στο ζόρι που είχε, καθώς η κίρρωση του κατέτρωγε τα σωθικά. Η τελευταία του φράση ήταν, «π ώρα είναι» les και αναρωπιόταν αν προλαβαίνει να πει ένα ακόμη ποτηράκι πριν αναχωρήσει προς τον αγύριστο.

ΤΟ ΝΕΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟ

Η κυβέρνηση Σύριζα-Ανέλ, με αίσθημα ευθύνης, φέρνει προς υπογραφή το νέο «Κοινωνικό Συμβόλαιο», που θα αναμορφώσει την ελληνική κοινωνία και οικονομία. Με δικαιοσύνη και όραμα, ξεμπερδεύουμε με το παλιό και κερδίζουμε το αύριο!

Μισθωτοί

Η ραχοκοκαλιά της ελληνικής οικονομίας! Αναλαμβάνουν τη διάσωση των ασφαλιστικών ταμείων, διαθέτοντας το 60% του μισθού τους σε εισφορές.

Συνταξιούχοι

Τιμημένα γηρατειά! Το κράτος θα τα τιμήσει ακόμη περισσότερο, αντικαθιστώντας τη σύνταξή τους με τιμητικά κουπόνια για το σούπερ μάρκετ και ένα τιμητικό παράσημο!

Άποροι

Οι οφελημένοι της κοινωνικής πρόνοιας. Θα δείχνουν έμπρακτα την ευγνωμοσύνη τους με υποχρεωτική κοινοφελή εθελοντική εργασία. Να νιώσουν πάλι χρήσιμοι!

Πλούτος

Αγρότες, ταξιτζήδες, φαρμακοποιοί και άλλα «ρετιρέ» θα αποδίδουν το 60% του τζίρου τους στην εφορία. Ήρθε η ώρα της κοινωνικής δικαιοσύνης!

Ευεργέτες

Η πατρίς ευγνωμονούσα. Εργολάβοι, καναλάρχες, πρόεδροι ποδοσφαιρικών ομάδων και άλλοι ευεργέτες του Δημοσίου θα φορολογούνται συμβολικά με 1%.

Φιλέλληνες

Ξένοι επενδυτές, πολυεθνικές εταιρείες, χετζ φαντς και άλλοι φιλέλληνες θα απαλλάσσονται κάθε φορολογίας και θα αναγορεύονται σε επίτιμους πολίτες. Τους το χρωστάμε!

● | CINEρήξη

Του Κωνσταντίνου Μπλάθρα

Αρκαδία χαίρε

Η Αρκαδία είναι η ουτοπία, η Εδέμ της δυτικής τέχνης, όπου ο άνθρωπος απολαμβάνει τα αγαθά της φύσης, ξεφεύγοντας από το βάρος του πολιτισμού. Ένας τόπος για τους μυημένους, όπως μαρτυρεί το κρυπτικό απόφθεγμα «et in Arcadia ego», που ο Νικολά Πουσέν έχει σκαλίσει μέσα σ' ένα ονειρώδες βουκολικό τοπίο.

Συνάμα, η Αρκαδία είναι τόπος υπαρκτός, μια ορεινή χώρα στην καρδιά της Πελοποννήσου, εγκαταλειμμένη σήμερα από τους κατοίκους της, αν και κάποτε γνώρισε μέρες δοξασιμίας. Το μακρύ τούνελ του αυτοκινητόδρομου στο Αρτεμίσιο Όρος είναι η σημερινή της είσοδος. Κι ένας οδοδείκτης εκείδά με το έργο του κλασικιστή ζωγράφου υπαινίσσεται εκείνη την άλλη χώρα των καθαρών ποταμών της φαντασίας, που ενέπνευσε τον ευρωπαϊκό 17ο αιώνα, από τον Γάλλο ζωγράφο έως τον «Σεξπίαρ της Μεσογείου», τον Λόπε ντε Βέγκα.

Από αυτή την είσοδο μπαίνει στη χώρα και ο Φίλιππος Κουτσαφτής, νύχια, μαζί με τον δρομέα που τρέχει να τερματίσει στο Σπάρτιαθλον, διασχίζοντας το οροπέδιο της Τεγέας, λίγο πριν κατηφορίσει προς τη Σπάρτη. Η Τεγέα, ένα σύνολο χωριών σήμερα γύρω από την Επισκοπή, στο σημείο όπου ο αρχαίος δρόμος διακλαδίζεται προς Σπάρτη και Μεγαλόπολη, υπήρξε μια ακμάζουσα πολιτεία στη μακρινή αρχαιότητα, που άφησε πίσω της μεγαλόπρεπα ερείπια, όπως ο ναός της Αλέας Αθηνάς. Ένας τόπος που τον προσπερνά κανείς από τον αυτοκινητόδρομο, αρχαία ερείπια και ανασκαφές, εγκατάλειψη, μνήμες, παράδοση που φθίνει, άνθρωποι που συνεχίζουν για αιώνες πάνω στα ίδια βήματα, με ομότροπες χειρονομίες, ιδού ο κόσμος του Κουτσαφτή, όπως μας τον ξετύλιξε στην *Αγέλαστο Πέτρα* (2000). Είναι η γνωστή και χλιοειπωμένη αφήγηση της ελληνικής συνέχειας; Μια όμημη αρχαιολατρεία; Μια ελεγεία για την Ελλάδα και την παράδοση; Όσοι είδαν την Ελευσίνα στην προηγούμενη ταινία του γνωρίζουν ότι ο Κουτσαφτής, όντας αληθινός δημιουργός, δεν παγιδεύεται στην επίσημη, ολίγον τουριστική, εκδοχή που αφηγείται, φερ' ειπείν, το Μουσείο της Ακρόπολης: Μια κατεφυγμένη κλα-

σική αρχαιότητα δηλαδή, που στανικά διορίζει τους σημερινούς Έλληνες αρχαιοφύλακες μιας κληρονομιάς, που περισσότερο έχει πλαστεί στα εργαστήρια του ευρωπαϊκού κλασικισμού, παρά στη ζωντανή μνήμη και παράδοση του ελληνικού λαού. Υπάρχει ο (ευρωπαϊκός) μύθος της Αρκαδίας, λέει ο σκηνοθέτης μας, εκείνος που έδωσε χυμούς και φτερά στην τέχνη, υπάρχει η αρχαιότητα, στα σπαράγματα των μνημείων της, που γύρω τους χιζονται χωριά και πόλεις, όπως υπάρχει το Βυζάντιο επίσης, σε κάτι ξεχασμένα ντουβάρια, όπως θα τα 'λεγε ο Κόντογλου, μα κυρίως υπάρχει εκείνη η μελαγχολία των σύγχρονων, που κουβαλάει ασύγνωστα τις πιο πολλές φορές όλο το βάρος των γενεών που πέρασαν, σε μια αλυσίδα συνέχειας που την κανοναρχεί η ίδια η ζωή, ο χρόνος που περνά, ο θάνατος που αφήνει παντού επισκεπτήρια.

Είναι δύσκολο να μιλήσεις με σκέτους τους όρους της κινηματογραφικής κριτικής για το έργο του Φίλιππου Κουτσαφτή. Ίσως είναι αδύνατο αυτό για κάθε αληθινό έργο. Το καινούργιο του ντοκιμαντέρ *Αρκαδία χαίρε* χιζεται από παρόμοια υλικά με το προηγούμενο. Πρώτα οι εικόνες, που συλλέγονται αργά μέσα στα χρόνια, σαν λίθοι πολύτιμοι ή σπαράγματα κάποιας ανασκαφής. Η επιμονή και η ευαισθησία του κινηματογραφιστή οδηγούν πίσω από τα προφανή, σε εκείνα που κρύβονται πεισματικά σε όποιον απλά προσπερνά τρέχοντας στον διπλανό δρόμο ή φτάνει εδώ τουρίστας για να ξεναγηθεί σε μια προκατασκευασμένη εικόνα, φτιαγμένη για γρήγορη κατανάλωση.

Ο δάσκαλος στο Μαυρίκι, που μια ζωή καταγράφει τα γεγονότα του χωριού του, «όσες οικογένειες βοήθησαν, αλλά και όσες δεν βοήθησαν στην ανέγερση του νεκροταφείου», ο γέρος που συλλαβίζει τα ονόματα των πεσόντων του τελευταίου πολέμου στο Ηρώον, η μετανάστρια που δακρύζει στη Μανθυρέα, μπροστά στη θέα του χωριού που της θυμίζει τα δικά της πατρογονικά, οι γυναίκες με τα κόλυβα το Ψυχοσάββατο της Πεντηκοστής στην Κερασίτσα, ο παπάς που διαβάζει από το «κατά Λουκάν» το ευαγγέλιο του Σπορέως, οι εργάτες που μαζεύουν μήλα, κεράσια και σκόρδα, το ηλεκτρικό πανηγύρι της Τεγέας, η γιορτή της απελευθέρωσης στην Τρίπολη, οι γέροι

στο καφενείο που παίζουν στο ζουρνά κάπι ξεχασμένα τραγούδια, η ανθισμένη αγριαπιδιά στο έρημο Μουχλί, οι άγριες ίριδες της άνοιξης, τα χέρσα, οι ξερολιθιές, ο δρομέας που διασχίζει τον κάμπο μέσ' τη νύχια, οι Ολλανδοί φοιτητές της ανασκαφής, οι πανηγυριστές του Αν-Γεωργίου στη Νεοτάνη, ο γλύπτης Σκόπας στον ναό της Αλέας, ο Ρωμανός ο Μελωδός και «του βίου το πέλα-

Αυτό που πέτυχε ο Κουτσαφτής είναι ήδη σπουδαίο: Μας βάζει σ' έναν κόσμο που λίγο τον προσέχουμε και τις πιο πολλές φορές τον καταφρονούμε

», ο γηγενής ποιητής Νίκος Γκάτσος, ο στρατηγός Επαμεινώνδας, θνήσκων στη Μαντίνεια, είναι εικόνες και πρόσωπα που συναπαντά ο σκηνοθέτης όταν αφήνει την εθνική οδό και την πεπατημένη της αρχαιοπληκτικής ελληνοφρένειας.

Πάνω στις εικόνες αυτές, που κομμάτι κομμάτι για χρόνια τις ανέσυρε, σαν να 'ταν αρχαιολόγος και ανασκαφέας της πραγματικότητας, σπίνει τον στοχασμό και τον λόγο του, δυνατό πάντα σε συγκινήσεις και γεμάτο με χάρη και κυματισμό που σπανίζει πια, βουτηγμένον αναπόδραστα σε μια μελαγχολία. Εάν, εν τέλει, όλες αυτές οι σκηνές συνωθούνται, δίνοντας κάποιο ελάχιστο χώρο στους δυνατούς απόηχους που πίσω τους αφήνουν, αν δηλαδή τους κόβεται ώρες ώρες η ανάσα, καθώς λαχανιάζουν τρέχοντας η μια πίσω στην άλλη, μάλλον δεν έχει τόση σημασία. Εκείνο που πετυχαίνει ο Κουτσαφτής είναι ήδη σπουδαίο: Μας βάζει σ' έναν κόσμο που λίγο τον προσέχουμε και τις πιο πολλές φορές τον καταφρονούμε. Καθώς η Ελλάδα βιάζεται να συγχρονιστεί, κυνηγώντας πλούτη ή ξεορκίζοντας μά-

λον τη φτώχεια της, ποδοπατεί και αποστρέφεται μεγάλους κι αρχέγονους θησαυρούς. Κι ακόμα πιο πολύ προσπερνάει, αλαφιασμένη, καταδικά της κινήματα του νου και ρίγη των σωμάτων, για να παπαγαλίσει σουσούμια της τβί και πόζες της μόδας. Ο Κουτσαφτής ξανοίγει μπροστά μας, στα ασθμαίνοντα καρέ της ταινίας του, τον άπατο γκρεμό της ελληνικής κρίσης, που οπωσδήποτε δεν είναι πρωτίστως οικονομική. Δεν είναι τίμια κι αληθινή η δουλειά του;

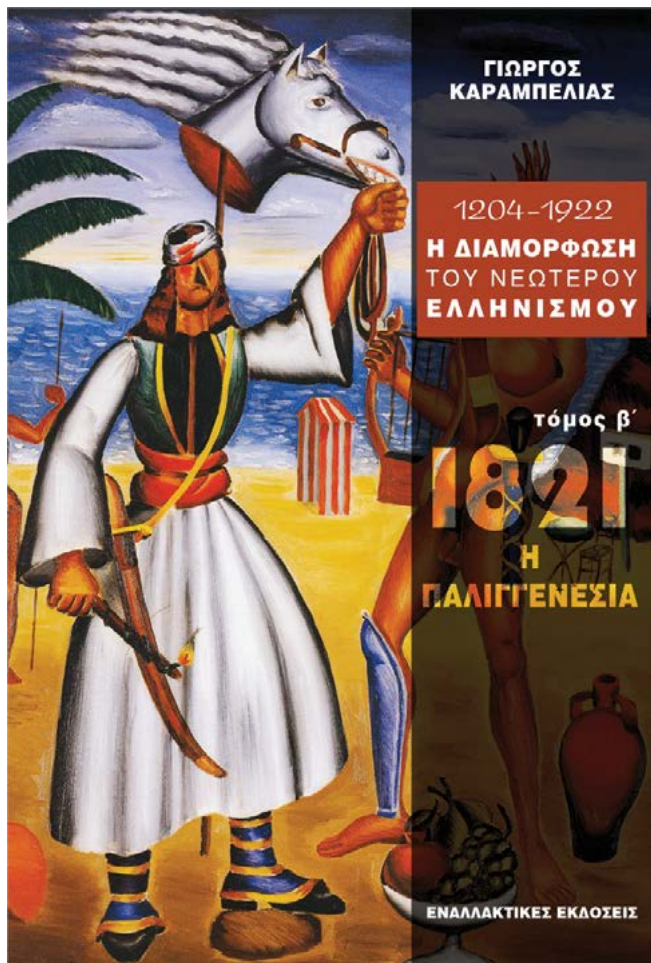
Λιγότερο μοναχική η πορεία του εδώ και το εγχείρημά του υποστηρίζεται φιλότιμα από τον Κώστα Βαρυμπομπώτη στον ήχο, την Ιωάννα Σπυλιουπούλου στο μοντάζ και τον Κωνσταντίνο Βήτα στη μουσική, που τον ακούσαμε και στην *Αγέλαστο*. Αν μάλιστα έλειπε η σπουδή να μπουν όσο το δυνατόν περισσότερες σκηνές στην ταινία, από το τεράστιο σίγουρα υλικό που μαζεύτηκε στα επτά χρόνια των γυρισμάτων, το αποτέλεσμα νομίζω θα ήταν δυνατότερο. Αλλά κι έτσι, σας εξομολογούμαι, συγκινήθηκα μέχρι δακρύων σαν είδα πρώτη φορά την ταινία σε δημοσιογραφική προβολή. Ίσως είναι η νοσταλγία, θα πεις, για τόπους παιδιόθεν οικείους, ίσως πάλι νάναι τα χρόνια που περνούν, δεν ξέρω. Η Αρκαδία, ξέρω, μια αναζήτηση είναι. Κι όπως λέγαμε στο προηγούμενο φύλλο, εδώ που φτάσαμε, η αρκαδική ουτοπία είναι ανάγκη αληθινή.

Κατ' εκείνες τις ζουμερές συμπτώσεις, η Αρκαδία του Κουτσαφτή παιζόταν στην Ταινιοθήκη παράλληλα με τον *Αστακό* του Λάνθιμου. Αυτός αναζητά τη δική του Αρκαδία στο Λονδίνο κι είναι αλήθεια πως πέτυχε να κάνει μια πιο στέρεα ταινία από τον *Κυνόδοτα* (2009). Μα, αλήθεια, «π' να αυτό που το λένε αγάπη»; Ο Αστακός μηχανεύεται την απάντηση, καλογραμμένη μεν κινηματογραφικά μα ξωφαλιστή, παγωμένη σαν τον αναίματος αστακό. Ίσως αλλού πούμε περισσότερα. Μια παρατήρηση μονάχα, όχι για την ταινία, μα για τις κριτικές. Είδα πολλές φορές τη λέξη «δυστοπία», που είναι αγγλικής προέλευσης: dystopia. Από τις αγγλικές κριτικές άλλωστε μοιάζει ξεπατικωμένη. Γνωρίζουν τάχα όσοι τη χρησιμοποίησαν πως πάει να πει «κακοτοπία», «δυστυχία», κατά το λεξικό; Ή μήπως παρηχητικά υπονοούν «δυσφορία»;

Κυκλοφορεί από τις Εναλλακτικές Εκδόσεις

Γ. Καραμπελιάς: 1821, Η παλιγγενεσία

«Η αντιστασιακή διαδικασία παίρνει διάφορες μορφές: από την απλή προσαρμογή στις εκάστοτε συνθήκες, με προοπτική τη διεύθυνση στους πολιτικοκοινωνικούς μηχανισμούς της κατάκτησης και τη μετατροπή τους σε όργανα εθνικής συντήρησης (εκκλήσια-Φαναριώτες-κοινότητες-αρματολοί), και την ολοένα και περισσότερο ενεργό συμμετοχή στους οικονομικούς μηχανισμούς των κατακτητών και ιδιαίτερα των δυτικών δυνάμεων στην Ανατολική Μεσόγειο και στην Εγγύς Ανατολή, ως τη συνεχή παθητική ή ένοπλη αντίσταση (κλεφτουριά - αλληπαλάληλα, έστω και ξενοκίνητα, κινήματα) που κατέληξαν στην εθνικοαπελευθερωτική επανάσταση του '21.»

Νίκος Σβορώνος, *Επισκόπηση της Νεοελληνικής Ιστορίας*, Αθήνα 1976, σσ. 12-13.

Κυκλοφορεί από τις Εναλλακτικές Εκδόσεις, ο β΄ τόμος του έργου του Γ. Καραμπελιά «1204-1922 η διαμόρφωση του νεώτερου Ελληνισμού», με τίτλο: **1821 η Παλιγγενεσία**.

Η απόπειρα μιας ομαλής μετάβασης, από τον βυζαντινό ελληνισμό, στον νεώτερο, η πρώτη ελληνική «Αναγέννηση», την οποία περιέγραψε συνοπτικά στο «1204», θα συνθλιβεί κάτω από τη συντονισμένη πίεση Ανατολής και Δύσης. Ο νεώτερος ελληνισμός θα ζήσει επτά αιώνες -από το 1204 έως το 1922- υπόδουλος, εξ ολοκλήρου ή εν μέρει, στην τουρκική Ανατολή ή τη φραγκο-λαϊνική Δύση. Η διαμόρφωση του έθνους μας θα μεταβληθεί έτσι σε συγκρότηση εν δουλεία: Υποταγή και αντίσταση, λήθη και μνήμη, συνέργεια και ρήξη, ανάμεσα

στις ελίτ και το λαϊκό σώμα.

1922, ο ελληνισμός γνωρίζει μια νέα Αναγέννηση. Ο Β΄ τόμος της *Διαμόρφωσης του νεώτερου ελληνισμού*, «Η δυναμική της παλιγγενεσίας», διατρέχει την οικονομική, κοινωνική, πολιτική και εκκλησιαστική ιστορία του ελληνικού κόσμου, από την Άλωση έως την Επανάσταση. Δυναμική που θα κορυφωθεί με τις απόπειρες της σύνθεσης, το «Πεδεμόντιο» των Επανήσων, την «άγρια ανωμαλία» της Σάμου, τη Φιλική Εταιρεία, ως προανάκρουσμα του '21. Διονύσιος Φιλόσοφος και Λάμπρος Κατσώνης, Βελεστινλής και Λούκαρις, Φαναριώτες και κρυφό σχολειό, Δασκαλογιάννης και Υψηλάντης, Κολοκοτρώνης και Καποδίστριας, ένα παλίμψηστο και μια πηγή γόνιμης αντιπαράθεσης που θα διαμορφώσει το πρόσωπό μας, πολυεδρικό και... ανολοκλήρωτο.

Ο τρίτος τόμος, ο «Φωτισμός», θα εξετάσει τα πνευματικά φαινόμενα και τις

ιδεολογικές αντιθέσεις: ο διαφωτισμός του «γένους», από τον Κοσμά Αιωλό έως τον Βενιαμίν Λέοβιο· η ποίηση, από το δημοτικό τραγούδι έως τον Σολωμό· η φιλοσοφία, από τον Κορυδαλλέα και τον Βούλγαρι, έως τον Μοισιόδακα και τον Λόγιο Ερμή· οι γλωσσικές αντιθέσεις ανάμεσα στον Δούκα και τον Καταριζή· οι ιδεολογικές αντιπαράθεσης Πάριου και Κοραή· η επαναστατική ιδεολογία με την *Ελληνική Νομαρχία*.

Ο τέταρτος τόμος, η «Μεγάλη Ιδέα» -δηλαδή η εθνικοαπελευθερωτική περίοδος, που διαρκεί από το 1821 έως το 1922-, επικεντρώνεται στις απόπειρες για πολιτειακή ανασυγκρότηση του «ιστορικού χώρου» του υστεροβυζαντινού ελληνισμού, ως αναγκαία προϋπόθεση για την ολοκλήρωση της Αναγέννησης, στις πολλαπλές της διαστάσεις: οικονομική, κοινωνική, πολιτικο-στρατιωτική, πνευματική.

Προγραμματισμένες εκδηλώσεις-παραυσιάσεις του βιβλίου:

Αθήνα Πέμπτη 3/12	Πάτρα Παρασκευή 4/12	Κατερίνη Κυριακή 13/12	Θεσ/νίκη Δευτέρα 14/12	Αθήνα Τετάρτη 16/12
Ομιλητές: Σαράντος Καργάκος, συγγραφέας - Γιώργος Κοντογιώργης, πρ. πρύτανης Παντείου Παν/μίου - Μιχάλης Μερακλής, καθηγητής Λαογραφίας και ο Γ. Καραμπελιάς. Συντονιστής: Γ. Παπαδόπουλος-Τετράδης, πρ. Δ/ντής Ελευθεροτυπίας. Στην αίθουσα «Ρήγας Βελεστινλής», Ξενοφώντος 4, πλ. Συντάγματος. Έναρξη στις 19:30.	Ομιλητές: Γ. Ανδρειωμένος, καθηγητής Πανεπιστημίου Πελοποννήσου - Χρήστος Μούλιας, δικηγόρος - συγγραφέας και ο Γιώργος Καραμπελιάς. Συντονιστής: Κώστας Γιωτόπουλος, ιστορικός-εκπαιδευτικός. Στην Στοά Αργύρη, Αγ. Ανδρέου 12. Έναρξη στις 19:30.	Ομιλητές ο Θανάσης Καραθανάσης, πρόεδρος της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών και ο Γιώργος Καραμπελιάς. Συντονιστής: Ευγένιος Παπαδόπουλος, δημοσιογράφος. Έναρξη στις 19:00. Ο χώρος της εκδήλωσης θα ανακοινωθεί σύντομα στην ιστοσελίδα του <i>Αρδην</i> .	Ομιλητές: Χρήστος Αραμπατζής, αν. καθηγητής ΑΠΘ - Θανάσης Καραθανάσης, πρόεδρος Ε.Μ.Σ. - Ιάκωβος Μιχαηλίδης, αν. καθηγητής ΑΠΘ και ο Γιώργος Καραμπελιάς. Συντονιστής: Παντελής Σαββίδης, δημοσιογράφος. Στην Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών, Εθνικής Αμύνης 4. Έναρξη στις 19:00.	Στο πατάρι του Ιανού, στα πλαίσια των «Συναντήσεων Κορυφής». Ο συγγραφέας του βιβλίου Γιώργος Καραμπελιάς θα συζητήσει με τη συγγραφέα Μαριάννα Κορομπλά και τον σκιτσογράφο Στάθη Σταυρόπουλο. Βιβλιοπωλείο Ιανός, Σταδίου 24. Έναρξη στις 20:00.

εκδήλωση

Αθήνα
18/11/2015

Συναντήσεις Κορυφής

Ο Γιώργος Καραμπελιάς συνεχίζει τις «Συναντήσεις Κορυφής» στο πατάρι του Ιανού, Την Τετάρτη 18 Νοεμβρίου, στις 20:30, συνομιλεί με τον επίτιμο αρχηγό ΓΕΣ Φράγκο Φραγκούλη και τον επ. καθηγητή της Παντείου Άγγελο Συρίγο, με θέμα «Έλληνες και Τούρκοι: μια σχέση 1000 χρόνων». Βιβλιοπωλείο Ιανός, Σταδίου 24. Είσοδος ελεύθερη

Γίνετε ηλεκτρονικοί συνδρομητές της Ρήξης

Για τους φίλους/φίλες που διαμένουν στο εξωτερικό, ή για τους... ανυπόμονους που διαμένουν εντός της χώρας, υπάρχει η δυνατότητα αποστολής κάθε φύλλου της εφημερίδας *Ρήξη* σε ηλεκτρονική μορφή (pdf). Με μια απλή συνδρομή υποστήριξης (15€/χρόνο) και την ηλεκτρονική σας διεύθυνση, θα σας στέλνουμε την εφημερίδα *Ρήξη* σε ηλεκτρονική μορφή... πριν ακόμα κυκλοφορήσει στα περίπτερα. Την ίδια στιγμή, με την συμβολή σας βοηθάτε στην οικονομική επιβίωση της εφημερίδας.

Μπορείτε να καταθέσετε τα 15€ στην τράπεζα, διαδικτυακά ή με ταχυδρομική επιταγή στη διεύθυνση: εφ. *Ρήξη*, Ξενοφώντος 4, 6ος όροφος, 105 57, Αθήνα. Τα στοιχεία του λογαριασμού είναι: Λογαριασμός Τραπεζής: Εθνική Τράπεζα 116/768054-65, IBAN GR120110 1160 0000 1167 6805 465, BIC: ETHNGRAA, Δικαιούχος: Γιώργος Καραμπελιάς. Πείτε μας επίσης από ποιο τεύχος θέλετε να ενεργοποιηθεί η συνδρομή. Με το που καταθέσετε τα χρήματα, θα σας στείλουμε την εφημερίδα.